

Yatene Nabi Musa Alaa Falan Naxan S_eb_e

Tawureta Musa yire naaninden ni i ra. Isirayila kaane to keli Misiran yamanani, siga Kanan bəxəni, e feen naxanye liga kira yi, ne nan səbəxi Kitabun yireni ito kui. A xili saxi na kiini nən bayo Isirayila kaane yatən nan səbəxi a kui naxan findixi dəxəde wuyaxi ra.

Isirayila kaane yelin xanbini sariyane birin sətə Musa ra Ala naxanye fala a xa Sinayi geyaan fari e mini xanbini Misiran yamanani, e yi e yitən siga na yamanani Ala naxan nagidixi e ma. E yi siga singen han Kadesi-Barineya yi, Isirayila yamanan so dəna. Koni e yi gaxu soe. Nayi, e yi lu tonbonni jəe tonge naanin. Dənxən na, e yi tərə wuyaxi sətə, e yi siga yiifanna ma alogo e xa Moyaba yamanan masətə Fəxə Daraan sogeteden binni. Kitabun yireni ito sora dənxəne fe wuyaxi gbətəye nan falama naxan liga Moyaba yamanani. Isirayila kaane lu mən nin han e yi so Kanan yamanani.

Kitabun yireni ito Alaa yamana muxuyaan nan yitama en na. Waxatina nde e lannayaan liga, waxatina nde sikəna. Waxatina nde e xaxili ragidixi, waxati gbətə, e yigitəgəxi. Koni, hali Alaa yamaan mi tinxin waxatin birin, Alaa tinxinna mi jənə.

Isirayila kaane xili səbəna

¹ Alatala yi falan ti Musa xa Naralan Bubun kui, Sinayi tonbonni, kike firinden ləxə singeni, e minin jəe firindeni Misiran bəxəni. A yi a fala, a

naxa, ² “Σ nun Haruna xa Isirayila yamaan birin tengε, ε xemene birin xinle sεbe xabila yεen nun denbaya yεen ma. ³ Σ xa Isirayila xemene birin tengε fata e ganle ra naxanye barin bata dangu jee məxəjən na, naxanye nəe sofa wanla kε. ⁴ Bənsən yo bənsən, xabila manga keden xa ε mali.” ⁵ Na mali muxune xinle ni itoe ra:

Keli Rubən bənsənni, Sedewuri a dii Elisuri.

⁶ Keli Simeyən bənsənni, Surisadayi a dii Selumiyeli.

⁷ Keli Yuda bənsənni, Aminadabo a dii Naxason.

⁸ Keli Isakari bənsənni, Suwari a dii Nataneli.

⁹ Keli Sabulon bənsənni, Xelən ma dii Eliyabi.

¹⁰ Yusufu a diine bənsənne: Keli Efirami bənsənni, Amixudi a dii Elisama.

Keli Manase bənsənni, Pedasuri a dii Gamaliyeli.

¹¹ Keli Bunyamin bənsənni, Gidewoni a dii Abidan.

¹² Keli Dan bənsənni, Amisadayi a dii Axiyeseri.

¹³ Keli Aseri bənsənni, Okiran ma dii Pagiyeli.

¹⁴ Keli Gadi bənsənni, Dewuyeli a dii Eliyasafi.

¹⁵ Keli Nafatali bənsənni, Enan ma dii Axira.

¹⁶ Bənsən mangani itoe nan yi xilixi yamaan yε. Ne yi findixi Isirayila gali kuntigine nan na.

¹⁷ Musa nun Haruna yi muxuni itoe tongo naxanye xinle yεbaxi. ¹⁸ E yi yamaan birin malan kike firinden xii singen ma. Xemən naxanye birin barin bata yi dangu jee məxəjən na, e yi ne birin xinle sεbe keden keden yε ma kədin ma, xabila yεen nun denbaya yεen ma, ¹⁹ alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi. A yi e tengε Sinayı tonbonni.

²⁰ E yi xemene birin xinle sεbe keden keden yε ma Isirayila a dii singe Rubən bənsənni xabila

24 E yi Gadi bənsənna xəməne birin xinle səbe,
xabila yəen nun denbaya yəen ma, naxanye birin
barin bata yi dangu nəe məxəjən na, naxanye yi
nəe sofa wanla ke. **25** E muxu wuli tongue naanin
wuli suulun kəmə sənnin tongue suulun təngə Gadi
bənsənni.

26 E yi Yuda bənsənna xəmene birin xinle səbe, xabila yəen nun denbaya yəen ma, naxanye birin barin bata yi dangu nəe məxəjən na, naxanye yi nəe sofa wanla ke. **27** E muxu wuli tonge soloferə wuli naanin kəmə sənnin tengə Yuda bənsənni.

²⁸ E yi Isakari bənsənna xəməne birin xinle səbə, xabila yəen nun denbaya yəen ma, naxanye birin barin bata yi dangu nəe məxəjən na, naxanye yi nəe sofa wanla ke. ²⁹ E muxu wuli tongue suulun wuli naanin kəmə naanin tengə Isakari bənsənni.

³⁰ E yi Sabulon bənsənna xəmene birin xinle səbe, xabila yeeen nun denbaya yeeen ma, naxanye birin barin bata yi dangunjee məxəjən na, naxanye yi nəe sofa wanla ke. ³¹ E yi muxu wuli tonge suulun wuli soloferə kəmə naanin tengə Sabulon bənsənni.

³² Yusufu a diine bənsənne yε: E yi Efirami bənsənna xəməne birin xinle səbə, xabila yεen nun denbaya yεen ma, naxanye birin barin bata yi dangu jee məxəjən na, naxanye yi nəe sofa wanla kε. ³³ E muxu wuli tongue naanin kəmə suulun tengə Efirami bənsənni.

³⁴ E yi Manase bənsənna xəməne birin xinle səbə, xabila yεen nun denbaya yεen ma, naxanye birin barin bata yi dangu jee məxəjən na, naxanye yi nəe sofa wanla kε. ³⁵ E muxu wuli tongue saxan wuli firin kəmə firin tengə Manase bənsənni.

³⁶ E yi Bunyamin bənsənna xəməne birin xinle səbə, xabila yεen nun denbaya yεen ma, naxanye birin barin bata yi dangu jee məxəjən na, naxanye yi nəe sofa wanla kε. ³⁷ E muxu wuli tongue saxan wuli suulun kəmə naanin tengə Bunyamin bənsənni.

³⁸ E yi Dan bənsənna xəməne birin xinle səbə, xabila yεen nun denbaya yεen ma, naxanye birin barin bata yi dangu jee məxəjən na, naxanye yi nəe sofa wanla kε. ³⁹ E muxu wuli tongue sennin wuli firin kəmə soloferə tengə Dan bənsənni.

⁴⁰ E yi Aseri bənsənna xəməne birin xinle səbə, xabila yεen nun denbaya yεen ma, naxanye birin barin bata yi dangu jee məxəjən na, naxanye yi nəe sofa wanla kε. ⁴¹ E muxu wuli tongue naanin e nun keden kəmə suulun tengə Aseri bənsənni.

⁴² E yi Nafatali bənsənna xəməne birin xinle səbə, xabila yεen nun denbaya yεen ma, naxanye birin barin bata yi dangu jee məxəjən na, naxanye yi nəe sofa wanla kε. ⁴³ E yi muxu wuli tongue suulun wuli saxan kəmə naanin tengə Nafatali bənsənni.

⁴⁴ Musa nun Haruna nun Isirayila yamaan manga fu nun firinna ne xasabin nan yate, bənsən keden manga keden. ⁴⁵ Isirayila kaane birin yatexin denbaya yeeen ma, naxanye barin bata yi dangu nee məxəjen na, naxanye yi nəe sofa wanla ke, ⁴⁶ ne birin malanxina, muxu wuli kəmə sennin wuli saxan kəmə suulun tongue suulun nan yi a ra.

Lewi bənsənna a wanla

⁴⁷ Lewi bənsənna denbayane tan mi yi tengəxi alo bonne.

⁴⁸ Alatala a fala nən Musa xa, a naxa, ⁴⁹ “I nama Lewi bənsənna nun Isirayila kaan bonne tengə e bode xən. ⁵⁰ I xa layiri sereyaan Bubun taxu Lewi bənsənna muxune ra e nun a muranne nun a seene birin. E xa batu bubun nun a muranne xali. E yi e nəxə lu e xən, e yi e yamaan daaxadeni tən a rabilinni. ⁵¹ E na keli sigatini, Lewi bənsənna muxune nan Ala Batu Bubun wayanma, e mən yi a yitən ε na dəxə daaxaden naxan yi. Xa muxu gbetə a maso a ra, ε xa a faxa. ⁵² Isirayila kaane birin xa e malan e daaxadeni, birin yi dəxə gali yeeen ma a taxamasenna bun. ⁵³ Lewi bənsənna muxune tan xa e bubune ti layiri sereyaan bubun nabilinni, e yi e nəxə lu a xən alogo n ma xələn nama godo Isirayila yamaan ma.” ⁵⁴ Alatala a yamarin Musa ma kii naxan yi, Isirayila kaane yi na birin liga.

2

Bənsənne dəxə kiina yamaan daaxadeni

¹ Alatala yi falan ti Musa nun Haruna xa, a naxa, ² “Isirayila kaane birin xa yamaan daaxadeni tən Naralan Bubun nabilinni, koni e nama a yigbətən.

E xa dəxə e bənsənna nun e denbayaan taxam-asenne bun.”

³ “Yuda bənsənna nun a ganle xa e daaxadeni tən sogeteden binni e taxamasenna bun ma. Am-inadabo a dii Naxason nan Yuda mangan na. ⁴ Muxu wuli tongue solofer wuli naanin kəmə sennin nan a ganli. ⁵ Isakari bənsənna xa e daaxadeni tən e dəxən ma. Suwari a dii Nataneli nan Isakari bənsənna mangan na. ⁶ Muxu wuli tongue suulun wuli naanin kəmə naanin nan a ganli. ⁷ Sabulon bənsənna xa daaxa e fan dəxən ma. Xelən ma dii Eliyabi nan Sabulon bənsənna mangan na. ⁸ Muxu wuli tongue suulun wuli solofer kəmə naanin nan a ganli. ⁹ Nayi, xəmən naxanye Yuda yamaan daaxaden ganli, ne birin malanxina, muxu wuli kəmə wuli tongue solomasəxə e nun sennin kəmə naanin. Yamaan na keli, e singen nan sigama.”

¹⁰ “Rubən bənsənna nun a ganle xa e daaxadeni tən yiifari fəxəni e taxamasenna bun ma. Sedewuri a dii Elisuri nan Rubən bənsənna mangan na. ¹¹ Muxu wuli tongue naanin wuli sennin kəmə suulun nan a ganli. ¹² Simeyən bənsənna xa e daaxadeni tən a dəxən ma. Surisadayi a dii Selumiyeli nan Simeyən bənsənna mangan na. ¹³ Muxu wuli tongue suulun wuli solomanaanin kəmə saxan nan a ganli. ¹⁴ Gadi bənsənna xa daaxa na fan dəxən ma. Reyuli a dii Eliyasifi nan Gadi bənsənna mangan na. ¹⁵ Muxu wuli tongue naanin wuli suulun kəmə sennin tongue suulun nan a ganli. ¹⁶ Nayi, xəmən naxanye Rubən yamaan daaxaden ganli, ne malanxina, muxu wuli kəmə wuli tongue suulun e nun keden kəmə naanin tongue suulun. Ne nan sigama a firindeni.”

¹⁷ “Na xanbi ra, Lewi bənsənna muxune yi siga ganla bonne tagi, e nun Naralan Bubuna. E birin sigama e daaxa yeeen nan ma, muxun birin nun a tidena, a bənsənna taxamasenna bun ma.”

¹⁸ “Efirami bənsənna nun a ganle xa e daaxadeni tən sogegododeni e taxamasenna bun ma. Amixudi a dii Elisama nan Efirami bənsənna mangan na. ¹⁹ Muxu wuli tongue naanin kəmə suulun nan a ganli. ²⁰ Manase bənsənna xa daaxa a dəxən ma. Pedasuri a dii Gamaliyeli nan Manase bənsənna mangan na. ²¹ Muxu wuli tongue saxan wuli firin kəmə firin nan a ganli. ²² Bunyamin bənsənna xa daaxa na fan dəxən ma. Gidewoni a dii Abidan nan Bunyamin bənsənna mangan na. ²³ Muxu wuli tongue saxan wuli suulun kəmə naanin nan a ganli. ²⁴ Nayi, xəmən naxanye Efirami yamaan daaxaden ganli, ne malanxina, muxu wuli kəmə wuli solomasexə muxu kəmə. E tan nan sigama a saxandeni.”

²⁵ “Dan bənsənna nun a ganle xa e daaxadeni tən kəmən fəxəni e taxamasenna bun ma. Amisadayi a dii Axiyeseri nan Dan bənsənna mangan na. ²⁶ Muxu wuli tongue sennin wuli firin kəmə soloferen a ganli. ²⁷ Aseri bənsənna xa e daaxadeni tən a dəxən ma. Okiran ma dii Pagiyeli nan Aseri bənsənna mangan na. ²⁸ Muxu wuli tongue naanin e nun keden kəmə suulun nan a ganli. ²⁹ Nafatali bənsənna xa daaxa na fan dəxən ma. Enan ma dii Axira nan Nafatali bənsənna mangan na. ³⁰ Muxu wuli tongue suulun wuli saxan kəmə naanin nan a ganli. ³¹ Nayi, xəmən naxanye Dan ma yamaan daaxaden ganli, ne malanxina, muxu wuli kəmə wuli tongue suulun e nun soloferen kəmə sennin. Ne

nan sigan dənxən na, e taxamasenna bun ma.”

³² Isirayila kaane nan ne ra naxanye təngə den-baya yeeen ma. Gali daaxadene birin malanxina, muxu wuli kəmə sennin wuli saxan kəmə suulun tonge suulun. ³³ Lewi bənsənna muxune mi təngə Isirayila kaan bonne ye, alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

³⁴ Alatala yamarin naxanye birin fi Musa ma Isirayila kaane yi ne birin liga. E yi e daaxaden yeba e taxamasenne bun ma na kiini, e mən yi sigama na kii nin, xabila yeeen nun denbaya yeeen ma.

3

Lewi bənsənna wanle

¹ Haruna nun Musaa denbayaan muxune ni i ra, Alatala falan ti Musa xa waxatin naxan yi Sinayi geyaan fari.

² Harunaa diine xinle ni itoe ra: a dii singena Nadaba, Abihu, Eleyasari nun Itamara. ³ Ne nan yi Harunaa diine ra naxanye masusan alogo e xa dəxə saraxaraliyani, e yi na wanla ke. ⁴ Koni Nadaba nun Abihu faxa nən Alatala yetagi Sinayi tonbonni, e to fa təe daxataren na a xa. Dii mi yi e yii, nanara, Eleyasari nun Itamara nan lu saraxarali wanla ke e baba Haruna bun ma.

⁵ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ⁶ “Lewi bənsənna maso, i yi e lu saraxarali Haruna sagoni, e lu a wanla ra. ⁷ E xa Haruna nun yamana wanla ke Naralan Bubuni, e Ala Batu bubun wanle ke. ⁸ E yengi dəxəma nən Naralan Bubun muranne xən, e yi Ala Batu Bubun wanle rakamali Isirayila kaane xa. ⁹ I xa Lewi bənsənna muxune lu Haruna

nun a diine sagoni. E tan nan fima n ma Isirayila kaane y   habadan! ¹⁰ I xa Haruna nun a diine d  x   saraxaraliyani. Muxu g  t   na a maso yire sarijanxin na,    xa a faxa.”

¹¹ Alatala m  n yi a fala Musa xa, a naxa, ¹² “N tan y  t  en bata Lewi b  ns  nna muxune sugandi Isirayila kaane y  , e findi n gbeen na Isirayila dii singene   x  n na. ¹³ Amas  t   n gbeen nan dii singene birin na. N Misiran dii singene birin faxa l  x  ni, n yi dii singene birin nasarijan n y  te xa Isirayila yi. Muxu ba, xuruse ba, n gbeen nan e ra. Alatala nan n tan na.”

Lewi b  ns  nna xili s  be singena

¹⁴ Alatala yi a fala Musa xa Sinayi tonbonni, a naxa, ¹⁵ “I xa Lewi b  ns  nna muxune teng  , den-baya y  en nun xabila y  en ma. I xa x  m  ne birin teng   naxanye barin bata dangu kike kedenna ra.”

¹⁶ Musa yi e teng   alo Alatala a yamari kii naxan yi.

¹⁷ Lewi a diine xinle ni itoe ra: Gerison, Kehati e nun Merari. ¹⁸ Gerison ma diine findixi xabilani itoe nan benbaye ra: Libini nun Simeyi. ¹⁹ Kehati a diine findixi xabilani itoe nan benbaye ra: Amirama, Yisehari, Xebiron e nun Yusiyeli. ²⁰ Merari a diine findixi xabilani itoe nan benbaye ra: Maxali nun Musi. Lewi xabilane nan ne ra e nun e denbayane benbane.

²¹ Gerison findixi Libini nun Simayi xabilane benban nan na. Ne nan Gerison xabilane ra. ²² E x  men naxanye teng   naxanye barin bata yi dangu kike kedenna ra, e muxu wuli solofera k  me suulun. ²³ Gerison xabilane yi e daaxadeni t  nma Ala Batu Bubun nan xanbi ra, sogegodode

binni. ²⁴ Eliyasafi nan yi Gerisən xabilane mangan na, Layeli a diina. ²⁵ Gerisən xabilane yi e yengi lu Naralan Bubun yireni itoe xən: bubun nun a xunna soon kuiin nun a fanna, a so dəen yε masansan dugina, ²⁶ sansanna taa dugine naxan Ala Batu Bubun nun saraxa ganden nabilinni, dugin naxan singanxi sansanna dəen na, e nun lutine nun e ti seene birin.

²⁷ Kehati findixi Amirama nun Yisehari nun Xebiron nun Yusiyeli xabilane benban nan na. Ne nan Kehati xabilane ra. ²⁸ E xəmen naxanye tengə naxanye barin bata yi dangu kike kedenna ra, e muxu wuli solomasəxə kəmə sennin. E tan nan e yengi lu yire sarijanxin xən. ²⁹ Kehati xabilane yi e daaxadeni tənma Ala Batu Bubun yiifari fəxən nan ma. ³⁰ Elisafan nan yi Kehati xabilane mangan na, Yusiyeli a diina. ³¹ Kehati xabilane yi e yengi lu muranni itoe xən, Layiri Kankirana,* tabanla, lənpu dəxə sena, saraxa gandene, goronna naxanye rawalima yire sarijanxini, yε masansan dugina, e nun e rawali seene birin.

³² Saraxarali Harunaa dii Eleyasari nan yi Lewi bənsənna muxune birin mangan na. A tan nan yi dəxi ne xun na naxanye yi e yengi luxi yire sarijanxin xən ma.

³³ Merari findixi Maxali nun Musi xabilane benban nan na. Ne nan Merari xabilane ra. ³⁴ E xəmen naxanye tengə naxanye barin bata yi dangu kike kedenna ra, e muxu wuli sennin kəmə firin. ³⁵ Suriyeli nan yi Merari xabilane mangan na, Abixali a diina. E yi e daaxadeni tənma Ala Batu

* ^{3:31:} 3.31 Layiri Kankirana fe mən səbəxi Xərəyaan 25.10-22 kui.

Bubun kəmən fəxən nan ma. ³⁶ Merari xabilane yi e yengi lu Ala Batu Bubun buntine nun gaalane† nun sənbətənne nun bundəxəne nun muranne xən e nun e ti seene birin, ³⁷ e nun a sansanna sənbətənna naxanye a rabilinni nun e bundəxəne nun e gbangban seene nun e lutine.

³⁸ Musa nun Haruna nun a diine yi e daaxadeni tənma Naralan Bubun so dəen nan yətagi, sogeteden binni. E yi yire sarıjanxin wanle xun matoma a ra Isirayila kaane xa. Xa muxu gbətə yi a maso yire sarıjanxin na, a yi faxama nən.

³⁹ Lewi bənsənna muxune birin Musa nun Haruna naxanye tengə xabila yəen ma fata Alatalaa yamarin na, xəmən naxanye barin bata yi dangu kike kedenna ra, e malanxina, muxu wuli məxəjən nun firin.

⁴⁰ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Dii xəmə singene birin tengə Isirayila kaane yə, naxanye barin bata dangu kike kedenna ra, i yi e xinle səbə kədin ma. ⁴¹ Lewi bənsənna muxune so n yii e nəxən na e nun e xuruseene Isirayila kaane xuruse dii singene nəxən na. Alatala nan n tan na.” ⁴² Musa yi Isirayila kaane dii singene birin tengə, alo Alatala a yamari kii naxan yi. ⁴³ Dii xəmə singen naxanye birin barin bata yi dangu kike kedenna ra, ne xinle səbəxin lan muxu wuli məxəjən nun firin kəmə firin tonge solofer e nun saxan nan ma.

⁴⁴ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ⁴⁵ “Lewi bənsənna muxune tongo Isirayila kaane dii singene nəxən na e nun e xuruseene Isirayila kaane xuruse dii singene nəxən na. Lewi bənsənna

† ^{3:36:} Nde a falama a “galallen.”

muxune xa findi n gbeen na. Alatala nan n tan na. ⁴⁶ Bayo Isirayila dii singene wuya Lewi bənsənna muxune xa han muxu kəmə firin tonge solofer e nun saxan, ne xunba daxin na a ra. ⁴⁷ Muxu kedenna xunba gbeti gbanan suulun na, gbeti gbananna naxan nawalima yire sarijanxini, naxan lanxi garamu fu ma. ⁴⁸ I xa na gbetin so Haruna nun a diine yii dii singene xunba seen na naxanye yi wuyaxi ayi.”

⁴⁹ Naxanye mi yi jəxə yibiraxi Lewi bənsənna muxune ra, Musa yi ne xunba gbetin tongo. ⁵⁰ A yi Isirayila dii singene gbetin tongo han gbeti gbanan wuli keden kəmə saxan tonge sennin e nun suulun, gbeti gbananna naxan nawalima yire sarijanxini. ⁵¹ Nayi, Musa yi xunba gbetin so Haruna nun a diine yii, alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

4

Lewi bənsənna wanle

¹ Alatala yi a fala Musa nun Haruna xa, a naxa, ² “Σ Kehati xabilan muxune tengə Lewi yixetene ye xabila yeeen nun denbaya yeeen ma. ³ Σ xemene tengə keli jee tonge saxanna ma han jee tonge suulun, naxanye birin nəe wanla ke Naralan Bubuni.”

⁴ “Kehati xabilan muxune xa wanli ito nan ke Naralan Bubuni: E xa e yengi lu se sarijanxi fisamantenne xən. ⁵ Yamaan na keli sigadeni, Haruna nun a diine xa ye masansan dugin ba, e yi a sa Layiri Sereya Kankiraan fari. ⁶ E yi sube kidi fajine sa a fari, e mən yi dugi mamiloxini bandun ne fan fari. E yi Kankiraan tongo tamine yitən. ⁷ E xa dugi mamiloxi gbete sa Buru Rali Tabanla

fari, e yi a goronne nun igelengenne nun minse saraxa saseene dəxə na. Buru Ralixin naxanye na waxatin birin, ne xa lu tabanla fari. ⁸ E xa dugi gbeela so seene birin xunna, e yi sube kidi fajine so e birin xunna, e mən yi tabanla tongo tamine yitən. ⁹ E xa dugi mamiloxin so lənpū dəxə seen nun lənpune nun e rawali seene nun təε kə seene nun e radəgə turen xun na. ¹⁰ E xa ne birin mafilin sube kidi fajı bitinganni, e mən yi e sa e xali wudin fari. ¹¹ E xa dugi mamiloxin so saraxa gande xəma daxin xun na, e yi sube kidi fajı bitinganna so na fan xun na. E mən yi a tongo tamine yitən. ¹² Muranna naxanye birin nawalima yire sarijanxini e xa ne malan, e yi e raxidi dugi mamiloxini, e yi kidi fajı bitinganna so e xun na, e yi e sa e xali wudin fari. ¹³ E xa xuben ba saraxa gande sula daxin fari, e yi dugi mamiloxin so a xun na. ¹⁴ E xa a saraxa waliseene birin dəxə na fari: xube sa seene, suben tongo seene, xube kə seene, e nun wuli xuya goronne. E xa sube kidi fajı bitinganna so e xun na, e mən yi saraxa ganden tongo tamine yitan. ¹⁵ Haruna nun a diine na yelin muranne nun goron sarijanxine xunna soε, yamaan na keli sigadeni, Kehati xabilan muxune xa fa, e yi e xali. Koni e nama e yiin din se sarijanxine ra, alogo e nama faxa. Kehati xabilan muxune xa na seene xali naxanye Naralan Bubun kui. ¹⁶ Saraxarali Harunaa dii Eleyasari xa a yengi lu lənpū turen nun wusulanna nun bogise saraxane nun masusan turen xən ma. A yi a yengi lu Ala Batu Bubun yiren birin xən ma e nun a kui seene nun muran sarijanxine nun a goronne birin.”

¹⁷ Alatala yi a fala Musa nun Haruna xa, a naxa,
¹⁸ “E Kehati xabilan muxune ratanga alogo e nama
 raxəri Lewi bənsənna yε. ¹⁹ E ito nan liga e xa alogo
 e nama faxa e na e maso se sarijanxi fisaman-
 tenne ra waxatin naxan yi: Haruna nun a diine
 singe xa so yire sarijanxini, e yi birin ti a wali ra,
 e nun a lan a xa naxan xali. ²⁰ Koni Kehati xabilan
 muxune nama so yire sarijanxini, e se sarijanxi
 fisamantenne to, hali ndedi, alogo e nama faxa.”

²¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ²² “Gerisən
 yixətəne fan təngε, xabila yεen nun denbaya yεen
 ma. ²³ I xa xəməne tengε keli jee tongue saxanna ma
 han jee tongue suulun, naxanye nəe wanla ke Nar-
 alan Bubuni. ²⁴ Gerisən yixətəne xabilane wanle
 ni i ra e nun e lan e xa goronna naxanye xali: ²⁵ E
 xa Ala Batu Bubun dugine maxali, e nun Naralan
 Bubuna, a xunna soona, a kidi fajin naxanye
 sama a fari, dugin naxanye singanma Naralan
 Bubun so dəen na, ²⁶ a sansanna dugin naxanye
 Ala Batu Bubun nun saraxa ganden nabilinni,
 dugin naxan singanxi a so dəen na, e nun e lu-
 tine nun e singan seene birin. ²⁷ Gerisən xabilan
 muxune xa wali Haruna nun a diine yamarin
 bun. E tan nan a falama e xa e lan e xa naxan
 xali. ²⁸ Gerisən xabilan muxune wanle nan ne ra
 Naralan Bubuni. E xa wali saraxarali Harunaa dii
 Itamaraa yamarin bun.”

²⁹ “I xa Merari bənsənna muxune tengε xabila
 yεen nun denbaya yεen ma. ³⁰ I xəməne birin tengε
 keli jee tongue saxanna ma han jee tongue suulunna,
 naxanye nəe wanla ke Naralan Bubuni.”

³¹ “E wanla ni i ra Naralan Bubuni: E xa

Ala Batu Bubun bun tiine xali, a gaalane,* a sənbətənne, a bundəxəne, ³² sansanna sənbətənne naxan bubun nabilinni, e bundəxəne, e gbangban wudine nun e lutine, e nun waliseene birin. Xə xəmən birin goronna so a yii a naxan xalima. ³³ Merari bənsənna muxune wanle nan ne ra Naralan Bubuni, saraxarali Harunaa dii Itamaraa yamarin bun.”

³⁴ Musa nun Haruna nun yamaan mangane yi Kehati xabilan muxune təngə xabila yeeen nun denbaya yeeen ma. ³⁵ Xəmən naxanye birin bata yi jee tonge saxanna sətə han jee tonge suulunna, naxanye birin yi noe wanla ke Naralan Bubuni, ³⁶ ne yi təngə xabila yeeen ma, e lan muxu wuli firin keme solofera tonge suulun nan ma. ³⁷ Kehati xabila xəməne yaten nan na ra, naxanye yi walima Naralan Bubuni. Musa nun Haruna yi e birin təngə alo Alatala a yamari e ma fata Musa ra kii naxan yi.

³⁸ Gərisən yixətəne fan yi təngə xabila yeeen nun denbaya yeeen ma. ³⁹ Xəmən naxanye birin bata yi jee tonge saxanna sətə han jee tonge suulun, naxanye birin yi noe wanla ke Naralan Bubuni, ⁴⁰ ne yi təngə xabila yeeen ma, e lan muxu wuli firin keme sennin tonge saxan nan ma. ⁴¹ Gərisən yixətəne yaten nan na ra, naxanye yi walima Naralan Bubuni. Musa nun Haruna yi e birin təngə alo Alatala a yamari kii naxan yi.

⁴² Merari yixətəne fan yi təngə xabila yeeen nun denbaya yeeen ma. ⁴³ Xəmən naxanye birin bata yi jee tonge saxanna sətə han jee tonge suulunna,

* ^{4:31:} Nde a falama a “galallenne.”

naxanye birin yi nœ wanla kε Naralan Bubuni,
⁴⁴ ne yi tengε xabila yεen ma, e lan muxu wuli
 saxan kεmε firin nan ma. ⁴⁵ Merari yixetεne yaten
 nan na ra. Musa nun Haruna yi e birin tengε alo
 Alatala e yamari kii naxan yi fata Musa ra.

⁴⁶ Musa nun Haruna nun Isirayila mangane yi
 Lewi bənsənna muxune birin tengε xabila yεen
 nun denbaya yεen ma. ⁴⁷ Xεmen naxanye birin
 bata yi jεe tongue saxanna sətə han jεe tongue suu-
 lun, naxanye birin yi Naralan Bubun wanla kεma,
 e mən yi a xali, ⁴⁸ e malanxin lan muxu wuli
 solomasεxε kεmε suulun tongue solomasεxε nan
 ma. ⁴⁹ E yi e tengε alo Alatala e yamari kii naxan
 yi fata Musa ra. Birin yi ti a wanla ra, e nun a lan
 a xa goronna naxan maxali, alo Alatala a yamari
 Musa ma kii naxan yi.

5

Muxu sariñantarene fe

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ² “Isirayila
 kaane yamari a e xa na kanni ramini yamaan
 daaxaden fari ma fure jaxin naxan fatin ma
 hanma faxunna minima muxun naxan bari bo-
 den ma hanma naxanye xəsisi binbin xən. ³ Xa
 xεmen na a ra hanma jaxanla, ε xa e ramini ya-
 maan daaxaden fari ma, alogo e nama daaxaden
 naxəsi, n luma ε tagi dənaxan yi.” ⁴ Isirayila kaane
 yi na ligi, e yi e ramini yamaan daaxaden fari ma,
 e yi a ligi alo Alatala a fala Musa xa kii naxan yi.

Kala tixine xa yitən

⁵ Alatala yi a fala Musa xa, ⁶ a a xa a fala Isir-
 ayila kaane xa, a naxa, “Xa xεmena nde hanma

naxanla nde hake yo ligá muxu gbéte ra, a bata tinxintareyaan ligá Alatala ra. Na kanna bata findi yulubi tongon na. ⁷ Fó a xa a ti a haken na nén, a yi a se kalaxin nəxən naxéte a kanna ma, a yi a se kalaxin sareñ yaganna dəxəde firin sa a fari. ⁸ Xa se kanna faxa, a bari bode mi na naxan na gbetin nasuxé, na seen lan a xéte Alatala ma, a so saraxaraliin yii, sa kontonna fari Ala solona seen na a xa. ⁹ Isirayila kaane fama saraxa sarijanxin naxanye ra, saraxaraliin nan gbee ne ra. ¹⁰ Muxun na naxan nasarijan, a na ligaxi a yete nan xa. Muxun na naxan so saraxaraliin yii, na luma a tan nan yii.”

Sariyana lan xəxələnna ma

¹¹ Alatala yi a fala Musa xa, ¹² a xa ito fala Isirayila kaane xa, a naxa, “Xa xəməna nde a naxanla mi tinxin, a a xəmən yanfa, ¹³ e nun xəmə gbéte yi kafu, xa a xəmən mi a to, naxanla yi a yete raxəsi wundoni, koni xa a li sere mi na, a mi suxu na feen xun na, ¹⁴ xa xəxələn xaxinla so na xəmeni, a sike a naxanla ma, xa a li a xəsixi hanma a mi a ligaxi, ¹⁵ nayı, na xəmən xa a naxanla xali saraxaraliin fəma. A xa murutu fujin kilo saxan xali bogise saraxan na. A nama ture sa na murutuni, a nama wusulan sa a fari, amasətə xəxələnna bogise saraxan na a ra. Marabira seen na a ra hake tongoxin ma. ¹⁶ Saraxaraliin xa naxanla maso, alogo a xa ti Alatala yetagi. ¹⁷ A xa ige rasarijanxin tongo fənəna nde kui, a yi Ala Batu Bubun burunburunna sa a yi. ¹⁸ Naxanla naxan tima Alatala yetagi, a xa na labaranna ba, a yi bogise saraxan so a yii nəxə lu seen na a haken

xən xəxələnna bogise saraxan na. Saraxaraliin xa na ige ləxən suxu a yii, naxan fama dangan na. ¹⁹ A xa naxanla rakələ, a naxa, ‘Xa ε nun xəmə gətə mi kafuxi, i mi i ya xəmən yanfaxi, i mi xəsi fe rabaxi xabu i dəxə xəmə taa ra, i xa ratanga dangani ito ma ige ləxəni ito fama naxan na. ²⁰ Koni xa i bata i ya xəmən yanfa, i yi i yətə raxəsi, xa ε nun xəmə gətə bata kafu xabu i dəxə xəmə taa ra,’ ²¹ nayı, saraxaraliin xa naxanla rakələ dangani ito ra, ‘Alatala xa a liga, i doyen, i kuiin yi mate i ra, yamaan yi i danga, e yi i mafala. ²² Igeni ito naxan fama dangan na, na xa so i fatini, a yi i kuiin mate i ra, i yi doyen.’ Naxanla xa a ratin, a naxa, ‘Amina, amina! ’ ”

²³ “Saraxaraliin xa dangani itoe səbə walaxana nde ma, a yi e xa ige yiləxin na. ²⁴ A xa ige xəlen so naxanla yii naxan fama dangan na, a a min, alogo a xa so a fatin xən, a xələ ayi. ²⁵ Saraxaraliin xa xəxələnna bogise saraxan tongo naxanla yii, a a yita Alatala ra a yii, a yi a xali saraxa ganden dəxən. ²⁶ A xa a yiin yətə keden ba a ra, nəxə lu seen na Ala xən, a yi a sa təeni saraxa ganden fari. Na xanbi ra, naxanla yi igen min. ²⁷ Xa a bata a yətə xəsi, a a xəmən yanfa, a na igen min naxan fama dangan na, na a tərəma nən, a a kuiin mate a ra, a yi doyen. Na naxanla findima nən danga muxun na yamaan tagi. ²⁸ Koni, xa na naxanla mi a yətə xəsixi, a sarijan, fefe mi a sətəma, a mən nəe diine bare nən. ²⁹ Xəxələnna sariyan nan na ra naxanla xa naxan bata a xəmən yanfa, a a yətə xəsi, ³⁰ hanma xəxələn xaxinla na so xəmən naxan yi, a na sogin a naxanla ma. A xa ti Alatala yətagi, saraxaraliin yi sariya səbəxini itoe birin nakamali

a ma. ³¹ Xemēn mi hakē yo tongoxi, koni naxanla a hakēn goronna tongoma nēn.”

6

Nasiri de ti fena

¹ Alatala yi a fala Musa xa, ² a xa a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “Xa xemēna nde hanma naxanla nde a dē ti, a a xa lu Alatalaa wanla ra Nasiri muxun na, ³ na kanna xa a mē dēlēn na e nun na minse sifane, hali manpa muluxunxina. A nama minse yo min naxan nafalaxi manpa bogin na, a nama manpa bogi xinden hanma a xaraxin don. ⁴ A nēma a Nasiri dē tiin nakamalima, a nama sese don naxan kelixi manpa binle* yi, hali a xōnne hanma a dagina. ⁵ A nēma a Nasiri dē tiin nakamalima, biden nama a xunna li. A xa lu Alatalaa wanla ra han na waxati falaxin yi kamali. A xa sarijan, a xa a xunsexen lu kuye ayi. ⁶ A nēma Alatalaa wanla ra, a nama a maso binbin na. ⁷ Hali a baba hanma a nga hanma a ngaxakedenna nde faxa, a nama a yētē xōsi, a so binbin xun ma. Amasōtō a xunsexen findixi taxamasenna nan na, a a tan bata lu Alaa wanla ra. ⁸ A nēma Alaa wanla ra waxatin naxan birin yi, a sarijan Alatala yetagi.”

⁹ “Xa muxuna nde faxa a fēma, a xunsexē ralixin bata raharamu. A xa a xunna bi a rasarijan lōxōni, xii soloferede lōxōni. ¹⁰ Xii solomasexēde lōxōni, a xa ganba firin hanma kolokonde dii firin xali saraxaraliin fēma Naralan Bubun so dēen na. ¹¹ Saraxaraliin xa keden faxa yulubi xafari

* **6:4:** Wudi binla nde na yi, mēn kaane naxanye sima, e yi naxanye bogi yitōnma alo manpana e gbee kiini.

saraxan na, bona saraxa gan dixin na, a Ala solona a xa. Amasətə a bata lu binbin fəma. Na ləxəni, a mən xa a xunna rasarijan. ¹² Nayi, na kanna mən xa a də ti waxatin də suxu, a yi kontonna jee kedenna ba yangin saraxan na Alatala xa. Waxatin naxan bata yi dangu, na mi a kui, amasətə a xəsi nən benun a də tiin xa kamali.”

¹³ “Sariyan ni ito ra Nasiri də tiin ma. A waxati sakin na kamali, e xa fa a ra Naralan Bubun so dəen na. ¹⁴ A xa fa kiseni itoe ra Alatala yetagi: kontonna jee kedenna fe mi naxan na saraxa gan dixin na, yexee gilen jee kedenna fe mi naxan na yulubi xafari saraxan na, e nun konton keden fe mi naxan na bəjə xunbeli saraxan na. ¹⁵ A mən yi fa na saraxane bogise nun minse saraxane ra e nun burun sangatanna yε keden buru rate seen† mi naxan yi, e nun buru xunne naxan nafalaxi murutu fuji fajin na naxan basanxi turen na, e nun buru yilənlənxine turen saxi naxanye ma. ¹⁶ Saraxaraliin xa ne yita Alatala ra, a yi yulubi xafari saraxan ba e nun saraxa gan daxina. ¹⁷ A mən xa kontonna ba bəjə xunbeli saraxan na Alatala xa, e nun buru ratetaren naxanye sangatanna kui e nun bogise saraxane nun minse saraxane. ¹⁸ Na waxatini, Nasiri muxun xa a xunna bi Naralan Bubun so dəen na bayo a bata yi a xunna fi Ala ma. A yi a xun sexene sa teeni naxan bəjə xunbeli saraxan bun. ¹⁹ Nasiri muxun na a xunna bi, saraxaraliin xa kontonna balaxajinxin so a yii, e nun buru xun keden nun burudi keden keli sangatanna kui, buru rate se mi naxanye yi.

† **6:15:** burun nate sena: Lebenna na a ra naxan burun nagboma ayi.

²⁰ Saraxaraliin xa e yita Alatala ra se ralixin na. E sarijan. Saraxaraliin nan gbee e ra, sa danban nun a kanken fari naxanye daxa e yita Ala ra. Na xanbi ra, Nasiri muxun nœ manpaan minjœ nœn.”

²¹ “Sariyan nan na ra lan Nasiri muxuna kiseen ma bayo a bata a de ti a a xa lu Alatalaa wanla ra. Xa ferena a xa, a mœn nœ nde se a fari. A xa a de tiin nakamali alo Nasiri muxuna sariyana a falaxi kii naxan yi.”

Saraxaraliin dubana

²² Alatala yi a fala Musa xa, ²³ a a xa a fala Haruna nun a diine xa, a e xa duba Isirayila kaane xa ikimaan na:

²⁴ Alatala xa i baraka,
a i kantan!

²⁵ Alatala nœrœn xa godo i ma,
a kininkinin i ma!

²⁶ Alatala xa a yengi dœxœ i xœn,
a bœjœ xunbenla fi i ma!

²⁷ E na duba Isirayila kaane xa n xinli, n tan e barakama nœn.

7

Isirayila mangane kiseene fe

¹ Musa yelin Ala Batu Bubun tiye lœxœn naxan yi, a yi a masusan turen na a rasarijan xinla ma e nun a muranne birin. A mœn yi saraxa ganden nun a goronne masusan, a e rasarijan. ² Nayi, Isirayila mangane yi fa kiseene ra. Denbaya xunne nan yi ne ra naxanye yamaan tengœ, bœnsœn mangane. ³ E yi fa e kiseene ra Alatala yœtagi: Wontoro xunna soxin sennin e nun jingé fu nun firin. Manga firin,

wontoro keden, manga keden, ninge keden. E yi fa ne ra Ala Batu Bubun yetagi.

⁴ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ⁵ “Kiseene rasuxu e yii alogo e xa Naralan Bubun wanla ke. E xa yitaxun Lewi bənsənna ra, naxan lanjε e wanle ma.” ⁶ Nayi, Musa yi wontorone nun, ninge rasuxu, a yi e yitaxun Lewi bənsənna ra. ⁷ A yi ninge naanin nun wontoro firin so Gərisən xabilan yii, alogo e wanla xa sənɔya. ⁸ A yi ninge solomasexε nun wontoro naanin so Merari xabilan yii, alogo e wanla xa sənɔya. E birin yi walima Itamaraa yamarin bun, saraxarali Harunaa diina. ⁹ Koni, a mi se so Kehati xabilan yii, amasətə e yi tixi se sarijanxi fisamantenne maxanla nan na, naxanye tongoma tungunna ma.

¹⁰ Saraxa ganden masusan ləxən naxan yi turen na alogo a wanla xa fələ, mangane yi e kiseene xali saraxa ganden yetagi. ¹¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Ləxə yo ləxə manga keden xa fa a kiseene ra, alogo wanla xa fələ saraxa ganden yetagi.”

¹² Aminadabo a dii Naxason yi fa Yuda bənsənna kiseene ra xii singe ləxəni. ¹³ A kiseene ni i ra: goronna gbeti dixin keden naxan binyen yi lanxi garamu wuli keden kəmε saxan ma, wuli xuya goronna gbeti dixin keden naxan binyen lanxi garamu kəmε solofera ma naxan nun yire sarijanxin liga seen binyen lan, e birin nafexi murutu fujin na naxan namulanxi turen na bogise saraxan na, ¹⁴ xəma goronna naxan lanxi garamu kəmε ma, a rafexi wusulanna ra, ¹⁵ tura bulan keden e nun konton keden nun kontonna jee kedenne saraxa gan dixin na, ¹⁶ kətə keden yulubi xafari saraxan na, ¹⁷ ninge firin e nun konton

suulun nun kətə suulun, e nun yεxεen jee keden kedenna suulun, bɔŋe xunbeli saraxan na. Ne nan findi Aminadabo a dii Naxason ma kiseene ra.

¹⁸ Suwari a dii Nataneli, Isakari bɔnsənna mangana, na yi fa a kiseene ra xii firinde lɔxəni. ¹⁹ A kiseene ni i ra: goronna gbeti dixin keden naxan lanxi garamu wuli keden kəmə saxan ma, wuli xuya goronna gbeti dixin naxan lanxi garamu kəmə solofera ma naxan nun yire sarijanxin liga seen binyen lan, e birin nafexi murutu fujin na naxan namulanxi turen na bogise saraxan na, ²⁰ xəma goronna naxan lanxi garamu kəmə ma, a rafexi wusulanna ra, ²¹ tura bulan keden e nun konton keden nun kontonna jee kedenna saraxa gan dixin na, ²² kətə keden yulubi xafari saraxan na, ²³ jinge firin e nun konton suulun nun kətə suulun, e nun yεxεen jee keden kedenna suulun, bɔŋe xunbeli saraxan na. Ne nan findi Suwari a dii Nataneli a kiseene ra.

²⁴ Xelən ma dii Eliyabi, Sabulon bɔnsənna mangana, na yi fa a kiseene ra xii saxande lɔxəni. ²⁵ A kiseene ni i ra: goronna gbeti dixin keden naxan lanxi garamu wuli keden kəmə saxan ma, wuli xuya goronna gbeti dixin naxan lanxi garamu kəmə solofera ma naxan nun yire sarijanxin liga seen binyen lan, e birin nafexi murutu fujin na naxan namulanxi turen na bogise saraxan na, ²⁶ xəma goronna naxan lanxi garamu kəmə ma, a rafexi wusulanna ra, ²⁷ tura bulan keden e nun konton keden nun kontonna jee kedenna saraxa gan dixin na, ²⁸ kətə keden yulubi xafari saraxan na, ²⁹ jinge firin e nun konton suulun nun kətə suulun, e nun yεxεen jee keden kedenna suulun,

bøŋe xunbeli saraxan na. Ne nan findi Xelən ma dii Eliyabi a kiseene ra.

³⁰ Sedewuri a dii Elisuri, Ruben bɔnsɔnna man-gana, na yi fa a kiseene ra xii naaninde lɔxɔni. ³¹ A kiseene ni i ra: goronna gbeti dixin keden naxan lanxi garamu wuli keden kɛmɛ saxan ma, wuli xuya goronna gbeti dixin naxan lanxi garamu kɛmɛ solofera ma naxan nun yire sarjanxin ligaseen binyen lan, e birin nafexi murutu fujin na naxan namulanxi turen na bogise saraxan na, ³² xɛma goronna naxan lanxi garamu kɛmɛ ma, a rafexi wusulanna ra, ³³ tura bulan keden e nun konton keden nun kontonna jɛɛ kedenna saraxagan dixin na, ³⁴ kɔtɔ keden yulubi xafari saraxan na, ³⁵ jinge firin e nun konton suulun nun kɔtɔ suulun, e nun yɛxɛɛn jɛɛ keden kedenna suulun, bɔjɛ xunbeli saraxan na. Ne nan findi Sedewuri a dii Elisuri a kiseene ra.

³⁶ Surisadayi a dii Selumiye li, Simeyən bənsənnə mangana, na yi fa a kiseene ra xii suulunde ləxəni. ³⁷ A kiseene ni i ra: goronna gbeti daxin keden naxan lanxi garamu wuli keden kəmə saxan ma, wuli xuya goronna gbeti daxin naxan lanxi garamu kəmə solofera ma naxan nun yire sarijanxin liga seen binyen lan, e birin nafexi mu-rutu funin na naxan namulanxi turen na bogise saraxan na, ³⁸ xəma goronna naxan lanxi garamu kəmə ma, a rafexi wusulanna ra, ³⁹ tura bulan keden e nun konton keden nun kontonna jee ke-denna saraxa gan daxin na, ⁴⁰ kətə keden yulubi xafari saraxan na, ⁴¹ jinge firin e nun konton suulun nun kətə suulun, e nun yəxəen jee keden kedenna suulun, bəne xunbeli saraxan na. Ne nan

findi Surisadayi a dii Selumiyeli a kiseene ra.

⁴² Dewuyeli a dii Eliyasafi, Gadi bɔnsɔnna man-gana, na yi fa a kiseene ra xii senninde lɔxɔni. ⁴³ A kiseene ni i ra: goronna gbeti dixin keden naxan lanxi garamu wuli keden kɛmɛ saxan ma, wuli xuya goronna gbeti dixin naxan lanxi garamu kɛmɛ solofera ma naxan nun yire sarijanxin liga seen binyen lan, e birin nafexi murutu fujin na naxan namulanxi turen na bogise saraxan na, ⁴⁴ xɛma goronna naxan lanxi garamu kɛmɛ ma, a rafexi wusulanna ra, ⁴⁵ tura bulan keden e nun konton keden nun kontonna jɛɛ kedenna saraxa gan dixin na, ⁴⁶ kɔtɔ keden yulubi xafari saraxan na, ⁴⁷ ninge firin e nun konton suulun nun kɔtɔ suulun, e nun yɛxɛɛn jɛɛ keden kedenna suulun, bɔjɛ xunbeli saraxan na. Ne nan findi Dewuyeli a dii Eliyasafi a kiseene ra.

⁴⁸ Amixudi a dii Elisama, Efirami bənsənna mangana, na yi fa a kiseene ra xii soloferede ləxəni. ⁴⁹ A kiseene ni i ra: goronna gbeti daxin keden naxan lanxi garamu wuli keden kəmə saxan ma, wuli xuya goronna gbeti daxin naxan lanxi garamu kəmə solofera ma naxan nun yire sariñanxin liga seen binyen lan, e birin nafexi mu-rutu fujin na naxan namulanxi turen na bogise saraxan na, ⁵⁰ xəma goronna naxan lanxi garamu kəmə ma, a rafexi wusulanna ra, ⁵¹ tura bulan keden e nun konton keden nun kontonna jee ke-denna saraxa gan daxin na, ⁵² kətə keden yulubi xafari saraxan na, ⁵³ pinge firin e nun konton suulun nun kətə suulun, e nun yəxəen jee keden kedenna suulun, bəjəe xunbeli saraxan na. Ne nan findi Amixudi a dii Elisama kiseene ra.

⁵⁴ Pedasuri a dii Gamaliyeli, Manase bɔnsɔnna mangana, na yi fa a kiseene ra xii solomasexede ləxəni. ⁵⁵ A kiseene ni i ra: goronna gbeti dixin keden naxan lanxi garamu wuli keden kəmə saxan ma, wuli xuya goronna gbeti dixin naxan lanxi garamu kəmə solofera ma naxan nun yire sarijhanxin liga seen binyen lan, e birin nafexi murutu fujin na naxan namulanxi turen na bogise saraxan na, ⁵⁶ xəma goronna naxan lanxi garamu kəmə ma, a rafexi wusulanna ra, ⁵⁷ tura bulan keden e nun konton keden nun kontonna jee kedenna saraxa gan dixin na, ⁵⁸ kətə keden yulubi xafari saraxan na, ⁵⁹ jinge firin e nun konton suulun nun kətə suulun, e nun yexəen jee kedenna suulun, bəjəe xunbeli saraxan na. Ne nan findi Pedasuri a dii Gamaliyeli a kiseene ra.

⁶⁰ Gidewoni a dii Abidan, Bunyamin bɔnsɔnna mangana, na yi fa a kiseene ra xii solomanaaninde ləxəni. ⁶¹ A kiseene ni i ra: goronna gbeti dixin keden naxan lanxi garamu wuli keden kəmə saxan ma, wuli xuya goronna gbeti dixin naxan lanxi garamu kəmə solofera ma naxan nun yire sarijhanxin liga seen binyen lan, e birin nafexi murutu fujin na naxan namulanxi turen na bogise saraxan na, ⁶² xəma goronna naxan lanxi garamu kəmə ma, a rafexi wusulanna ra, ⁶³ tura bulan keden e nun konton keden nun kontonna jee kedenna saraxa gan dixin na, ⁶⁴ kətə keden yulubi xafari saraxan na, ⁶⁵ jinge firin e nun konton suulun nun kətə suulun, e nun yexəen jee kedenna suulun, bəjəe xunbeli saraxan na. Ne nan findi Gidewoni a dii Abidan ma kiseene ra.

⁶⁶ Amisadayi a dii Axiyeseri, Dan bɔ̃nsɔnna mangana, na yi fa a kiseene ra xii fude lɔxɔni. ⁶⁷ A kiseene ni i ra: goronna gbeti dixin keden naxan lanxi garamu wuli keden kɛmɛ saxan ma, wuli xuya goronna gbeti dixin naxan lanxi garamu kɛmɛ solofera ma naxan nun yire sarijanxin liga seen binyen lan, e birin nafexi murutu fujin na naxan namulanxi turen na bogise saraxan na, ⁶⁸ xɛma goronna naxan lanxi garamu kɛmɛ ma, a rafexi wusulanna ra, ⁶⁹ tura bulan keden e nun konton keden nun kontonna jee kedenna saraxa gan dixin na, ⁷⁰ kɔtɔ keden yulubi xafari saraxan na, ⁷¹ jinge firin e nun konton suulun nun kɔtɔ suulun, e nun yɛxɛen jee keden kedenna suulun, bɔjɛ xunbeli saraxan na. Ne nan findi Amisadayi a dii Axiyeseri a kiseene ra.

⁷² Okiran ma dii Pagiyeli, Aseri bɔ̃nsɔnna mangana, na yi fa a kiseene ra xii fu nun kedende lɔxɔni. ⁷³ A kiseene ni i ra: goronna gbeti dixin keden naxan lanxi garamu wuli keden kɛmɛ saxan ma, wuli xuya goronna gbeti dixin naxan lanxi garamu kɛmɛ solofera ma naxan nun yire sarijanxin liga seen binyen lan, e birin nafexi murutu fujin na naxan namulanxi turen na bogise saraxan na, ⁷⁴ xɛma goronna naxan lanxi garamu kɛmɛ ma, a rafexi wusulanna ra, ⁷⁵ tura bulan keden e nun konton keden nun kontonna jee kedenna saraxa gan dixin na, ⁷⁶ kɔtɔ keden yulubi xafari saraxan na, ⁷⁷ jinge firin e nun konton suulun nun kɔtɔ suulun, e nun yɛxɛen jee keden kedenna suulun, bɔjɛ xunbeli saraxan na. Ne nan findi Okiran ma dii Pagiyeli a kiseene ra.

⁷⁸ Enan ma dii Axira, Nafatali bənsənna mangana, na yi fa a kiseene ra xii fu nun firinde ləxəni. ⁷⁹ A kiseene ni i ra: goronna gbeti daxin keden naxan lanxi garamu wuli keden kəmə saxan ma, wuli xuya goronna gbeti daxin naxan lanxi garamu kəmə solofera ma naxan nun yire sarijanxin liga seen binyen lan, e birin nafexi murutu fujin na naxan namulanxi turen na bogise saraxan na, ⁸⁰ xəma goronna naxan lanxi garamu kəmə ma, a rafexi wusulanna ra, ⁸¹ tura bulan keden e nun konton keden nun kontonna jee ke-denna saraxa gan daxin na, ⁸² kətə keden yulubi xafari saraxan na, ⁸³ pinge firin e nun konton suulun nun kətə suulun, e nun yəxəen jee keden kedenna suulun, bəjəe xunbeli saraxan na. Ne nan findi Enan ma dii Axira a kiseene ra.

⁸⁴ Isirayila denbaya xunne birin ma kiseene ni i ra, e naxanye fi saraxa ganden masusan ləxəni alogo a wanla xa fələ: goronna gbeti dixin fu nun firin, wuli xuya goronna gbeti dixin fu nun firin, xəma goronna fu nun firin. ⁸⁵ Goronna gbeti dixin keden kedenne birin yi lanxi garamu wuli keden kəmə saxan ma, wuli xuya goronne fan, garamu kəmə solofer. Na seene birin malanxin lanxi gbeti kilo məxçən nun naanin nan ma naxan nun yire sarijanxin liga seen binyen lan. ⁸⁶ Goronna xəma dixin keden kedenne birin yi lanxi garamu kəmə nan ma. E fu nun firinne malanxina, garamu wuli keden kəmə firin. E yi rafexi wusulanna ra. ⁸⁷ E fa xuruseen naxanye ra saraxa gan dixin na: tura bulan fu nun firin, konton fu nun firin, yəxəen jəe kedenna fu nun firin, e nun e bogise saraxane. E yi fa kətə fu nun firin na yulubi xafari

saraxan na. ⁸⁸ E fa xuruseen naxanye ra bɔŋe xunbeli saraxan na: tura mɔxɔŋen nun naanin, konton tongue sennin, kɔtɔ tongue sennin e nun yɛxɛen nee keden kedenna tongue sennin. Ne nan findi kiseene ra alogo saraxa ganden wanla xa fɔlɔ a masusan xanbini.

⁸⁹ Musa nema yi soe Naralan Bubuni falatideni Ala xa, a yi Ala xuiin mɛma maleka gubugubu kan sawura firinne nan longori ra Layiri Sereya Kankiraan dəraganla xun ma, Ala solonadena. A yi falan tima a xa.

8

Lənpune dɔxɔsenafe

¹ Alatala yi a fala Musa xa, ² a xa a fala Haruna xa, a naxa, “I na lənpu soloferene dɔxɔ waxatin naxan yi, e lan e yi lənpu dɔxɔ seen yətagini yalan.” ³ Haruna yi na ligi. A lənpune dɔxɔ alogo e xa e dɔxɔ seen yətagini yalan alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi. ⁴ Lənpune dɔxɔ seen yi rafalaxi xɛma bɔnbɔxin nan na, keli a sanna ma han a fuge sawurane, alo Alatala a yita Musa ra kii naxan yi.

Lewi bɔnsɔnna muxune rasarijananna

⁵ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ⁶ “Lewi bɔnsɔnna muxune ba Isirayila kaan bonne ye, i yi e rasarijan. ⁷ I xa e rasarijan ikiini: I xa marasarijan igen xuya e ma, na xanbi ra e xa e fati ma xabene birin bi, e yi e dugine xa, alogo e xa sarijan. ⁸ E xa tura bulan keden tongo, e nun murutu fuŋin naxan namulanxi turen na a bogise saraxan na, i yi tura bulan gbɛtɛ tongo yulubi xafari saraxan na. ⁹ I yi Isirayila yamaan birin

malan, i yi Lewi bənsənna muxune xili Naralan Bubun yətagi. ¹⁰ I xa Lewi bənsənna muxune maso Alatala yetagi, Isirayila kaane yi e yiine sa e fari. ¹¹ Haruna xa Lewi bənsənna muxune yita Alatala ra se ralixin na Isirayila kaane tagi alogo e xa Alatala wanla fəlo. ¹² Na xanbi ra, Lewi bənsənna muxune xa e yiine sa tura firinna xunne fari. Na keden xa ba Alatala xa yulubi xafari saraxan na, bona saraxa gan daxin na, Ala solona seen na Lewi bənsənna muxune xa. ¹³ I xa Lewi bənsənna muxune ti Haruna nun a diine yətagi, e yi e yita Alatala ra se ralixin na. ¹⁴ Na kiini, i xa Lewi bənsənna muxune ba Isirayila kaan bonne tagi, Lewi bənsənna muxune yi findi n gbeen na. ¹⁵ I na Lewi bənsənna muxune rasarijan i yi e yita n na se ralixin na, e xa fa e wanle kε Naralan Bubuni. ¹⁶ Amasətə e bata findi n gbeen na mumε! N bata e tongo n gbeen na Isirayila dii xəmə singene birin jəxən na. ¹⁷ Amasətə n gbeen nan Isirayila dii xəmə singene birin na, a muxune nun a subene. Xabu n Misiran yamanan dii singene faxa ləxəni, n bata Isirayila dii singene ramara n yəte xa. ¹⁸ Koni n Lewi bənsənna muxune nan tongoxi alogo e xa Isirayila dii xəmə singene jəxə yibira. ¹⁹ N ne nan soma Haruna nun a diine yii Isirayila kaane tagi, alogo e xa Naralan Bubun wanle kε Isirayila kaane xa, e yi Ala solona e xa. Nayi, fitina fe mi Isirayila kaane sətəma, e na e maso yire sarijanxin na.”

²⁰ Musa nun Haruna nun Isirayila yamaan birin yi na ligi Lewi bənsənna muxune xa alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi. ²¹ Lewi bənsənna muxune yi e yəte rasarijan, e e dugine xa. Haruna yi e yita Alatala ra se ralixin na, a yi Ala solona

e xa alogo e xa sarijan. ²² Na xanbi ra, Lewi bønsønna muxune yi fa e wanla følø Naralan Bubuni, Haruna nun a diine yamarin bun. E yi a ligi Lewi bønsønna muxune xa alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

²³ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ²⁴ “Lewi bønsønna muxune luma ikiini: Xemøen naxanye barin bata dangu nee moxøjen nun suulunna ra, ne xa fa walideni Naralan Bubuni. ²⁵ Koni, e na nee tonge suulunna sotø siimayaan na, e xa wanla dan. ²⁶ E noe e ngaxakedenne maliye nen walideni Naralan Bubuni, koni e yeteen nama a wanla ke. I xa wanle taxu Lewi bønsønna muxune ra na kiini.”

9

Halagi Tiin Dangu Løxøn Sanla

¹ Alatala yi falan ti Musa xa Sinayi tonbonni, e minin neen firinden kike singeni Misiran yamanani. A yi a fala, a naxa, ² “Isirayila kaane xa Halagi Tiin Dangu Løxøn Sanla raba a waxatini. ³ E xa a ligi kikeni ito xii fu nun naaninde loxøn ninbanna ra, alo a fe yamarine nun a sariyane kii naxan yi.”

⁴ Musa yi na rali Isirayila kaane ma, a e xa Halagi Tiin Dangu Løxøn Sanla raba. ⁵ E yi na ligi kike singen xii fu nun naaninde jinbanna ra, Sinayi tonbonni. E yi a birin ligi alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

⁶ Koni, muxuna nde yi na naxanye bata yi e yiin din binbin na. E yi xøsixi na loxøni, e mi yi noe Halagi Tiin Dangu Løxøn Sanla rabø. Eyi siga Musa nun Haruna fema, ⁷ e yi a fala Musa xa, e naxa,

“Nxu bata xəsi binbin xən. Koni, nanfera nxu mi nəe nxə saraxane bə Alatala xa alo Isirayila kaan bonne a waxatini?” ⁸ Musa yi e yabi, a naxa, “E dija han n xa a kolon Alatala naxan yamarima ε fe yi.” ⁹ Alatala yi a fala Musa xa, ¹⁰ a a xa a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “Xa ε tan nde hanma ε yixətena nde xəsixi binbin xən, hanma xa e sa sigatini, a mən nəe Halagi Tiin Dangu Ləxən Sanla rabe nən Alatala xa. ¹¹ E xa sanla raba kike firinden xii fu nun naaninde ləxən ninbanna ra. E yexəe diin don e nun buru ratetarene nun nəxənde xəlene. ¹² E nama sese lu han xətənni, e nama a xənne yigira. E na Halagi Tiin Dangu Ləxən Sanla raba, e xa a yamarine birin suxu. ¹³ Koni xa muxuna nde tondi Halagi Tiin Dangu Ləxən Sanla rabe a waxatini, anu a mi xəsixi, a mi sigatini, a kedima nən Isirayila yamani, a to mi saraxan baxi Alatala xa a waxatini. Na kanna a yulubin goronna tongoma nən. ¹⁴ Xəjən naxanye dəxi ε tagi, xa ne wa Halagi Tiin Dangu Ləxən Sanla raba feni Alatala xa, e lan e yi a sariyane nun a yamarine suxu. Sariyane lan birin xa, Isirayila kaan nun xəjəna.”

*Alatala norəna
Xərəyaan 40.34-38*

¹⁵ Ala Batu Bubun ti ləxən naxan yi, Layiri Sereya Bubuna, kundaan yi so a xun na. Keli ninbanna ma han xətənni, na kundaan yi dəgəma nən alo təəna. ¹⁶ Kundaan yi lu a xun ma, koni kəeeen na, a yi lu alo təəna. ¹⁷ Na kundaan na yi ba bubun xun ma waxati yo yi, Isirayila kaane yi kəlima nən sigadeni. Kundaan na ti dənaxan yi, Isirayila kaane yi e daaxadeni tən mənni. ¹⁸ Isirayila

kaane yi sigama Alatalaa yamarin nan ma, e mən yi e daaxadeni tənma Alatalaa yamarin nan ma. Fanni kundaan yi Ala Batu Bubun xun ma, e yi luma daaxadeni nən. ¹⁹ Xa kundaan yi lu Ala Batu Bubun xun ma waxati xunkuye, Isirayila kaane yi Alatalaa yamarin sxumxa nən. E mi yi sigama. ²⁰ Waxatina nde, kundaan yi luma nən Ala Batu Bubun xun ma xii dando. E yi luma daaxadeni Alatalaa yamarin nan ma, e yi sigama a yamarin nan ma. ²¹ Waxatina nde kundaan yi luma nən yire kedenni keli jinbanna ma han na xətən bode, koni a na yi ba xətənni tun, e yi sigama nən. Kœen nun yanyina, kundaan na yi ba, e fan yi kelima nən. ²² Xa a lu Ala batu bubun xun ma xii firin hanma kike keden, hanma jne keden, Isirayila kaane yi luma nən daaxadeni. E mi sigε mumε, fə a na ba waxatin naxan yi. ²³ Isirayila kaane yi daaxama hanma e yi kelima daaxadeni Alatalaa yamarin nan ma. E yi Alatalaa yamarine sxumxa, a naxanye fi e ma fata Musa ra.

10

Gbeti Xətane

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ² “Xəta firin nafala gbeti bənbəxin na yamaan xili sena malanni e nun yamaan nakeli sena sigadeni. ³ Na xəta firinne na fe waxatin naxan yi, yamaan birin xa e malan i fəma Naralan Bubun so dəen na. ⁴ Xa xəta keden nan fe, mangane nan gbansan xa e malan i fəma, Isirayila xabila xunne. ⁵ Xa xətaan bata fe, bənsənna naxanye dəxi Naralan Bubun sogetedeni, ne xa keli sigadeni. ⁶ Xətaan na fe a firindeni, naxanye dəxi yamaan daaxaden yiifari

fəxəni, ne xa keli sigadeni. Xəta xuiin nan yamaan nakelima sigadeni. ⁷ Xətaan xa fe kii gbətə yi alogo yamaan xa e malan.”

⁸ “Saraxarali Harunaa diine nan lan e xətaan fe. Habadan sariyan nan na ra ε yixətəne birin xa.”

⁹ “Ε na keli ε yaxune yəngədeni naxanye ε naxankatama ε yamanani, ε xa xətane fe. Alatala a yengi luma nən ε xən ma, ε Ala, a yi ε rakisi ε yaxune ma. ¹⁰ Ε xa xətaan fe jaxajaxa waxatine nun salı ləxəne nun kike nənə sanle birin yi, ε nəma saraxa gan daxine nun bəjəe xunbeli saraxane bε waxatin naxan yi. N yi n yengi lu ε xən. Alatala nan n tan na, ε Ala.”

Eyi keli Sinayi tonbonni

¹¹ Kike firinden xii məxəjnədeni, e minin jəə firindeni Misiran bəxəni, kundaan yi ba Layiri Sereya Bubun xun ma. ¹² Isirayila kaane yi kiraan suxu, e keli Sinayi tonbonni. Kundaan yi siga han a sa ti Paran tonbonni. ¹³ E keli singen nan yi na ra Alatalaa yamarin ma fata Musa ra. ¹⁴ Yuda bənsənna ganle nan singe kiraan suxu, e taxamasenna bun. E ganle yi Aminadabo a dii Naxason ma yamarin nan bun. ¹⁵ Isakari bənsənna ganla yi Şuwari a dii Nataneli a yamarin nan bun. ¹⁶ Sabulon bənsənna ganla yi Xelən ma dii Eliyabi a yamarin nan bun.

¹⁷ Ala Batu Bubun yi wayan, Gerisən yixətəne nun Merari yixətəne yi a xali e yii. ¹⁸ Rubən bənsənna ganle yi siga e taxamasenna bun Sedewuri a dii Elisuri a yamarin bun. ¹⁹ Simeyən bənsənna ganla yi Surisadayi a dii Selumiyeli

a yamarin nan bun. ²⁰ Gadi bənsənna ganla yi Dewuyəli a dii Eliyasafi a yamarin nan bun.

²¹ Kehati xabilan muxune yi siga se sarijanxine xalə Lewi bənsənna muxun bonne fəxə ra alogo e xa Ala Batu Bubun ti benun se sarijanxine xa yamaan daaxaden li. ²² Efirami bənsənna ganle yi siga e taxamasenna bun Amixudi a dii Elisama yamarin nan bun. ²³ Manase bənsənna ganla yi Pedasuri a dii Gamaliyəli a yamarin nan bun. ²⁴ Bunyamin bənsənna ganla yi Gidewoni a dii Abidan ma yamarin nan bun.

²⁵ Dənxən na, Dan bənsənna ganle yi siga ganla bonne fəxə rakantanjə e taxamasenna bun, Amisadayi a dii Axiyeseri a yamarin bun. ²⁶ Aseri bənsənna ganle yi Okiran ma dii Pagiyəli a yamarin nan bun. ²⁷ Nafatali bənsənna ganla yi Enan ma dii Axira yamarin nan bun. ²⁸ Isirayila ganle yi yəbama na kii nin sigatini.

²⁹ Musa yi a fala Reyuli a dii Xobabi xa, Midiyan kaana, Musa bitanna, a naxa, “Nxu sigan yireni Alatala naxan fixi nxu ma. Fa nxu fəxə ra, nxu fe fajin ligə i xa, amasətə Alatala bata fe fajine ragidi Isirayila ma.” ³⁰ Hobabi yi a yabi, a naxa, “Enən. N xətemə n konna nin n ma yamaan dənaxan yi.” ³¹ Musa mən yi a fala, a naxa, “Yandi, i nama keli nxu fəma. I daaxade fajine kolon tonbonni. I luyə alo nxu yəəna. ³² Xa i nxu mati, en birin nan Alatalaa se fajine sətəma.”

³³ Isirayila kaane yi keli Alatalaa geyani, e sigan ti xii saxan. Alatalaa Layiri Kankiraan yi tixi e yəə ra alogo a xa matabu yirena nde fen e xa.

³⁴ Alatalaa kundaan yi e xun ma yanyin na, e to yi kelima daaxadeni.

³⁵ Layiri Kankiraan na yi keli sigadeni waxati yo yi, Musa yi a falama nən, a naxa, “Alatala, keli, i xa i yaxune raxuya ayi, i rajaxu muxune yi e gi i yee ra!” ³⁶ Layiri Kankiraan yi tima waxatin naxan yi, Musa yi a falama nən, a naxa, “Alatala, fa Isirayila kaa wuli wuli wuyaxine tagi!”

11

Alatalaa təəna

¹ Ləxəna nde yamaan yi lu e mawuge e tərōne fe ra. Alatala to na me, a yi xələ, a yi təen nafa e tagi naxan yamaan daaxaden də kinkina ndee gan. ² Yamaan yi sənxə Musa ra. Musa yi Alatala maxandi, təen yi tu. ³ E yi mənna xili sa Tabəra,* amasətə Alatalaa təen nagodo nən mənni.

Xəøyin yi yamaan suxu

⁴ Ləxəna nde xəøyin yi muxu kobine suxu yamaan yε. Isirayila kaane yətəen yi lu wuge, e naxa, “En suben don dixin səte di? ⁵ Nxu nxu mirima yəxəne ma nxu naxanye don Misiran yi naxanye sare mi yi fima e nun kəkunbane nun janle nun sabi dəeñe nun yabane nun sabi gbətəne. ⁶ Iki nxu niin bata yijaxu nxu ma, donse yo mi toma fo Manna donseni ito!”†

⁷ Manna donseen yi luxi alo se xəri xunxurin naxanye yee rafixa alo wudi igena. ⁸ Yamaan yi minima na nan makədeyi, e yi a kunba gəmen ma hanma e a din wunla kui. Na xanbi ra, e mən

* **11:3:** Tabəra bunna nəen fa fala “Təəna.” † **11:6:** Manna donsena a fe mato Xərəyaan 16.13-15 nun 16.31 kui.

yi nœ a ninjœ nœ hanma e yi a gan burudine ra. A yi naxun alo burun naxan gilinxi turen na.
⁹ Manna donseen yi godoma kœen nan na xiila godo waxatini.

¹⁰ Musa yi Isirayila kaane mawuga xuiin mœ, e yi malanxi denbaya yœen ma e bubune so dœne ra. Alatala yi xœlœ han! Musa fan yi kœntœfili, ¹¹ a yi a fala Alatala xa, a naxa, “I n tœrœma nanfera? Nanfera n mi fa rafan i ma? Nanfera i yamani ito goronna dœxi n tan xun ma? ¹² N tan nan fudi tongoxi yamani ito ra ba? N tan nan e barixi ba? Nanfera i naxa a n xa itoe banba alo dii ngana, han na yamanani i bata e benbane tuli sa naxan na? ¹³ N suben sœtœn minen yi yamani ito birin xa? E wugama n fœxœ ra, e naxa, ‘Suben so nxu yii!’ ¹⁴ N kedenna mi nœ yamani ito goronna tongœ. A gbo n ma. ¹⁵ Benun i xa ito ligi n na, n faxa keden na! Xa n nafan i ma, i nama tin n xa n ma tœrœn to.”

¹⁶ Alatala yi Musa yabi, a naxa, “Isirayila fonna muxu tonge solofera malan, i naxanye kolon Isirayila yamaan fonne nun kuntigine ra. I fa e ra Naralan Bubuni, alogo e xa ti i dœxœn mœnni. ¹⁷ N godoma nœn i fœma mœnni n falan ti i xa. N na n ma Nii Sarijanxina ndedi bama nœn i yi, n yi a sa e yi. Nayi, e nœ i maliyœ nœn yamani ito goronna tongoden alogo i kedenna nama fa a tongo. ¹⁸ I xa a fala yamaan xa, i naxa, ‘E œ yetœ rasarijan tilaa fe ra œ suben donma waxatin naxan yi. Alatala bata œ mawuga xuine mœ œ to a fala, œ naxa, “En suben sœtœma di? Misiran yamanan nan fisa!” Iki, Alatala suben soma nœn œ yii. œ fan a donma nœn. ¹⁹ œ mi lœxœ keden hanma firin daxin sœtœ,

hali xi suulun, xii fu, hanma xii məxəŋε, ²⁰ koni ε suben donma nən kike keden, han a mini ε jøəni, a rajaxu ε ma. Amasətə ε bata ε mε Alatala ra naxan ε tagi, ε to wuga a yetagi, ε naxa: Nanfera nxu minixi Misiran yi?” ”

²¹ Musa yi a fala, a naxa, “N tan be xəmε wuli kəmε sennin tagi naxanye sigatini e sanni, anu, i a falama, a i suben soma e yii nən kike keden! ²² Xa nxu yəxəen nun siin nun jinge kurune birin faxa, ne a liyε ba? Xa nxu baan yəxəne birin suxu, ne a liyε ba?” ²³ Alatala yi a yabi, a naxa, “N sənbən go, na mi a liyε? I fama a todeni n naxan falaxi xa a ligε.”

Alaa Nii Sarıjanxin nun fonne

²⁴ Musa yi mini, a yi a fala yamaan xa Alatala naxan falaxi. A yi Isirayila fonna muxu tonge soloferere malan Naralan Bubun nabilinni. ²⁵ Alatala yi godo kundaan yiyanı, e nun Musa yi falan ti. A yi a Nii Sarıjanxina ndedi ba Musa yi, a yi a ragodo fori tonge soloferene ma. Alaa Nii Sarıjanxin to godo e ma, e yi waliyya falane ti fələ, koni e mi yanfan.

²⁶ Muxu firin, Elidadi nun Medadi, ne yi daaxadeni. E yi yatəxi fonne ra, koni e mi siga Ala Batu Bubuni. Koni, Alaa Nii Sarıjanxin yi godo e fan ma, e yi waliyya falane ti fələ daaxadeni.

²⁷ Banxulanna nde yi siga, a a fala Musa xa, a naxa, “Elidadi nun Medadi nabiya falane tima daaxadeni!” ²⁸ Nunu a dii Yosuwe naxan yi Musa malima xabu a dii jøreyani, na yi a xuini te, a naxa, “Musa, n kanna, e rati!” ²⁹ Musa yi a yabi, a naxa, “I e maxəxələnma n xa nən ba? Alatala xa yamaan

birin findi nabine ra! Ala xa a Nii Sarijanxin nagodo e birin ma!” ³⁰ Nayi, Musa nun Isirayila fonne yi siga daaxadeni.

Dəməne fe

³¹ Alatala yi foyen nafa keli baani, naxan fa dəməne ra daaxadeni. E yi godo e sa e bode fari e mate ayi han nəngənna ye firin, e siga se daaxaden nabilinni han yanyi keden sigati. ³² Yamaan yi ferijen e suxε, e xi e suxε. Na xətən bode e mən yi ferijen dəməne suxε han birin yi e suxu han kilo wuli keden. E yi e sa daaxaden nabilinni alogo e xa xara. ³³ Koni suben mən yi Isirayila kaane de, benun e xa a ragerun, Alatala yi xələ e ma, a yi fitina furen nagodo e ma. ³⁴ Nanara, e yi mənna xili sa Kibiroti-Hatawa.† Amasətə xəøyidene maluxun mənna nin.

³⁵ Isirayila kaane yi keli Kibiroti-Hatawa yi, e yi siga Xaserəti yi.

12

Mariyama nun Harunaa mawugana

¹ Musa bata yi Kusi jnaxanla dəxə. Mariyama nun Haruna yi Musa mafala fələ a jnaxanla fe ra. ² E yi a fala, e naxa, “Alatala falan tiin Musa nan gbansan xən ba? A mi falan tima en fan xən ba?” Alatala yi e xuiin mε. ³ Anu Musa yi findixi muxu yetε magodoxin nan na, a yetε magodoxi dangu birin na bəxə xənna fari.

⁴ Alatala yi a fala Musa nun Haruna nun Mariyama xa, a naxa, “E saxanna birin xa siga

† **11:34:** Kibiroti-Hatawa bunna nəen fa fala “Xəøyidene gaburuna.”

Naralan Bubuni!” E birin yi siga. ⁵ Alatala yi godo kundaan iyani, a yi ti Naralan Bubun so dœen na, a yi Haruna nun Mariyama xili. E birin yi fa. ⁶ Alatala yi a fala e xa, a naxa, “E tuli mati n xuiin na. Xa n ma nabina nde ε tagi, n na n yεtε yitama a ra nən fe toone yi alo xiye. N yi falan ti a xa xiyene yi. ⁷ Koni na kii mi a ra n ma walikeεen Musa xɔn. A tan nan tögöndiyaxi n ma yamaan birin tagi. ⁸ N falan fixεn tima a xa nən kənən nun kənən! Sandan mi a ra! A tan bata Alatala misaala to. Nayi, nanfera ε mi gaxuma n ma walikeεen Musa mafalε?”

⁹ Alatala xøløxin yi siga. ¹⁰ Kundaan bama Naralan Bubun xun ma waxatin naxan yi, Mariyama bata yi mafixa gasi fure ḥaxine ra. Haruna yi a mato, furen ḥaxin bata mini a fatin ma. ¹¹ A yi a fala Musa xa, a naxa, “N kanna, yandi, dijn̄a nxu hakən ma nxu naxan ligaxi xaxilitareyani! ¹² Mariyama nama lu alo diin naxan faxaxi barixi, naxan fatin bata kun følə a nga fatini.” ¹³ Nayi, Musa yi a xuini te Alatala ma, a naxa, “E Ala! Yandi, a rakəndεya!” ¹⁴ Alatala yi a yabi, a naxa, “Xa a baba yi a dε igen xuya a yεtagi nun, a mi yi yagε xunsagi keden ba? A xa ramini daaxaden fari ma xii solofera. Na xanbi ra, a mən nəε xεtε nən.” ¹⁵ Nayi, e yi Mariyama ramini daaxaden fari ma xunsagi keden. Isirayila kaane mi siga han a mən yi rasuxu. ¹⁶ Na xanbi ra, e yi keli Xaserəti yi, e yi daaxa Paran tonbonni.

13

*Fe rakərəsi fu nun firinne fe
Sariyane 1.19-33*

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ² “Fe rakərəsine rasiga Kanan yamanan matodeni n naxan soma Isirayila kaane yii. Bənsən yo bənsən, manga keden xa siga.” ³ Musa yi e rasiga Alatalaa yamarin ma, keli Paran tonbonni. Isirayila yεeratine nan yi e birin na. ⁴ E xinle ni itoe ra,

Rubən bənsənna: Sakuru a diin Samuwa.

⁵ Simeyən bənsənna: Xori a diin Safati.

⁶ Yuda bənsənna: Yefune a diin Kalebi.

⁷ Isakari bənsənna: Yusufu a diin Yigali.

⁸ Efirami bənsənna: Nunu a diin Hoseya.

⁹ Bunyamin bənsənna: Rafu a diin Paliti.

¹⁰ Sabulon bənsənna: Sodi a diin Gadiyəli.

¹¹ Yusufu a dii Manase bənsənna: Susi a diin Gadi.

¹² Dan bənsənna: Gemali a diina Amiyeli.

¹³ Aseri bənsənna: Mikeli a diin Seturi.

¹⁴ Nafatali bənsənna: Fofisi a diin Naxabi.

¹⁵ Gadi bənsənna: Make a diin Gewəli.

¹⁶ Muxune xinle nan ne ra, Musa naxanye xə Kanan yamanan matodeni. Musa yi Nunu a dii Hoseya xili sa “Yosuwe.”

¹⁷ Musa to yi e rasigama Kanan yamanan matodeni, a yi a fala e xa, a naxa, “Ε mini Negewi nin, siga geya yireni. ¹⁸ Ε xa yamanan mato. Ε a mato xa muxune sənbən gbo, xa a mi gbo, xa e wuya, xa e mi wuya. ¹⁹ Ε a mato xa e yamanan fan hanma xa a mi fan, xa e taane findixi banxidəne nan na hanma xa yinne soxi e ma. ²⁰ Ε a mato xa bəxən fan, xa a mi fan, xa wudine na, xa e mi na. Ε yixədəxə, ε fa yamanan wudi bogine ra.” Manpa bili bogi singene waxatin nan yi a ra. ²¹ Nayi, e yi siga yamanan matodeni, keli Sini tonbonni siga han Rexobo yi, Lebo-Xamata dəxən.

22 E yi so Negewi yi, e siga han Xebiron yi, Anaki bənsənna muxune yi dəxi dənaxan yi, Aximan, Sesayi, e nun Talamayi. Xebiron bata yi ti nəe solofera benun Soyan xa ti Misiran yamanani. **23** E yi siga han Esikoli lanbanni, e manpa bili yiin səgə tənsən keden yi singanxi naxan na. E na singan tami kuyen na alogo muxu firin xa a xali e nun girenada nun xədə bogina ndee. **24** E yi mənna xili sa “Esikoli lanbanna”* tənsənna fe ra Isirayila kaane naxan səgə. **25** Xii tonge naanin to dangu, e yi e xun xətə, sa keli yamana matoni.

26 E yi xətə Musa nun Haruna nun Isirayila yamaan fəma Kadesi yi, Paran tonbonni. E yi e dəntəgə yamaan xa, e mən yi yamanan wudi bogine yita e ra. **27** E dentegəni ito nan sa Musa xa, e naxa, “Nxu bata siga yamanani i nxu rasiga dənaxan yi. Nəndi na a ra, nənən nun kumin gbo mənni! A bogina ndee ni i ra. **28** Koni mən kaane sənbən gbo! Yinne soxi e taane ma, e gbo mume! Nxu yətəna Anaki bənsənna muxune toxi nən. **29** Amalekine dəxi Negewi yi. Xitine nun Yebusune nun Amorine dəxi geya yireni. Kanan kaane dəxi fəxə igen də e nun Yurudən baan xən.”

30 Kalebi yi yamaan masabari Musa xa. A yi a fala, a naxa, “En siga yamanan suxudeni, amasətə en nəe nən yati!”

31 Koni fe rakərəsi bonne yi a fala, e naxa, “En mi nəe siyani itoe yəngə, amasətə e sənbən gbo en xa.” **32** E yamanan naxan mato e na mafala fələ Isirayila kaane yə, e naxa, “Nxu fitina yamanan nan toxi! Mən kaane gbo mume! **33** Nxu Nefilimi

* **13:24:** Esikoli bunna nəen fa fala “Tənsənna.”

muxu magaxuxine nan toxi na! Nxu yi luxi nxu y te y   ra yi alo suj ne. E fan nxu toxi na kii nin!” E na falaxi n n bayo Anaki b ns nna fataxi Nefilimi nan na.

14

Yamaan yi tondi sig 

¹ Isirayila kaane yi gbelegbele, e xi wug . ² E birin yi Musa nun Haruna mafala, yamaan birin yi a fala e xa, e naxa, “A fisa nxu yi faxa Misiran yi hanma tonbonni ito yi! ³ Nanfera Alatala faxi nxu ra yamanani ito yi alogo nxu xa faxa y ng ni? Nx  jaxanle nun nx  diine fama n n suxudeni y ng ni. A mi fisa en xa x te Misiran yamanani ba?” ⁴ E yi lu a fale e bode xa, e naxa, “En y  rati gb te sugandi, en yi x te Misiran yi!”

⁵ Musa nun Haruna yi e y tagin lan b x n ma Isirayila yamaan birin y tagi. ⁶ Nunu a dii Yosuwe nun Yefune a dii Kalebi, naxanye yi x xi fe rak r sine y , ne yi e dugine y b  e ma sununi. ⁷ E yi a fala Isirayila yamaan birin xa, e naxa, “Nxu yamanan naxan matoxi, a fan han! ⁸ Xa Alatala sa tin, a tiy  n n en y   ra siga na yamanani kumin nun n n n gbo d naxan yi, a yi a so en yii! ⁹ Koni   nama murut  Alatala xili ma tun!   nama gaxu m n kaane y   ra, amas t  en fama e n deni n n fefe! E kantan seen bata e rab n n, anu Alatala en tan x n. Nayi,   nama gaxu e y   ra.”

¹⁰ Koni, yamaan birin yi a falama a e xa e mag l n e yi e faxa. Nanunna, Alatala n r n yi godo Naralan Bubuni Isirayila kaane birin y tagi. ¹¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Yamani ito

luma n najaxue han waxatin mundun? E tondima dënkeløyε n ma han waxatin mundun yi, hali n to bata kabanako fe wuyaxi liga e tagi? ¹² N fitina furen nafama nən e ma, n yi e raxɔri. Koni n ni i tan findima nən siya gbeen na, naxan sənbən gbo e xa.” ¹³ Musa yi Alatala yabi, a naxa, “Koni Misiran kaane a fe məma nən, bayo i yamani ito raminixi e tagi i sənbən nan xən. ¹⁴ E fama nən na faladeni be kaane xa. E bata yi a mə nun, a i tan, Alatala, i yamani ito xən. E bata a kolon a yamani ito i toma yee nun yee bayo i nərən luma e xun ma alo kundaan yiyana. Yanyin na, i ti e yee ra kundani. Kəen na, i ti alo təena. ¹⁵ Xa i yamani ito raxɔri sanja yi kedenni, siya gbətən naxanye birin a fe məma, ne a falama nən, e naxa, ¹⁶ ‘Alatala e tuli sa bəxən naxan na, a mi nəxi e xale mənni, na nan a ligaxi a e faxaxi burunna ra.’ ¹⁷ Nayi, Marigina, i sənbə gbeen mayita alo i bata naxan fala nxu xa, i naxa, ¹⁸ fa fala Alatala mi xələn xulen, a hinanna gbo, a dijan haken nun matandin bun. Koni, a mi yulubi kanna yatəma tinxinden na mumə! A fafane hakən saranma nən e diine ra han mayixətə saxan hanma naanin. ¹⁹ Ala, bayo i ya hinanna gbo, i mən xa dija i ya yamaan hakən ma, alo i e mafeluxi kii naxan yi xabu e sa mini Misiran yamanani han iki.” ²⁰ Alatala yi a fala, a naxa, “N bata e mafelu alo i a falaxi kii naxan yi. ²¹ Koni, habadan Alatala nan n na, n nərən bəxən birin nafexi, nayi, n bata n kələ n yetəni: ²² Naxanye birin bata n tan nərən nun n ma kabanako feene to Misiran yi e nun tonbonni, naxanye birin bata n mato bunbani sanja yi fu, e tondi n xuiin mə, ²³ ne sese mi na bəxən toma n na e benbane tuli saxi

naxan na. Ne sese mi a toe naxanye bata n naŋaxu. ²⁴ Koni bayo xaxili gbete luxi nən n ma walikeen Kalebi yi, a n fɔxɔ ra waxatin birin, n na a xalima nən na yamanani, a sigaxi naxan matoden, n yi a so a yixetene yii e keen na. ²⁵ Bayo Amalekine nun Kanan kaane dəxi lanbanne yi, nayi tila ε xete, ε siga Gbala Baan kiraan xən tonbonna binni.”

²⁶ Alatala yi a fala Musa nun Haruna xa, a naxa, ²⁷ “Yama naxini ito luma n mafale han waxatin mundun yi? N bata Isirayila kaane mawuga xuiin me, e n mafala. ²⁸ A fala e xa, i naxa, ‘Alatalaa falan ni ito ra. Habadan Ala nan n tan na. N bata n kolo n yeteni, n na a rabama ε ra nən alo n na a mexi ε ra kii naxan yi. ²⁹ Naxanye birin barin bata dangu nee məxəjən na, naxanye tənge, naxanye birin bata n mafala, ε faxama nən tonbonni ito yi. ³⁰ ε sese mi soma yamanani, n bata yi ε tuli sa naxan na nun, a ε dəxəma nən na, fɔ Yefune a dii Kalebi nun Nunu a dii Yosuwe. ³¹ ε diine tan, ε a falaxi naxanye ma, a e suxuma nən yəngəni, n ne nan xalima na yamanani ε ε mexi naxan na, e yi dəxɔ na. ³² Koni ε tan faxama nən tonbonni ito yi. ³³ ε diine e xuruseene rabama nən nee tonge naanin tonbonni, e yi ε tinxitareyaan goronna tongo, han ε birin yi findi binbine ra tonbonni. ³⁴ ε xii tonge naanin nan tixi yamanani ito matoden. Nayi, ε nee tonge naanin nan tima ε yulubine goronna bun, ləxɔ keden, nee keden. Nayi, ε a kolonma nən a n bata keli ε xili ma.’ ³⁵ N bata falan ti, n tan Alatala. N fama na nan ligadeni yama naxini ito ra, naxan murutəxi n xili ma. E birin neanma nən tonbonni ito yi, e faxa.”

³⁶ Musa muxun naxanye rasiga yamanan mato-

deni, naxanye yamanan mafala *naxi* ra, e yamaan nadin a xili ma,³⁷ ne yi faxa. Alatala nan e faxa furen na, bayo e fala *naxin* ti lan yamanana fe ma.³⁸ Naxanye siga yamanan matoden, Nunu a dii Yosuwe nun Yefune a dii Kalebi nan tun lu e nii ra.

*Yamaan mən yi matandin ti
Sariyane 1.41-46*

³⁹ Musa to Alaa falane birin nali Isirayila kaane ma, e yi nimisa səxəleni. ⁴⁰ Nanara, na xətən bode, subaxa, e yi kiraan suxu siga geya yireni, e yi a falə, e naxa, “En bata keli. En siga na yireni Alatala naxan ma fe falaxi. En bata yulubin liga!” ⁴¹ Musa yi e maxədin, a naxa, “Nanfera ε Alatalaa yamarin matandima? Feni ito mi sənəyama! ⁴² Alatala mi luma ε xən, nayı ε nama siga. Ε yaxune nama ε nə. ⁴³ Amasətə Amalekine nun Kanan kaane ε yεε ra, e fama nən ε faxadeni yəngəni. Ε bata ε xun xanbi so Alatala yi, a mi luyε ε xən.” ⁴⁴ E yi kankan na ma, e yi te geya yireni, koni Alatalaa Layiri Kankiraan nun Musa lu nən daaxadeni. ⁴⁵ Na xanbi ra, Amalekine nun Kanan kaane yi godo geyane fari e yi dəxi dənaxanye yi. E yi Isirayila kaane nə, e siga e faxə han Xoroma yi.

15

Saraxa gbətəye sariyane

¹ Alatala yi a fala Musa xa, ² a xa a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “N yamanan naxan soxi ε yii, ε na dəxə mənni, ³ ε yi ningene hanma siine hanma yəxəeñe rali Alatala ma təen na, saraxa gan daxin na hanma naxan de tiin nakamalima hanma *nənige* ma saraxane, hanma sali ləxəne

gbeene, a xirin nafanma n̄en Alatala ma. ⁴ Naxan na fa a saraxan na Alatala yetagi, a xa fa bogise saraxan fan na: murutu fujni kilo saxan naxan namulanxi turen litiri keden nun a tagi ra. ⁵ Xa i fa yεxεε diin na saraxa gan dixin na hanma saraxa gbete, i xa wudi bogi igen litiri keden e nun a tagi ba minse saraxan na. ⁶ Xa kontonna na a ra, murutu fujin kilo sennin naxan namulanxi ture litiri firinna ra, na nan bogise saraxan na, ⁷ e nun wudi bogi igen litiri firin minse saraxan na. A ba alogo a xirin xa rafan n tan Alatala ma. ⁸ Xa tura bulanna nan bama n xa saraxa gan dixin na hanma saraxan naxan de tiin nakamalima, hanma bojne xunbeli saraxana Alatala xa, ⁹ murutu fujin kilo solomanaanin namulanxin turen litiri saxanna, na nan bogise saraxan na. ¹⁰ I m̄on xa fa wudi bogi igen litiri saxan na minse saraxan na. Saraxan na a ra naxan nalima Alatala ma t̄en na, a xirin nafan a ma.”

¹¹ “Ningene hanma kontonne hanma yεxεεne hanma sii diine, e bama na kii nin. ¹² Xuruseene na wuya kiki, e keden kedenna birin lan n̄en e ba e nun bogise saraxane. ¹³ Isirayila bari diine birin xa a liga na kii nin, e n̄ema saraxane raliye t̄en na, naxanye xirin nafan Alatala ma. ¹⁴ X̄jen naxanye d̄oxi yamanani hanma naxanye danguma ε konni hanma naxanye denbaya bata bu na, ne fan na keli saraxa ralideni Alatala ma t̄en na naxan xiri rafan a ma, e xa a liga na kii kedenni. ¹⁵ Sariyane lan yamaan muxune birin xa, ε tan Isirayila bari diine alo x̄jenene. Habadan sariyan na a ra ε yixetene birin xa. ε nun x̄jenene birin keden Alatala yεε ra yi. ¹⁶ Sariyane nun

yamarine birin lan ε nun xɔŋeňe birin xa, naxanye dɔxi ε tagi.”

Se xaba singene nun tantanne

¹⁷ Alatala yi a fala Musa xa, ¹⁸ a xa a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “Ε na so yamanani, n na ε xalin denaxan yi, ¹⁹ ε nema na yamanan donseen donŋe, ε xa saraxan ba a ra Alatala xa. ²⁰ Ε na ε murutu singene din, ε yi burudi singen nafala, ε na rali n ma saraxan na keli lonna ma. ²¹ Nayi, ε xa burudi singen nali Alatala ma saraxan na waxati famatøne birin yi.”

²² “Xa ε tantan, ε mi yamarini ito nde ligä, Alatala naxan falaxi Musa xa, ²³ a na findi Alatala yamari yo ra a naxan fixi ε ma fata Musa ra, fɔlɔ na lɔxɔn ma a fixi naxan yi han waxati famatøne yi, ²⁴ xa ε a ligaxi tantanna nin, yamaan mi a kolon, nayi yamaan birin xa tura bulanna ba saraxa gan dixin na, naxan xiri rafan n tan Alatala ma, e nun bogise saraxan nun minse saraxan naxan lanŋe sariyan ma, e nun kɔtɔ keden yulubi xafari saraxan na. ²⁵ Saraxaraliin xa Ala solona Isirayila yamaan birin xa, e yi mafelu. Amasɔtɔ tantanna nan yi a ra, e mɔn bata saraxan nali Alatala ma teen na, e nun yulubi xafari saraxan na e tantanna fe ra. ²⁶ Isirayila yamaan nun xɔŋen naxanye e tagi, e birin mafeluma nɛn, amasɔtɔ e birin yi na tantanna kui.”

²⁷ “Xa muxu kedenna nan yulubin ligaxi tantanni, a xa sii gilen jiēe kedenna ba yulubi xafari saraxan na. ²⁸ Saraxaraliin xa Alatala solona na kanna xa naxan yulubin ligaxi tantanni, a mafeluma nɛn. ²⁹ Isirayila bari diine nun xɔŋen naxanye e tagi, naxan na yulubin liga tantanni,

na sariya kedenna lan ne birin xa. ³⁰ Koni xa Isirayila bari diin hanma xɔŋena a rakeli a ma, a yulubin liga, na bata Alatala rayelefu, a kedima nən yamani. ³¹ A bata Alatalaa falan napaxu, a a yamarine kala. A xa kedi yamani, a yulubin goronna luma a tan nan ma.”

Matabu Ləxən kalana

³² Isirayila kaane yi tonbonni waxatin naxan yi, e muxuna nde to yege fenni Matabu Ləxəni. ³³ E yi a xali Musa nun Haruna fəma, e nun yamaan birin. ³⁴ E yi a ramara ki fajı, alogo sariyan xa sa a yulubin saran feen na a ra. ³⁵ Nayi, Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Muxuni ito xa faxa. Yamaan birin xa a magələn gəmən na daaxaden fari ma.” ³⁶ E yi na kanna xali daaxaden fari ma, e yi a magələn han a faxa alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

Luti dənbəxine nun dugine

³⁷ Alatala yi a fala Musa xa, ³⁸ a xa a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “Ε ε domane rayabu luti dənbəxine ra, ε yi e singan ε domane dε kinkine ra gari mamiloxine ra waxati famatəne birin yi. ³⁹ Ε na luti dənbəxine to, Alatalaa yamarine birin nabirama ε ma nən, ε yi e liga. Nayi, ε mi bire ε bɔŋen nun ε yeeñe kunfa feene fəxɔ ra, naxanye tinxintareyaan liga Ala ra. ⁴⁰ Nayi, ε xaxili luma nən n ma yamarine birin xən, ε yi e suxu, ε yi sarijan ε Ala yetagi. ⁴¹ Alatala nan n tan na, ε Ala, naxan ε raminixi Misiran yamanani alogo n xa findi ε Ala ra. Alatala nan n tan na, ε Ala.”

16

Murute gbete mon

¹ Xemena nde yi keli naxan yi xili Kora, Yisehari a diina. Lewi a dii Kehati mamandenna. E nun Ruben bɔnsɔnna muxuna ndee nan yi a ra naxanye yi xili Datan nun Abirami, Eliyabi a diine, e nun Hon, Peleti a diina. ² E nun Isirayila kaan muxu keme firin tonge suulun yi keli Musa xili ma, e birin xili kan yamaan fonne tagi. ³ E yi e malan Musa nun Haruna xili ma, e yi a fala e xa, e naxa, “E bata a radangu ayi! Yamaan muxune birin sarijan. Alatala e birin tagi. Nanfera ε yetε yitema Alatala yamaan ma?”

⁴ Musa to na falane me, a yi a yetagin lan bɔxɔn ma. ⁵ A yi a fala Kora nun a muxune xa, a naxa, “Tila xɔtɔnni, Alatala a yitama nɛn, a gbeen naxan na e nun naxan sarijan, naxan lan a siga a fɛma. A naxan sugandixi, a na kanna luma nɛn, a yi a maso a ra. ⁶ Nayi, Kora, ε nun i ya muxune birin xa ito ligi: ε wusulan gan seene tongo. ⁷ Tila ε teen sa e kui, ε wusulanna sa a fari Alatala yetagi. Alatala na naxan sugandi, na nan sarijan. E tan Lewi bɔnsɔnna muxune bata a radangu ayi!”

⁸ Musa mɔn yi a fala Kora xa, a naxa, “E tuli mati, ε tan Lewi bɔnsɔnna muxune! ⁹ Na mi ε wasε a Isirayilaa Ala bata ε sugandi Isirayila kaan bonne tagi, a yi ε maso a ra, alogo ε xa wali a xa Alatala batu bubuni, ε yi ti Isirayila yamaan yεε ra ε yi e mali Ala batu feen na? ¹⁰ A bata ε maso a ra, ε nun Lewi bɔnsɔnna muxune birin. Koni, ε mɔn kataxi, a xa ε findi saraxaraline ra! ¹¹ E nun i ya muxune bata ε malan Alatala xili ma. Nde Haruna ra feni ito yi ε to a mafalama?”

¹² Na xanbi ra, Musa yi muxuna nde rasiga Datan nun Abirami xilideni, Eliyabi a diine, koni e yi a yabi, e naxa, “Nxu mi fáma! ¹³ Na mi i wasaxiba, i to bata nxu ramini Misiran yamanani kumin nun nənən gbo dənaxan yi alogo i xa nxu faxa tonbonni? I mən waxi nxu naxankata feen nin ba? ¹⁴ I mi faxi nxu ra bəxə fajni yi, kumin nun nənən gbo dənaxan yi! I mi xəeñe nun manpa bili nakəne soxi nxu yii nxu kəen na mum! I yengi a ma a i nxu mayendenma nən alo danxutəne ba? Nxu mi fama!” ¹⁵ Na yabin yi Musa xələ kati, a yi a fala Alatala xa, a naxa, “I nama tin e saraxane ra! Hali sofanla n mi a tongoxi e yii, n munma muxu yo hake tongo e ye.”

¹⁶ Musa yi a fala Kora xa, a naxa, “Ə nun i ya muxune birin xa fa Alatala yətagi tila e nun Haruna. ¹⁷ Ə birin xa wusulan gan seene tongo, ə yi wusulanna sa e kui, ə yi a yita Alatala ra. E birin malanxina, wusulan gan seen kəmə firin tonge suulun. I tan nun Haruna fan xa ə wusulan gan seen yita Ala ra.” ¹⁸ E birin yi e wusulan gan seene tongo, e təen nun wusulanna sa e kui, e ti Naralan Bubun so dəen na, Musa nun Haruna fəma. ¹⁹ Kora to a fəxərabirane birin malan e xili ma Naralan Bubun so dəen na, Alatala nərən yi godo yamaan birin yətagi.

²⁰ Alatala yi a fala Musa nun Haruna xa, a naxa, ²¹ “Ə masiga yamani ito ra, alogo n xa e halagi iki sa!” ²² Musa nun Haruna yi bira, e yi e yətagin lan bəxən ma, e yi a fala, e naxa, “Ala, i tan nan niin saxi muxune birin yi, i xələma nən yamaan birin ma ba, anu muxu keden peen nan yulubin ligaxi?”

²³ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ²⁴ “A fala

yamaan xa, a e xa e masiga Kora nun Datan nun Abirami bubune ra.” ²⁵ Musa yi keli, a siga Datan nun Abirami binni, Isirayila fonne biraxi a fɔxɔ ra. ²⁶ A yi a fala yamaan xa, a naxa, “Ε masiga yulubi kanni itoe bubune ra! Ε nama ε yiin din e yii se yo ra, alogo ε fan nama raxɔri e yulubine fe ra.” ²⁷ Nayi, yamaan yi e masiga Kora nun Datan nun Abirami bubune ra. Datan nun Abirami yi mini e bubune kui, e ti e dɛ ra, e nun e ḥanaxle nun e diine birin.

²⁸ Musa yi a fala, a naxa, “Ε fama a kolondeni a Alatala nan n nafaxi feni itoe birin ligadeni. N tan mi a ra. ²⁹ Xa muxuni itoe faxa alo muxune birin faxan kii naxan yi, xa e dunuŋa yi gidin lu alo adamane dari fena, nayi Alatala xa mi n nafaxi. ³⁰ Koni xa Alatala kabanako feen liga, xa bɔxɔni bɔ, a yi e nun e yii seene birin gerun, xa e ḥejnen siga laxira yi, ε a kolonma nɛn nayi fa fala muxuni itoe bata Alatala rajaxu.”

³¹ Musa to yelin falan tiyε tun, bɔxɔn yi rabi e bun. ³² A yi a raxutu e ma e nun e denbayane, e nun muxun naxanye birin yi Kora fɔxɔ ra e nun e yii seene birin. ³³ E ḥejnen yi siga laxira yi e nun e yii seene birin. Bɔxɔn yi e yε maluxun, e lo ayi Isirayila yamaan ma. ³⁴ E to e gbelegbele xuin mɛ, Isirayila kaan naxanye birin yi e rabilinni, ne yi e gi, e naxa, “Bɔxɔn nama en fan gerun de!” ³⁵ Alatala yi tɛen nagodo, a yi na muxu kɛmɛ firin tonge suulunne birin gan, naxanye fa wusulanna ra.

17

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ² “A fala

saraxarali Harunaa dii Eleyasari xa, a a xa wusulan gan seene matongo t^{ee} wolonni, a yi t^{ee} wolonne woli ayi yire makuyeni. Amasoto na wusulan gan seene bata rasarijan. ³ Ne yulubit^o faxaxine gbee wusulan gan wurene xa findi wure d^enfe^tenxine ra e sa saraxa ganden ma bayo e bata rali Alatala ma e yi findi se rasarijanxin na. E findima taxamasenna nan na Isirayila kaane xa.” ⁴ Muxun naxanye faxa t^eeni, saraxaralina Eleyasari yi ne gbee sulan wurene malan, a yi e b^onb^o han e d^enfe^ten, a e sa saraxa ganden ma. ⁵ Na taxamasenna yi na feen nabirama n^en Isirayila kaane ma alogo muxu yo nama wusulanna gan Alatala y^etagi f^o Haruna yixetena nde alogo e nama liga alo Kora nun a muxune. A yi liga alo Alatala a fala e xa fata Musa ra kii naxan yi.

⁶ Na x^ot^on bode, Isirayila yamaan birin yi lu Musa nun Haruna mafale, e naxa, “E bata Alatala yamaan faxa.” ⁷ Koni, Isirayila kaane to e malan Musa nun Haruna xili ma, e yi Naralan Bubun binna mato, nanunna, kundaan yi godo a ma, Alatala n^or^on yi mini k^enenni. ⁸ Musa nun Haruna yi fa Naralan Bubun y^etagi. ⁹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ¹⁰ “E masiga yamani ito ra alogo n xa e rax^ori keden na.” Musa nun Haruna yi bira, e yi e y^etagin lan b^ox^on ma. ¹¹ Musa yi a fala Haruna xa, a naxa, “I ya wusulan gan seen tongo, i wusulanna sa a kui e nun t^{ee} wolonna keli saraxa ganden ma. I i mafura, i siga Ala solonadeni yamaan xa. Alatala x^ol^on bata yihadin nafa. Fitina furen bata f^olo.” ¹² Musa naxan fala Haruna yi na liga, a yi a gi yamaan tagi, fitina furen bata yi f^olo d^enaxan

yi. A yi wusulanna gan, a Ala solona e xa. ¹³ A yi ti faxa muxune nun a j̄epnene tagi. Nayi, fitina furen yi dan. ¹⁴ Muxu wuli fu nun naanin k̄em̄ solofera yi faxa, e sa Kora a muxu faxaxine yaten fari. ¹⁵ Yihadin to jan, Haruna yi x̄ete Musa f̄ema Naralan Bubun so d̄eñ na.

Harunaa dunganna fe

¹⁶ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ¹⁷ “Falani Isirayila kaane birin xa, b̄ons̄onne mangane birin xa dungan keden so i yii. I dungan fu nun firin nan tongoma. Birin xinla xa s̄eb̄e a dunganna ma. ¹⁸ F̄o Lewi b̄ons̄onna, i xa Haruna xinla s̄eb̄e na ma. Nayi, dungan keden b̄ons̄on manga keden. ¹⁹ I xa na dunganne sa Naralan Bubuni, Layiri Kankiraan yetagi n naralanma ε ra d̄enaxan yi. ²⁰ N naxan sugandixi, na dunganna j̄ingine minima a ma n̄en. Nayi, Isirayila kaane mafalan naxan tima ε xili ma, n yi na dan.”

²¹ Musa yi falan ti Isirayila kaane xa, b̄ons̄on mangane birin yi dungan keden keden so a yii, dungan fu nun firin. Haruna gbeen yi na ye. ²² Musa yi e sa Alatala yetagi Layiri Sereya Bubun kui. ²³ Na x̄et̄on bode, Musa to siga Layiri Sereya Bubuni, e yi a to a Haruna dunganna nan j̄ingiyē minixi, Lewi b̄ons̄onna gbeena, a m̄on fugaxi, a yi Amandi bogi m̄oxine ramin! ²⁴ Musa yi dunganne birin tongo Alatala f̄ema bubuni a e yita Isirayila kaane ra. Birin yi e to, birin yi a gbeen tongo.

²⁵ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Harunaa dunganna xali Layiri Kankiraan yetagi. A xa lu m̄enni taxamasenna ra muxu murut̄exine xa alogo e mafalane xa dan n yetagi alogo e nama faxa.”

²⁶ Musa yi a liga alo Alatala a yamari a ma kii naxan yi.

²⁷ Isirayila kaane yi a fala Musa xa, e naxa, “I mi a to, nxu faxamat n na a ra! Nxu halagima n n! Nxu birin halagima n n! ²⁸ Naxan yo na a maso Alatala Batu Bubun na, na kannu faxama n n! Nxu birin faxama n n ba?”

18

Saraxaraline nun Lewi b ns nna wanle

¹ Alatala yi a fala Haruna xa, a naxa, “Xa yire sarijanxin wanla kala, i tan nun i ya diine nun Lewi b ns nna muxune,   tan nan a yulubin goronna tongoma. Koni xa saraxarali wanla nan kala,   nun i ya diine nan gbansanna na yulubin goronna tongoma. ² I ngaxakedenne maso i ra, Lewi b ns nna muxune, alogo e xa sa   fari, e   mali,   nun i ya diine n ma   saraxarali wanla k ma Layiri Sereya Bubun y tagi waxatin naxan yi. ³ E xa   yamarine suxu, e yi e yengi lu bubun wanle birin x n. Koni e nama e maso yire sarijanxin muranne ra hanma saraxa gandena, alogo   birin nama faxa   bode x n. ⁴ E sama   fari n n walideni, e yi e yengi lu Naralan Bubun x n e nun a wanle birin. Muxu g te yo nama sa   fari. ⁵   tan y t en nan   yengi d x ma yire sarijanxin nun saraxa ganden x n alogo Isirayila kaane xa ratanga n ma x l n ma. ⁶   mato, n bata   ngaxakeden Lewi b ns nna muxune sugandi Isirayila kaan bonne y  n tan Alatala gbeen na. N bata e taxu   ra alogo e xa Naralan Bubun wanle k . ⁷ Koni i tan Haruna nun i yix t ne,   tan nan gbansan na saraxarali wanla k ma saraxa ganden

yetag e nun yire sarijanxini ye masansan dugin xanbi ra. N tan nan na wanla soxi ε yii. Xa muxu gbete a maso yire sarijanxin na, ε xa a faxa.”

Saraxaraline gbeen naxanye ra

⁸ Alatala yi a fala Haruna xa, a naxa, “N bata Isirayila kaane saraxane fi ε ma, e naxanye ralima n ma. N bata e so i yii i gbeen na e nun i yixetene birin han habadan. ⁹ Naxan yo mi sama t̄eeni saraxa sarijanxi fisamantenne ye, ε gbeen nan ne ra. Isirayila kaane fama naxan birin na, ε nun i ya diine gbeen nan ne ra: bogise saraxane nun yulubi xafari saraxane nun yangin saraxane. ¹⁰ Ε e don alo se sarijanxi fisamantenne. Xemene nan e donma. Ε xa e yate se sarijanxine ra.”

¹¹ “Naxanye bama Isirayila kaane se ralixine ra ε xa, ε gbeen nan ne fan na. N bata na so ε nun i ya dii xemene nun i ya dii temene yii habadan! Ε denbayaan muxun naxanye mi x̄sixi sena nde x̄on, ne n̄ε a donje n̄en. ¹² N m̄n bata b̄x̄on bogise singene so ε yii: oliwi ture fajin nun manpa faji n̄enene nun bogise gbete, Isirayila kaane naxanye fima n tan Alatala ma. ¹³ E fama b̄x̄on bogise singen naxanye ra Alatala xa, ne findima n̄en ε gbeene ra. Ε denbayaan muxun naxanye mi x̄sixi sena nde x̄on, e n̄ε a donje n̄en. ¹⁴ Isirayila kaane na naxanye birin nali Ala ma kiseen na, ne yi findi ε gbeen na. ¹⁵ Dii singen naxanye birin fixi Alatala ma, muxune nun subene, ε gbeen nan ne ra. Koni ε xa tin muxune nun sube haramuxine dii singene birin xa xunba gbetin na. ¹⁶ Dii xemēn kike kedenna xunba sareñ lanma gbeti gbanan suulun nan ma, naxan lanje yire sarijanxin gbananna

ma, naxan binya garamu fu. ¹⁷ Koni, jingena, yεχεεна, hanma siin dii singen mi xunbama bayo e sarijan. ε xa e wunla xuya saraxa ganden fari, ε yi e ture yirene rali Alatala ma tεen na, naxan xiri rafan a ma. ¹⁸ Na xanbi ra, ε gbeen nan e subene ra, alo se ralixine kankene nun e yiifari ma danbane findixi ε gbeen na kii naxan yi бөгөө xunbeli saraxani. ¹⁹ Nayi, Isirayila kaane saraxa sarijanxin naxanye ralixi Alatala ma, n bata ne birin so ε nun i ya dii xemene nun dii temene yii ε gbeen na waxatin birin. Habadan layirin na a ra Alatala yetagi, ε nun ε yixetene birin xa.”

²⁰ Alatala мөн yi a fala Haruna xa, a naxa, “N yamanan naxan soxi Isirayila kaane yii, i mi бөхө sötöma na yi. N tan nan findima i gbeen na nafunla funfuni.”

²¹ Ala мөн yi a fala, a naxa, “N bata Isirayila birin yaganne so Lewi бөnsənna muxune yii e kεen na, e wali saranna ra, e naxan kεma Naralan Bubuni. ²² Isirayila kaan bonne nama fa e maso Naralan Bubun na, alogo e nama findi yulubi tongon na, e yi faxa. ²³ Lewi бөnsənna muxune nan tun wanle kεma Naralan Bubuni. Xa wanla kala, e tan nan a yulubin goronna tongoma. Habadan sariyan na a ra ε yixetene birin xa. Lewi бөnsənna muxune mi бөхө sötöma alo Isirayila бөnsənna bonne. ²⁴ Koni Isirayila kaane na yaganna naxanye fi Alatala ma, n na soma nen Lewi бөnsənna muxune yii. Nanara, n na falaxi a e mi бөхө sötöma alo бөnsənna bonne.”

²⁵ Alatala yi a fala Musa xa, ²⁶ a xa a fala Lewi бөnsənna muxune xa, a naxa, “Isirayila kaane na fa yaganne ra ε xən, n naxan soxi ε yii ε kεen na,

ε fan xa na seene yaganna ba, ε yi a fi Alatala ma ε yaganna ra. ²⁷ Na luxi nən ε yii alo xεε biin naxan bama a se xabaxine ra hanma a manpa nənəne. ²⁸ Nayi, ε fan bata saraxan ba Alatala xa fata Isirayila kaane yaganne ra. Ε xa Alatala gbeen ba yaganne ra, ε yi a so saraxarali Haruna yii. ²⁹ Yagan sətəxin naxan fan dangu a birin na, ε na nan fima Alatala ma a gbeen na. ³⁰ Ε na a fajiyiren fi, na yatema ε xa nən alo bonne naxan fima fata e se xabaxine ra hanma e manpa nənəne. ³¹ Ε nun ε denbayane nəe a dənxəne donje nən denaxan na ε kənən. Amasətə ε saranna na ra Naralan Bubun wanla kədeni. ³² Ε a fajiyiren fi, alogo ε nama Isirayila kaane saraxa sarijanxine raxəsi n yεε ra yi, alogo ε nama faxa.”

19

Marasarian igenafe

¹ Alatala yi a fala Musa nun Haruna xa, a naxa,
² “Ito nan daxa sariyan xən Alatala naxan yamarixi: A fala Isirayila kaane xa, a e xa fa jinge gile gbeela ra i fəma fε mi naxan na, xun xidi yegen munma xidi naxan xunna ma. ³ I xa a so saraxarali Eleyasari yii. A xa a xali daaxaden fari ma, e yi a kəe raxaba a yεε xəri. ⁴ Eleyasari xa a wunla nde tongo a yii sonla ra, a yi a xuya Naralan Bubun yetagi bəxəni dəxəna ma solofer. ⁵ E xa jinge gilən gbindin birin sa təəni a yεε xəri e nun a kidin nun a suben nun a wunla e nun a gbiine. ⁶ Saraxaraliin xa suman wudin nun hisopi wudin nun yəxεε xabe gari gbeela woli təəni jinge gilən fari. ⁷ Na xanbi ra, saraxaraliin xa a dugine

xa, a yi a maxa benun a xa siga daaxadeni, koni a luma nən xəsixi han jinbanna. ⁸ Naxan jinge gilən sama təeni na fan lan a yi a dugine xa, a yi a maxa, a luma nən xəsixi han jinbanna. ⁹ Muxun naxan mi xəsixi, na xa jinge gilən xuben malan, a yi a sa yire sarijanxina nde yi daaxaden fari ma. Isirayila yamaan xa a xuben namara marasarijan igen nafala seen na. Yulubi xafari seen na a ra. ¹⁰ Naxan na jinge gilən xuben makə, na fan lan a yi a dugine xa, a luma nən xəsixi han jinbanna. A findima habadan sariyan nan na Isirayila kaane xa e nun xəjən naxanye dəxi e tagi.”

¹¹ “Naxan yo na a yiin din faxa muxun na, a xəsixi han xunsagi keden. ¹² Xii saxanden nun xii soloferedeni, a xa a yetə rasarijan na igen nan na, a yi sarijan. Koni xa a mi a yetə rasarijan xii saxanden nun xii soloferedeni, a mi sarijanma. ¹³ Naxan na a yiin din faxa muxun na, a tondi a yetə rasarijan, a bata Alatala Batu Bubun naxəsi. Na kanna kedima nən Isirayila yi. Bayo marasarijan igen mi xuyaxi a ma. A xəsina a ma.”

¹⁴ “Sariyan ni i ra xa muxun faxa bubuna nde kui: Naxan na so na bubuni e nun naxanye yi na, ne xəsixi xunsagi keden. ¹⁵ Xa goronna nde na naxan də mi ragalixi a fajin na, a kui seene haramuxi. ¹⁶ Naxan yo a yiin din muxu bin-bin na burunna ra, naxan faxaxi silanfanna ra* hanma a faxa a yetə ma, hanma naxan yo a yiin din muxun xənne ra hanma gaburuna, na kanna luma nən xəsixi han xii soloferere. ¹⁷ Muxu xəsixin xa rasarijan ikiini: jinge gilən naxan baxi yulubi

* **19:16:** Silanfanna: Sofane yəngəso dəgəməna.

xafarin na, na xubena nde nan tongoma, a yi sa igeni goronna kui. ¹⁸ Muxu sarijanxina nde xa hisopi wudi yiin tongo, a yi a sin igeni, a yi a xuya bubun ma muxun faxa dənaxan yi, e nun a kuiin birin e nun muxun naxanye yi a kui. A mən xa xuya na kanna ma naxan a yiin dinxi muxun xənne ra, hanma e muxun naxan faxaxi hanma naxan faxaxi a yete ma hanma gaburuna. ¹⁹ Muxun naxan sarijan, na xa na igen xuya muxu xəsixin ma xii saxande ləxən nun xii soloferede ləxəni. A yi a rasarijan xii soloferede ləxəni. A xa a dugine xa, a yi a maxa, jinbanna ra, a yi sarijan. ²⁰ Koni xa muxun naxan xəsixi, xa na tondi a rasarijanje, a kedima nən Isirayila yamaan ye. Amasətə a bata Alatala yire sarijanxin naxəsi. Amasətə marasarajan igen mi xuyaxi a ma, a luma nən xəsixi. ²¹ Habadan sariyan nan na ra e xa. Naxan na marasarajan igen xuya gbetə ma, na kanna lan a yi a dugine xa. Naxan na a yiin din marasarajan igen na a xəsixi han jinbanna. ²² Muxu xəsixin na a yiin din sese ra, na haramuma nən. Naxan yo na a yiin din na se haramuxin na, na fan yeteen xəsixi han jinbanna.”

20

Meriba igena Xərəyaan 17.1-7

¹ Isirayila yamaan birin yi fa Sini tonbonni kike singen na, e dəxə Kadesi yi. Mariyama faxa mənna nin, e yi a maluxun. ² Bayo igen bata yi jən yamaan yii, e yi e malan Musa nun Haruna xili ma.

³ E yi yengen fen Musa ra e naxa, “A yi fisa nun Alatala xa nxu fan faxa alo nxu lanfane! ⁴ Nanfera i faxi nxu ra tonbonni alogo nxu nun nxə xuruseene xa fa faxa be, nxu tan Alatalaa yamana? ⁵ Nanfera i nxu raminixi Misiran yi, i fa nxu ra yire xədəxəni ito yi? Malo ba, xədə bili ba, manpa bili ba, girenada bogi ba, sese mi be. Hali igen min dixin yatigina, a mi be!” ⁶ Musa nun Haruna yi keli yamaan fēma, e yi siga Naralan Bubun so dēen na, e bira, e yi e yətagin lan bəxən ma. Alatala nərən yi godo e fēma.

⁷ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ⁸ “I ya dunganna tongo. Ε nun i tada Haruna xa yamaan malan. Ε xa falan ti fanyeni ito xa e yee xəri, a igen naminima nən. Igen naminima nən yamaan xa fanyeni ito yi alogo e nun e xuruseene xa e min.” ⁹ Musa yi dunganna tongo Alatalaa yire sarijanxini, alo Ala a yamari kii naxan yi. ¹⁰ E nun Haruna yi yamaan malan fanyen dəxən, Musa yi a fala e xa, a naxa, “Ε tan murutədene, ε tuli mati! Fə nxu xa igen namin ε xa fanyeni ito yi ba?” ¹¹ Musa yi a yiini te, a fanyen garin a dunganna ra sanja ma firin. Ige gbeen yi mini mafureñ! Yamaan yi e min e nun e xuruseene.

¹² Koni Alatala yi a fala Musa nun Haruna xa, a naxa, “Bayo ε mi laxi n na, ε mi n binyaxi n ma sarijanni Isirayila kaane yətagi, nanara, ε tan xa mi yamani ito xalima yamanari n naxan soxi e yii.” ¹³ Meriba igene yi dənaxan yi, Isirayila kaane Alatala matandi nən menni, e yi a kolon fa fala a sarijan.

Edən manganyi tondi a Isirayila kaane xa dangu

¹⁴ Musa yi xərane rasiga Edən yi keli Kadesi yi, e naxa, “I ngaxakedenne, Isirayila kaane naxa, ‘Ə bata a kolon tərən naxanye birin nxu lixi. ¹⁵ Nxu benbane godo nən Misiran yi, nxu yi dəxə na waxati xunkuye. Misiran kaane yi nxu tərə e nun nxu benbane. ¹⁶ Koni nxu to Alatala maxandi, a yi nxu xuiin name. A yi malekan nafa, a yi nxu ramini Misiran yi. Nxu bata fa Kadesi yi, taan naxan i ya bəxən dəxən. ¹⁷ Tin nxu xa i ya yamanani gidi. Nxu mi danguma xəe bixine yi hanma manpa bili nakəne yi. Nxu mi xəjən ige minjə. Nxu birama kira gbeen nan fəxə ra, nxu mi a fatama nxu yiifanna ma hanma nxu kəmənna ma, han nxu yi i ya yamanan birin yigidi.’ ” ¹⁸ Edən kaane yi a yabi, e naxa, “Ə nama dangu nxu konni. Xa ε a liga, nxu ε yəngəma nən.” ¹⁹ Isirayila kaane mən yi a yabi, e naxa, “Nxu tema kira gbeen nan xən! Xa nxu nun nxə xuruseene igena nde min ε konni, nxu a saref fiyε. Nxu wəxi a xən ma nən, a nxu xa dangu nxu sənni ε konni gbansan!” ²⁰ E mən yi a fala, e naxa, “Ə mi danguma!” Edən kaane yi mini e ralandeni e nun gali gbee sənbəməna. ²¹ Nayi, Edən kaane mi tin a Isirayila kaane xa dangu e yamanani. Isirayila kaane yi kira għetx suxu.

Haruna fəxa fəna

²² Isirayila yamaan birin yi keli Kadesi yi, siga Horo geyaan ma. ²³ Alatala yi a fala Musa nun Haruna xa Horo geyaan ma Edən yamanan danna ra, a naxa, ²⁴ “Haruna sigamatən na a ra laxira yi. N yamanan naxan soxi Isirayila kaane yii, a mi soma na, amasətə ε murutə nən n ma yamarin

ma Meriba igene yi. ²⁵ Nayi, Musa, i xa fa Haruna nun a dii Eleyasari ra Horo geyaan xuntagi. ²⁶ I xa Harunaa saraxarali dugine ba a ma, i yi e ragodo a dii Eleyasari ma, bayo Haruna laxirayama mënna nin.” ²⁷ Musa yi Alatalaa yamarin suxu. E saxanna birin yi te Horo geyaan fari yamaan yetagi. ²⁸ Musa yi Harunaa dugine tongo, a yi e ragodo Eleyasari ma. Haruna yi faxa mënni, geyaan xuntagi. Na xanbi ra, Musa nun Eleyasari yi godo geyaan ma. ²⁹ Isirayila yamaan to a kolon a Haruna bata yi faxa, e birin yi Haruna wuga xii tongue saxan.

21

Isirayila yi Kanan kaane nɔ

¹ Kanan Manga Aradi naxan yi dɔxi Negewi yi, na yi a mɛ a Isirayila fama Atarimi kiraan xɔn. A yi Isirayila yɛngɛ, a yi muxuna ndee suxu. ² Nayi, Isirayila kaane yi dɛ xuini ito tongo Alatala xa, e naxa, “Xa i nɔɔn fi nxu ma siyani ito xun na, nxu e taan birin naxɔrima nɛn fefe!” ³ Alatala yi Isirayila kaane xuiin namɛ, a yi Kanan kaane lu e nɔɔn bun ma. Isirayila kaane yi e faxa, e yi e taane kala. E yi mɛnna xili sa Xoroma.*

⁴ Isirayila kaane yi keli Horo geyaan ma, e yi siga Gbala Baan kiraan xɔn alogo e xa Edɔn yamanan mabilin. Koni yamaan yi tondi kira yi. ⁵ E yi lu Ala nun Musa mafale e naxa, “Nanfera i nxu raminixi Misiran yamanani alogo nxu xa fa faxa tonbonni ito yi? Donse mi be! Ige mi be! Nxu mi fa tɔrɔ donseni ito xɔn!” ⁶ Nayi, Alatala yi sani

* **21:3:** Horoma bunna nɛn fa fala “Kalana.”

xələne rasiga e xili ma, e Isirayila kaa wuyaxi xin, e faxa. ⁷ Yamaan yi siga Musa fəma, e yi a fala, e naxa, “Nxu bata yulubin liga nxu to ε mafala, i tan nun Alatala! Nayi, i xa Alatala maxandi a xa saji xəleni itoe masiga nxu ra.” Musa yi Alatala maxandi yamaan xa. ⁸ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Sajı sawurana nde rafala, i yi a singan tami kuyena nde ra. Naxan yo xinxı, xa a na mato, a kisima nən.” ⁹ Nayi, Musa yi sulan sajin nafala, a yi a singan tami kuyen na. Nayi, sajin muxun naxan xinxı, xa na kanna yi sulan sajin mato, a kisima nən.

Isirayila Moyaba yamanani

¹⁰ Isirayila kaane yi siga, e sa dəxə Oboti yi. ¹¹ E yi keli Oboti yi, e sa dəxə Ye-Abarimi taa xənni tonbonni naxan Moyaba yətagi, a sogeteden binni. ¹² E yi keli mənni, e sa dəxə Serede lanbanni. ¹³ E yi keli mənni, e sa dəxə Arinon baan de, naxan danguma tonbonni Amorine konni. Arinon baan findixi Moyaba danna nan na, Moyaba nun Amorine tagi. ¹⁴ Nanara, a səbəxi Alatalaa Yəngəne Bukun kui, a naxa, “Wahebi taan naxan Sufa yamanani, e nun xudene, Arinon baana, ¹⁵ e nun a xudedine naxan tema Ari binni, na findixi Moyaba danna nan na.”

¹⁶ E yi keli mənni, e siga xəjnin yireni. Alatala yi a fala Musa xa mənni, a naxa, “Yamaan malan n xa igen so e yii.” ¹⁷ Awa, Isirayila kaane sigini ito sa mənna nin:

Xəjnинна, igen namini.

En na a sigin nasuxu!

¹⁸ Mangane bata xəjnинна ge,

yamaan yεεratine bata a raba
e sεnbεn nun e mangaya dunganna ra!

E yi keli tonbonni, e siga Matana yi,

¹⁹ E yi keli mεnni, e siga Naxaliyεli yi. E mεn yi keli mεnni, e siga Bamoti yi. ²⁰ E yi keli Bamoti yi, e siga Pisiga geyaan lanbanni Moyaba yamanani tonbonna binni.

*Manga Sixən nun Manga Ogo
Sariyane 2.26-3.11*

²¹ Isirayila kaane yi xεrane rasiga a faladeni Sixən xa, Amorine Mangana, e naxa, ²² “Nxu waxi yamanani gidi feni. Nxu mi kiraan fatama, nxu siga xεεne yi hanma manpa bili nakəne. Nxu mi xəjnin ige minjne. Nxu luun kira gbeen nan xən han nxu yi i ya yamanan birin yigidi.”

²³ Koni, Sixən mi tin e xa dangu a yamanani. A yi a sofane birin malan, e fa Isirayila kaane ralandeni tonbonni. E yi Isirayila yεngε Yahasi yi. ²⁴ Isirayila kaane yi e nə, e yi e yamanan tongo, keli Arinon baani han Yaboko xudena siga han Amonine yamanan danna bayo Amonine yamanan danna yi makantanxi ki faj. ²⁵ Isirayila yi Amorine taane birin tongo, e dəxə e yi, e nun Xεsibən taan nun a banxidεne. ²⁶ Amasətə Xεsibən yi findixi Amorine manga Sixən ma taan nan na, xabu a Moyaba manga fonna yεngε, a yi a bəxən birin tongo a yii han Arinon baana. ²⁷ Nanara, yenle naxa,

Σ fa Xεsibən yi! A mən xa ti.

Sixən taan mən xa yitən!

²⁸ Amasətə tεen bata mini Xεsibən yi,
Sixən taan bata tεe dəgen nafa,

a yi Ari taan gan Moyaba yi,
e nun mangane Arinon baan faxan na.

²⁹ Gbalona i xa Moyaba bəxəna!

Ə bata halagi,

Kemosi suxure batune!

Ə banxulanne bata e gi,

ε dii təməne bata findi suxu muxune ra,

Amorine Manga Sixən yii.

³⁰ Koni en tan bata e bənbə.

Xəsibən bata kala siga han Dibon yi.

En bata halagin ti siga han Nofa yi,

siga han Medeba yi.

³¹ Isirayila kaane yi dəxə Amorine yamanani.

³² Musa yi xərane rasiga Yaasəri taan nakərəsideni wundoni. Isirayila kaane yi na taan suxu e nun a banxidəne, e yi Amorine kedi na.

³³ Na xanbi ra, e yi e firifiri, e siga Basan kiraan xən. Basan manga Ogo nun a sofa ganla birin yi mini e ralandeni alogo e xa e yəngə Edere yi.

³⁴ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “I nama gaxu a yəə ra! N na a soma nən i yii, e nun a sofa ganla birin nun a yamanana. Ixa a liga alo i Sixən liga kii naxan yi, Amorine mangan naxan yi dəxi Xəsibən yi.” ³⁵ Isirayila kaane yi Ogo faxa, e nun a diine nun a sofa ganla birin. E mi muxu yo lu a nii ra. E yi dəxə a yamanani.

22

Moyaba manganyi Balami xili

¹ Isirayila kaane yi siga, e sa dəxə Moyaba mərəmərəne yi, Yurudən baan kidi ma Yeriko yetagi. ² Siporo a dii Balaki yi a to Isirayila kaane naxan birin ligaxi Amorine ra. ³ Moyaba kaane

yi gaxu Isirayila ganla yee ra, e yigitge bayo e yi wuya han! ⁴ Moyaba kaane yi a fala Midyan fonne xa, e naxa, “Yamani ito fama en nabilinna yamanane birin halagideni nen alo jingen sexen nanma kii naxan yi.” Siporo a dii Balaki nan yi Moyaba mangan na na waxatini. ⁵ A yi xerane rasiga Beyori a dii Balami xilideni Petori yi, Baa Gbeen dəxən, a konna yi dənaxan na. E xa sa a fala a xa iki, e naxa, “Siyana nde bata mini Misiran yi, e bata wuya han e bəxən nafe. E bata dəxən dəxən. ⁶ Yandi, fa, i fa siyani ito danga n xa, amasətə e sənbən gbo n xa. Nayi, waxatina nde n nəe e yengə nen, n yi e kedi n ma yamanani. Amasətə n na a kolon, i na duba naxan xa, na duban sətəma nen. I na naxan danga, na dangan sətəma nen.”

⁷ Moyaba fonne nun Midyan fonne yi siga e yi yiimatoon saranna xali e yii. E sa Balami fəman li, e yi Balaki a falane yeba a xa. ⁸ A yi e yabi, a naxa, “E xi be kəeni ito ra, n yi ε yabi xətənni alo Alatala na a fala n xa kii naxan yi.” Moyaba kuntigine yi lu Balami konni.

⁹ Ala yi fa Balami fəma, a yi a fala a xa, a naxa, “Nde muxuni itoe ra naxanye i konni?” ¹⁰ Balami yi Ala yabi, a naxa, “Siporo a dii Balaki Moyaba mangan nan e rafaxi a faladeni n xa, a naxa, ¹¹ ‘Siyana nde bata keli Misiran yi, e bata wuya han e bəxən nafe. Nayi, yandi, fa n mali, i yi e danga n xa. Waxatina nde n nəe e yengə nen, n yi e kedi.’ ” ¹² Ala yi a fala Balami xa, a naxa, “I nama siga e fəxə ra. I nama siyani ito danga, amasətə n bata barakan sa e fe yi.” ¹³ Balami to keli xətənni, a yi a fala Balaki a kuntigine xa, a naxa, “E xəte ε konni, amasətə Alatala mi tinxi n xa siga ε fəxə ra.”

¹⁴ Moyaba kuntigine yi keli, e xεtε Balaki fεma, e yi a fala, e naxa, “Balami mi tinxi fε nxu fɔxɔ ra.”

¹⁵ Balaki mən yi kuntigi gbεtεye rasiga naxanye yi wuya bonne xa, e binyen mən yi gbo e xa. ¹⁶ E yi sa Balami fεman li. E yi a fala a xa, e naxa, “Siporo a dii Balaki naxa iki: ‘I nama tondi fε n konni de! ¹⁷ Amasɔtɔ n ni i binyama nən han! I na naxan fala n na ligama nən. Yandi fa, i yi fa siyani ito danga n xa.’ ” ¹⁸ Balami yi Balaki a kuntigine yabi, a naxa, “Hali Balaki a banxin fi n ma naxan nafexi gbetin nun xεmaan na, n mi nɔe Alatalaa yamarin matandε fefe ma, n ma Ala. ¹⁹ Iki yandi, ε fan xa xi be to kɔeni ito ra, n na a kolonjε Alatala mən naxan falama n xa.” ²⁰ Ala yi fa Balami fεma kɔεen na. A yi a fala a xa, a naxa, “Bayo muxuni itoe faxi i xiliden nin, keli, i yi siga e fɔxɔ ra. Koni n na naxan fala i xa, i xa na nan liga de!” ²¹ Xεtənni Balami yi keli, a yi a sofali gilεni tɔn, e nun Moyaba kuntigine birin yi siga.

²² Koni, Alaa xələn yi gbo ayi, amasɔtɔ a bata siga. Alatalaa malekan yi ti kiraan na alogo a xa a rati. Balami yi dɔxi a sofali gilεn fari, a walikε firinne yi a fɔxɔ ra. ²³ Sofanla yi Alatalaa malekan to tixi kiraan xɔn, a silanfanna suxi a yii. Sofanla yi kiraan fata a so burunna ra. Balami yi sofanla bɔnbɔ alogo a xa fa kiraan xɔn. ²⁴ Alatalaa malekan mən yi sa ti kiradin xɔn manpa bili nakɔ firinne longonna ra. Sansanna yi kiraan fɔxɔ firinne birin yi. ²⁵ Sofanla to Alatalaa malekan to, a yi a dəndən sansanna ra, a yi Balami sanna gberεxεn sansanna ma. Balami mən yi a bɔnbɔ. ²⁶ Alatalaa malekan mən yi siga yεen na pon! A sa ti yire yigbεtεnxini, dangude mi yi dεnaxan

komenna ma, a mi yi yiifanna ma. ²⁷ Sofanla to Alatalaa malekan to, a yi a yigodo Balami bun ma. Balami yi xəlo, a yi sofanla bənbə a dunganna ra. ²⁸ Alatala yi sofanla dəen fulun, sofanla yi a fala Balami xa, a naxa, “N nanse ligaxi i ra, alogo i xa n bənbə han sanja ma saxan?” ²⁹ Balami yi sofanla yabi, a naxa, “Amasətə i bata n matandi! Xa silanfanna yi n yii nun, n yi i faxama nən iki sa!” ³⁰ Sofanla yi a fala Balami xa, a naxa, “I ya sofanla xa mi n tan na ba, i darixi dəxə naxan fari han to? N darixi ito ligə i ra ba?” A yi a yabi, a naxa, “En-en.”

³¹ Alatala yi Balami yeeene rabi, a yi Alatalaa malekan to tixi kiraan na, a silanfanna a yii. Balami yi a xinbi sin, a yi a yetagin lan bəxən ma. ³² Alatalaa malekan yi a maxədin, a naxa, “Nanfera i i ya sofanla bənbəxi sanja ma saxan? N bata fa, n xa i rati, amasətə kirani ito i xalin gbalon nin. ³³ Sofanla bata n to, a yi n de masara sanja ma saxan. Xa na mi yi a ra nun, n bata yi i faxa nun, koni n yi a tan luma nən a nii ra.” ³⁴ Balami yi a fala Alatalaa malekan xa, a naxa, “N bata yulubin liga! N mi yi a kolon a i tixi n yee ra kiraan na. Iki, xa sigatini ito mi rafan i ma, n xa xətə.” ³⁵ Alatalaa malekan yi a fala Balami xa, a naxa, “Siga muxuni itoe fəxə ra. Koni n na naxan fala i xa, i xa na nan fala tun!” Balami nun Balaki a kuntigine yi siga.

³⁶ Balaki to a mə a Balami bata fa, a yi siga a ralandeni Moyaba taana nde yi naxan Arinon baan də, a yamanan danna ra. ³⁷ Balaki yi a fala Balami xa, a naxa, “N mi yi i xilima ba? Nanfera i mi fa n fəma? I yi mirixi nən a n mi nəe i binyə ba?” ³⁸ Balami yi a fala Balaki xa, a naxa, “I mi n to? N

bata fa. Koni n noε nanse falε i xa? Ala na naxan fala n xa, fɔ n xa na nan fala.” ³⁹ Balami nun Balaki yi siga Kiriyati-Husoti yi. ⁴⁰ Balaki yi jingene nun yεxεεne ba saraxan na, a yi a subena nde so Balami nun kuntigine yii naxanye yi a fɔxɔ ra.

⁴¹ Xötönni, Balaki yi Balami tongo a yi te a ra Bamoti-Baali geyaan fari, a yamaan fɔxɔ kedenna toε dənaxan yi.

23

¹ Balami yi a fala Balaki xa, a naxa, “Saraxa grande solofera rafala n xa be, i yi tura solofera nun konton solofera yitɔn n xa.” ² Balami naxan fala, Balaki yi na liga. Balaki nun Balami yi tura keden nun konton keden ba saraxan na saraxa gandene birin fari. ³ Balami yi a fala Balaki xa, a naxa, “Ti i ya saraxa gan daxine fəma be. N tan xa n masiga i ra. Waxatina nde Alatala fama nən n fəma. A na naxan yita n na, n na a ralima i ma nən.” A yi siga geyana nde xuntagi. ⁴ Ala yi fa Balami ralan. Balami yi a fala a xa, a naxa, “N bata saraxa grande solofera rafala, n bata tura keden nun konton keden ba saraxan na e birin fari.” ⁵ Alatala yi falan so Balami dε, a naxa, “Xεtε Balaki fəma, i yi ito fala a xa.” ⁶ A yi xεtε a fəma. A yi tixi a saraxa gan daxine dəxɔn e nun Moyaba kuntigine birin. ⁷ Balami yi waliyya falane ti, a naxa,

Balaki bata n nafa
sa keli Arami yi,
Moyaba mangan bata n nafa
sa keli sogeteden geyane ma.
A yi a fala, a naxa,
“Fa, i fa Yaxuba bɔnsɔnna danga n xa!

I fa gbalo falane ti Isirayila bənsənna xili ma!"

8 Koni, n tan xa ne dangadi,
Ala mi naxanye dangaxi?

N tan xa gbalo falane ti ne xili ma di,
Alatala mi gbalon nagidixi naxanye ma?

⁹ N tixi gemene xuntagi,
n na e toma

N tixi geyane fari,
n na e matoma.

Yamani ito a danna,
a mi siyaan bonne ya

10 Yaxuba bɔnsɔnna gbo

alo gbangbanna,
nde nœ Isirayila kaane fɔxɔ kedenna naaninden
yate?

N fan xa faxa tinxin muxune yε,

N napanna xa liga alo e gbeena!

¹¹ Balaki yi a fala Balami xa, a naxa, “I nanse ligaxi n na? N faxi i ra nən alogo i xa n yaxune danga, koni i dubama e xa nən tun!” ¹² A yi a yabi, a naxa, “Alatala naxan soxi n dɛ, n mi lan n na fala ba?” ¹³ Balaki yi a fala a xa, a naxa, “En siga yire gbɛtɛ yi, i mɔn sa e toe dənaxan yi. I e fɔxɔ kedenna toma nən. I mi a birin toe. I yi e danga n xa mənni.”

¹⁴ A yi a xali Sofimi a xεen ma Pisiga geyaan xun-tagti. A yi saraxa gande solofera rafala menni, a yi tura keden nun konton keden ba saraxa gandene birin fari. ¹⁵ Balami yi a fala Balaki xa, a naxa, “Ti i ya saraxa gan daxine dεxən be, n tan xa siga Alaralandeni menni.” ¹⁶ Alatala yi fa Balami yetagi, a yi falan so a dε, a naxa, “Xεtε Balaki fεma, i yi ito fala a xa.” ¹⁷ A yi xεtε a fεma, a yi tixi a saraxa gan daxine dεxən e nun Moyaba kuntigine. Balaki yi a

maxədin, a naxa, “Alatala nanse falaxi?” ¹⁸ Balami yi waliyiya falane ti, a naxa,
 Balaki keli, i n xuiin mε!
¹⁹ I tuli mati n na Siporo a dii xεmεna!
 Muxu mi Ala ra, a wulen fala,
 Adamadi mi a ra, a nimisa.
 A naxan falaxi, a mi na ligε ba?
 A na falan naxan ti,
 a mi na rakamale ba?
²⁰ A duban nan soxi n yii lan e ma.
 A barakan sa e yi.
 N mi nœ na maxεtε.
²¹ A mi fe jaxin toma Yaxuba bənsənni.
 A mi fe xələn toma Isirayila yi.
 Alatala, e Ala e tagi.
 E fan a mangayaan matəxəma.
²² Ala nan faxi e ra
 sa keli Misiran yi,
 a nœn tima e xa
 alo burunna ningena.
²³ Kœrayaan mi sese nœ Yaxuba bənsənna xili ma.
 Serikariyaan mi nœ sese ra Isirayila xili ma.
 A falama nœn e ma na waxatini,
 “A mato, Ala naxan ligama!”
²⁴ Siyani ito kelima nœn
 alo yatana.
 E bata e yitœn alo yatana
 naxan mi a sama
 fœ a na xœyi seen don,
 fœ a na sube suxine wunla min.
²⁵ Balaki yi a fala Balami xa, a naxa, “Xa i mi a
 dangama, hali i nama duba a xa de!” ²⁶ Balami yi
 Balaki yabi, a naxa, “N mi yi a fala i xa ba, n naxa,
 ‘Alatala na naxan fala, n na nan ligama?’ ”

²⁷ Balaki yi a fala Balami xa, a naxa, “En siga yire gbëtë yi. Yanyina nde Ala tinma nën i xa e danga n xa mënni.” ²⁸ Balaki yi Balami xali Peyori geyaan xuntagi, dëanaxan yëë rafindixi tonbonna ma. ²⁹ Balami yi a fala Balaki xa, a naxa, “Saraxa grande solofera rafala n xa be, i yi tura keden nun konton keden yitën n xa.” ³⁰ Balami naxan fala, Balaki yi na liga. A yi turaan nun kontonna ba saraxan na saraxa gandene birin fari.

24

¹ Balami yi a to fa fala a yi rafan Alatala ma a xa duba Isirayila xa. Nayi, a mi kœraya feene rawali alo waxatin danguxine yi. Koni a yi a yëë rafindi tonbonna binni. ² Balami to a yëëne rakeli, a yi Isirayila kaane to malanxi bënsöñ yëën ma. Nayi, Alaa Nii Sarijanxin yi godo a ma. ³ Balami yi waliyya falane ti, a naxa,
N tan Balami, Beyori a dii xemëna,

n tan naxan feene fixen toma,
n ma falan ni i ra:

⁴ N ni ito nan falama,
n tan naxan Alaa falane mëma,
naxan fe toon tima alo xiyene
fata Ala Sënbë Kanna ra,
naxan a xinbi sinma,
a yëëne yi rabi.

⁵ Yaxuba bënsöñna,
ε tan Isirayila kaane!
Ε dëxədene tofan!

⁶ E wuya bëxən fari alo baane,
alo naköne baan dε,
alo Alatala sansi xiri fajin naxanye sixi,
alo suman wudine igene dε.

⁷ E ige ramaradene rafema nən ken!
 E sansine ige sa a fajin na!
 E mangan gboma nən Manga Agaga xa,
 a mangayaan sənbən gboma ayi nən.

⁸ Ala nan faxi e ra
 sa keli Misiran yi,
 a nɔɔn tima e xa
 alo burunna ningena.
 E siyane nəma nən
 naxanye e yəngəma,
 e yi e bun e xalimakunle ra,
 e yi e xənne yigira.

⁹ E e sama nən alo yatane.
 Nde susue e rakelə?
 Naxan na duba i xa,
 Ala xa na kanna baraka!
 Naxan na i danga,
 Ala xa na kanna danga!

¹⁰ Balaki yi xələ Balami ma han! A yi a yiine bənbə, a yi a fala Balami xa, a naxa, “N ni i xilixi nən alogo i xa n yaxune danga, koni i tanbata duba e xa sanja ma saxan. ¹¹ Iki keli be, siga i konni. N yi a ragidixi nən n xa i sareñ fi han, koni Alatala bata i kuma!” ¹² Balami yi Balaki yabi, a naxa, “Anu, n na a fala nən i ya xərane xa, n naxa, ¹³ ‘Hali Balaki a banxin so n yii naxan nafexi gbetin nun xəmaan na, n mi nɔe Alatalaa yamarin matandə fefe ma. Alatala na naxan fala, fə n xa na nan fala.’ ¹⁴ Awa iki, n bata siga n kon kaane fəma. Koni ε tuli mati. N xa i rakolon siyani ito naxan ligama i ya yamaan na waxati famatɔni.”

¹⁵ Balami yi waliiya falane ti, a naxa:
 N tan Balami, Beyori a dii xəməna,
 n tan naxan feene fixən toma,

n ma falan ni i ra:

¹⁶ N ni ito nan falama,
n tan naxan Alaa falane məma,
naxan Kore Xənna Ala wundo feene kolon,
naxan fe toon tima alo xiyena
fata Ala Sənbə Kanna ra,
naxan a xinbi sinma,
a yeene yi rabi.

¹⁷ N na a toma,

koni iki mi a ra.

N na a toma,

koni a mən makuya.

Sarena nde minima nən Yaxuba bənsənni,
mangan kelima nən Isirayila yamanani.

A Moyaba yamanan mangane yəngəma nən,
a Seti bənsənnə nə.

¹⁸ A Edən yamanan tongoma nən,

e nun Seyiri yamanana, a yaxuna.

Koni Isirayila sənbən gboma ayi nən.

¹⁹ Nə tiin minima nən Yaxuba bənsənni,

a yi e taane muxu dənxəne raxəri.

²⁰ Balami yi Amalekine to. A yi waliyiya falan ti,
a naxa:

Amaleki nan yi yamana singen na dunuya yi,
koni dənxən na,

a tununma nən habadan!

²¹ A mən yi Keni kaane to. A yi waliyiya falan ti,
a naxa:

I dəxəden natangaxi,

alo xəliin naxan a təən saxi faranna ra.

²² Koni Asuri na ε suxu konyiyani,

Kenine janma nən.

²³ A mən yi waliyiya falan ti, a naxa:

Ee! Ala na ito ligə,

nde luyə a nii ra?

²⁴ Kunkine kelima nən Sipiri yi,
e yi Asuri rayarabi, e nun Eberi.
Koni e fan faxama nən.

²⁵ Balami yi keli, a xətə a konni. Balaki fan yi
siga.

25

Isirayila kaane yi suxurene batu

¹ Isirayila kaane yi dəxi Sitimi yi waxatin naxan
yi, xəməne yi lu yalunyaan ligə e nun Moyaba
naxanle. ² E yi xəməne xilima e suxure kideni.
Yamaan yi e dəge, e yi e xinbi sin e suxurene bun
ma. ³ Nayi, Isirayila kaane yi Baali-Peyori batu.
Nanara, Alatala yi xələ e ma han!

⁴ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Yamaan
yəəratine birin suxu, i yi e faxa, i yi e singan Alatala
yətagi sogen na, alogo Alatala xa ba xələxi Isirayila
ma.” ⁵ Musa yi a fala Isirayila kitisane xa, a naxa,
“Ə birin xa muxune faxa naxanye Baali-Peyori
batuxi.”

⁶ Isirayila xəməna nde yi fa Midyan naxanla
nde ra a konni, Musa nun Isirayila yamaan birin
yətagi. Yamaan birin yi wugama Naralan Bubun
so dəen na. ⁷ Na ma, Finexasi, Eleyasari a dii
xəməna, saraxarali Harunaa dii xəməna, na yi keli
yamaan yə, a yi tanban tongo. ⁸ A yi siga Isirayila
kaan fəxə ra a bubuni. A yi e firinna səxən tanban
na sanja ma kedenni e kuini. Fitina furen naxan
yi Isirayila yi, na yi dan. ⁹ Muxu wuli məxəjən nun
naanin nan faxa na furen ma.

¹⁰ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ¹¹ “Finexasi,
Eleyasari a dii xəməna, saraxarali Harunaa dii
xəməna, na bata n ma xələn ba Isirayila ma.

Amasotə n ma xəxələnna nan soxi a yi. Na ma, n mi Isirayila kaane raxərima xəxələnni. ¹² Nanara, i xa a fala a xa, n bata tin bəjəe xunbenla layirin tongə a xa. ¹³ Na layirin luma a tan xa nən e nun a yixətəne, n yi e findi saraxaraline ra habadan. Amasotə a kunfa nən a Ala xən, a yi n solona Isirayila xa.”

¹⁴ Isirayila xəmən naxan nun Midiyan naxanla faxa, a yi xili nən Simiri, Salu a dii xəməna. Simeyən bənsənna denbayana nde kuntigin nan yi a ra. ¹⁵ Midiyan naxanla naxan faxa, a yi xili nən Kosibi, Suru a dii təməna. Midiyan xabilana ndee mangan nan yi a ra.

¹⁶ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ¹⁷ “Ə xa Midiyan kaane yate ε yaxune ra, ε yi e yəngə. ¹⁸ Amasotə e bata findi ε yaxune ra e to ε yanfa Peyori yi, Kosibi a fe yi, e xabila mangana nde a dii təməna, ε naxan faxa, na feen to fitina furen nafa.” ¹⁹ Na fitina furen yi dangu.

26

¹ A to dangu, Alatala yi a fala Musa nun Haruna dii Eleyasari xa, a naxa, ² “Ə Isirayila yamaan təngə naxanye barin bata dangu, nee məxəjən na, e denbaya yəen ma, naxanye birin noe yengən soe.”

³ Musa nun saraxarali Eleyasari yi falan ti e xa Moyaba meremereni Yurudən baan de Yeriko taan yetagi. E naxa, ⁴ “Xəməne xa təngə naxanye barin bata dangu, nee məxəjən na, alo Alatala a yamarixi Musa ma kii naxan yi.”

Isirayila kaan naxanye minixi Misiran yamanani, ne ni itoe ra:

⁵ Isirayila dii singe Rubən yixətəne ni i ra: Xanəki xabilana, Xanəki yixətəne; Palu xabilana, Palu

yix t ne; ⁶ Xesir n xabilana, Xesir n yix t ne; e nun Karimi xabilana, Karimi yix t ne. ⁷ Rub n xabilane nan ne ra, e malanxina, muxu wuli tonge naanin e nun saxan k m  solofera tonge saxan. ⁸ Eliyabi nan yi Palu a dii x men na. ⁹ Eliyabi a dii x men ne nan itoe ra: Nemuweli, Dat n e nun Abiram . Dat n nun Abiram  yi findixi yamaan kuntigine nan na naxanye murut  Musa nun Haruna xili ma, e sa Kora muxune fari, e to murut  Alatala xili ma. ¹⁰ B x n yi rabi, a yi e nun Kora gerun e bode xın. Te n yi a f x  ra birane muxu k m  firin tonge suulun gan. Na yi findi misaala ra yamaan xa. ¹¹ Koni, Kora yix t ne birin mi faxa.

¹² Simey n yix t ne ni i ra xabila y  n ma: Nemuweli xabilana, Nemuweli yix t ne; Yamin xabilana, Yamin yix t ne; Yakin xabilana, Yakin yix t ne; ¹³ Sera xabilana, Sera yix t ne; e nun Sayuli xabilana, Sayuli yix t ne. ¹⁴ Simey n xabilane nan ne ra, e malanxina, muxu wuli m x j n n nun firin k m  firin.

¹⁵ Gadi yix t ne ni i ra xabila y  n ma: Sef n xabilana, Sef n yix t ne; Xagi xabilana, Xagi yix t ne; Suni xabilana, Suni yix t ne; ¹⁶ Osini xabilana, Osini yix t ne; Eriya xabilana, Eriya yix t ne; ¹⁷ Arodi xabilana, Arodi yix t ne; e nun Areli xabilana, Areli yix t ne. ¹⁸ Gadi xabilane nan ne ra, e malanxina, muxu wuli tonge naanin k m  suulun.

¹⁹ Eri nun Onan nan yi Yuda a dii x men  ra, koni Eri nun Onan bata yi faxa Kanan yamanani. ²⁰ Yuda yix t ne ni i ra xabila y  n ma: Selaxa xabilana, Selaxa yix t ne; Peresi xa-

bilana, Peresi yix t ne; e nun Sera xabilana, Sera yix t ne. ²¹ Peresi yix t ne ni i ra xabila y  n ma: Xesir n xabilana, Xesir n yix t ne; e nun Xamuli xabilana, Xamuli yix t ne. ²² Yuda xabilane nan ne ra, e malanxina, muxu wuli tongue solofera wuli sennin k  m  suulun.

²³ Isakari yix t ne ni i ra xabila y  n ma: Tola xabilana, Tola yix t ne; Puwa xabilana, Puwa yix t ne; ²⁴ Yasubu xabilana, Yasubu yix t ne; e nun Simiron xabilana, Simiron yix t ne. ²⁵ Isakari xabilane nan ne ra, e malanxina, muxu wuli tongue sennin wuli naanin k  m  saxan.

²⁶ Sabulon yix t ne ni i ra xabila y  n ma: Seredi xabilana, Seredi yix t ne; Elon xabilana, Elon yix t ne; e nun Yalele xabilana, Yalele yix t ne. ²⁷ Sabulon xabilane nan ne ra, e malanxina, muxu wuli tongue sennin k  m  suulun.

²⁸ Yusufu yix t ne ni i ra xabila y  n ma: Manase nun Efirami. ²⁹ Manase yix t ne ni i ra: Makiri xabilana, Makiri yix t ne. Makiri nan Galadi s  t . E nun Galadi xabilana, Galadi yix t ne. ³⁰ Galadi yix t ne ni i ra: Yeseri xabilana, Yeseri yix t ne; Xeleki xabilana, Xeleki yix t ne; ³¹ Asireli xabilana, Asireli yix t ne; Siken xabilana, Siken yix t ne; ³² Semida xabilana, Semida yix t ne; e nun Xeferi xabilana, Xeferi yix t ne. ³³ Selofexadi, Xeferi a dii x  m  mi dii x  m  s  t , koni a dii t  m ne s  t  n  n. Selofexadi a dii t  m ne xinle ni itoe ra: Maxala, Noha, X  gala, Milika e nun Tirisa. ³⁴ Manase xabilane nan ne ra, e malanxina, muxu wuli tongue suulun wuli firin k  m  solofera.

³⁵ Efirami yix t ne ni i ra xabila y  n ma: Sutela xabilana, Sutela yix t ne; Bekeris xabilana, Bekeris

yix t ne; e nun Taxani xabilana, Taxani yix t ne.
36 Sutela yix t ne ni i ra: Eran xabilana, Eran yix t ne. **37** Efirami xabilane nan ne ra, e malanxina, muxu wuli tongue saxan wuli firin k m  suulun. Yusufu yix t ne nan ne ra xabila y en ma.

38 Bunyamin yix t ne ni i ra xabila y en ma: Bela xabilana, Bela yix t ne; Asibeli xabilana, Asibeli yix t ne; Axirami xabilana, Axirami yix t ne; **39** Sufami xabilana, Sufami yix t ne; e nun Xufami xabilana, Xufami yix t ne. **40** Bela yix t ne ni i ra: Arade nun Naman. Arade xabilana, Arade yix t ne; e nun Naman xabilana, Naman yix t ne. **41** Bunyamin xabilane nan ne ra, e malanxina, muxu wuli tongue naanin wuli suulun k m  sennin.

42 Dan yix t ne ni i ra xabila y en ma: Suxami xabilana, Suxami yix t ne. Dan xabila keden nan yi na ra. **43** Suxami xabilan nan na ra, e malanxina muxu wuli tongue sennin wuli naanin k m  naanin.

44 Aseri yix t ne ni i ra xabila y en ma: Yimina xabilana, Yimina yix t ne; Yisiwi xabilana, Yisiwi yix t ne; e nun Beriya xabilana, Beriya yix t ne. **45** Beriya yix t ne ni i ra: Xeberi xabilana, Xeberi yix t ne; e nun Malikili xabilana, Malikili yix t ne. **46** Aseri a dii t men yi xili n n Sera. **47** Aseri xabilane nan ne ra, e malanxina, muxu wuli tongue suulun wuli saxan k m  naanin.

48 Nafatali yix t ne ni i ra xabila y en ma: Yaseli xabilana, Yaseli yix t ne; Guni xabilana, Guni yix t ne; **49** Yeseri xabilana, Yeseri yix t ne; e nun Silen xabilana, Silen yix t ne. **50** Nafatali xabilane

nan ne ra, e malanxina, muxu wuli tongue naanin wuli suulun keme naanin.

⁵¹ Isirayila xemen naxanye yate, muxu wuli keme sennin e nun keden keme solofera tongue saxan.

⁵² Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ⁵³ Yamanani taxunma nen e tagi e keen na, fata muxune yaten na. ⁵⁴ Naxanye wuya, i xa kee gbeen so ne yii. Naxanye mi wuya, i xa kee xurin so ne yii. Birin keen xa lan muxune yaten ma. ⁵⁵ Koni yamanan xa yitaxun masenseenna nan xon. E a setoma nen e keen na fata e benbane bonsonne xinle ra. ⁵⁶ Birin kee bokoni taxunma masenseenna nan xon, bonsen gbeene nun bonsen xurine ye.

⁵⁷ Lewi bonsenna muxuni itoe nan teng e xabila yeen ma: Gerison xabilana, Gerison yixetene; Kehati xabilana, Kehati yixetene; e nun Merari xabilana, Merari yixetene. ⁵⁸ Lewi bonsenna xabila gbeten ni i ra: Libini xabilana, Xebiron xabilana, Maxali xabilana, Musi xabilana, e nun Kora xabilana. Kehati nan Amirama seto. ⁵⁹ Amirama a naxanla yi xili nen “Yokebedi,” Lewi a dii temena, naxan bari Misiran yi. E nun Amirama nan Haruna nun Musa seto, e nun Mariyama, e magilena. ⁶⁰ Haruna nan Nadaba nun Abihu nun Eleyasari nun Itamara seto. ⁶¹ Koni Nadaba nun Abihu faxa nen, e to tee daxataren xali Alatala yetagi.

⁶² E Lewi xemen naxanye teng, naxanye barin bata yi dangu kike kedenna ra, ne lan muxu wuli mokjenen nun saxan nan ma. E mi teng Isirayila kaan bonne ye, amaseto e mi yi lan e xa kee bokon seto e ye. ⁶³ Musa nun saraxarali Eleyasari ne

nan tengə Moyaba mərəmərəne yi Yurudən baan də Yeriko taan yətagi. ⁶⁴ Musa nun saraxarali Haruna Isirayila kaan naxanye tengə Sinayı tonbonni, na sese mi yi itoe yε. ⁶⁵ Amasətə Alatala bata yi a fala ne ma, a e faxama nən tonbonni. Keden mi lu fə Yefune a dii Kalebi nun Nunu a dii Yosuwe.

27

Kee fena sariyan dii temene xa

¹ Awa, Selofexadi a dii temene yi fa, Xeferi a dii xəməna, Galadi mamandenna. Manase a dii Makiri nan Galadi sətə Manase bənsənni, Yusufu a dii xəməna. E xinle ni itoe ra: Maxala nun Noha nun Xəgala nun Milika e nun Tirisa. ² E yi fa Naralan Bubun so dəen na Musa nun saraxarali Eleyasari nun mangane nun yamaan birin yətagi. E naxa, ³ “Nxu baba bata faxa tonbonni. A mi yi Kora ganla yε naxanye yi murutəxi Alatala xili ma, koni a faxaxi a yətəen yulubin nan ma, dii xəmə mi yi a yii. ⁴ Nanfera nxu baba xinla løyə ayi a xabilani, bayo dii xəmə to mi a yii ba? E kəena nde so nxu yii nxu baba ngaxakedenne tagi.”

⁵ Musa yi siga e kiti feen maxədinna tideni Alatala ma.

⁶ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ⁷ “Selofexadi a dii temene nəndi. Kee bəxəna nde so e yii e baba ngaxakedenne tagi. I lan i yi e baba keən so e yii.

⁸ A fala Isirayila kaane xa, i naxa, ‘Xa muxuna nde faxa a mi dii xəmə lu, ε xa a keən so a dii temen yii.

⁹ Xa dii temə mi a yii, ε xa a keən so a ngaxakeden xəməmane yii. ¹⁰ Xa a ngaxakeden mi na, ε xa a keən so a baba ngaxakeden xəməmane yii. ¹¹ Xa a baba ngaxakeden mi na, ε xa a keən so a bari

bodena nde yii a xabilani, a yi findi a gbeen na. A findima kitisa sariyan nan na Isirayila kaane xa, Alatala naxan yamarixi Musa ma.’ ”

*Yosuwe yi sugandi yamaan yeeeratiin na
Sariyane 31.1-8*

¹² Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Te Abarimi geyani ito fari, i yi bɔxɔn mato n naxan so Isirayila yii. ¹³ I na a mato, i laxirayama nɛn, alo i tada Haruna. ¹⁴ Amasotɛ bata n ma yamarin matandi, yamaan murutɛ waxatin naxan yi Sini tonbonni igen dɛ. I mi n ma sarijanna binya e yetagi, e to yi igen maxɔdinma.” Meriba igene nan yi ne ra Kadesi yi Sini tonbonni.

¹⁵ Musa yi a fala Alatala xa, a naxa, ¹⁶ “Alatala, Ala naxan niin biraxi adamadiine birin yi, i xa muxuna nde ti yamani ito xun na ¹⁷ naxan nɔɛ tiyɛ a yee ra a feen birin yi. Alatalaa yamaan nama lu alo xuruseene xuruse raba mi naxanye xun na.”

¹⁸ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Nunu a dii Yosuwe tongo, n ma Nii Sarijanxin naxan yi, i yi i yii sa a fari. ¹⁹ I yi a ti saraxarali Eleyasari nun yamaan birin yetagi, i yi a findi yeeeratiin na e yee xɔri. ²⁰ I yi i senbəna nde so a yii, alogo Isirayila yamaan birin xa a xuiin suxu. ²¹ A ti saraxarali Eleyasari yetagi, alogo a xa kitisa feen maxɔdinne ti a xa, Yurima masensən ti seen na Alatala yetagi.* Yosuwe nun Isirayila yamaan birin Eleyasari a yamarine suxuma nɛn e feene birin yi.” ²² Musa yi a ligalo alo Alatala a yamari kii naxan yi. A yi

* **27:21:** Yurima nun Tumin masensən ti seen fe səbəxi Xɔrɔyaan 28.30 kui. Saraxaraline yi masensənna tima ne nan na alogo e xa Ala sagoon kolon.

Yosuwe tongo, a yi a ti saraxarali Eleyasari nun yamaan birin yetagi. ²³ A yi a yiine sa a fari, a yi a findi yεεratiin na, alo Alatala a fala e xa kii naxan yi fata Musa ra.

28

*Sanle nun waxatine saraxane
Xərəyaan 29.38-46*

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ² “Yamarini ito fi Isirayila kaane ma, i naxa, ‘Ε fa n kise don-seene ra e waxati saxine yi, naxanye ralima n ma tεεn na naxanye xirin nafan n ma.’ ³ Ito fala e xa, i naxa, ‘Ləxə yo ləxə, ε fa yεεxεen jee kedenna firin na Alatala xən, fe mi naxanye ra saraxa gan dixin na naxan nalima a ma tεεn na waxatin birin. ⁴ Yεεxεe keden xa ba xətənni, a firindena fitirin ma. ⁵ A bama nən e nun a bogise saraxana, murutu fujin kilo saxan naxan namulanxi oliwi bogi dinxine turen litiri keden nun a tagiin na. ⁶ Saraxa gan daxini ito bama nən waxatin birin alo a ligi Sinayi geyaan fari kii naxan yi. A ralima Alatala ma tεεn nan na, a xirin yi rafan a ma. ⁷ Yεεxεen bama nən e nun a minse saraxana, wudi bogi igen litiri keden e nun a tagi. I xa minse saraxan bəxən Alatala xa yire sarihanxini. ⁸ Yεεxεen firinden bama fitirin nan ma, e nun a bogise saraxana e nun a minse saraxana alo i naxan bama xətənni. A ralima Alatala ma tεεn nan na, a xirin yi rafan a ma.’ ”

⁹ “ ‘Matabu Ləxəni, yεεxεen jee kedenna firin xa ba saraxan na, fe mi naxanye ra, e nun e bogise saraxane, murutu fujin kilo sennin naxan namulanxi turen na e nun e minse saraxana. ¹⁰ Na saraxa gan daxine xa ba Matabu Ləxəne birin yi,

sa ləxə yo ləxə saraxa gan daxine fari e nun a minse saraxana.’ ”

¹¹ “ ‘Kike nənen fələna, ε xa tura bulan firin ba saraxa gan dixin na Alatala xa, e nun konton keden nun yexəen nee keden kedenna solofera, fe mi naxanye ra. ¹² Xuruseene birin bama nən e nun murutu fujina naxan namulanxi turen na, bogise saraxana. Ninge keden lanma murutu fujin kilo solomanaanin nan ma. Kontonna, kilo sennin. ¹³ Konton bulanna, kilo saxan naxan namulanxi turen na bogise saraxan na. Saraxa gan daxin na a ra naxan nalima Alatala ma teen na, a xirin yi rafan a ma. ¹⁴ Ninge keden bama nən e nun a minse saraxana, wudi bogi igen litiri saxan. Kontonna gbeena, litiri firin. Yexee diina, litiri keden nun a tagi. Saraxa gan daxin na a ra naxan bama kike nənen birin na neen bun. ¹⁵ Ε mən xa koto keden ba yulubi xafari saraxan na Alatala xa, sa ləxə yo ləxə saraxa gan daxine fari e nun e minse saraxane.’ ”

Saraxaraline 23.5-14

¹⁶ “ ‘Neeen kike singen xii fu nun naaninna, ε xa Halagi Tiin Dangu Ləxən Sanla raba Alatala xa.’ ”

¹⁷ “ ‘Kikeni ito xii fu nun suulunde ləxəni, sanla yi fələ. ε xa buru ratetaren don xii solofera. ¹⁸ Sanla xii singe ləxəni, ε xa yamaan xili malan sarijanxini. ε nama ε wanle ke na ləxəni. ¹⁹ ε xa tura bulan firin nun konton keden nun yexəen nee keden kedenna solofera ba saraxa gan daxin na fe mi naxanye ra. E rali Alatala ma teen nan na. ²⁰ Xuruseene bama nən e nun murutu fujin naxan namulanxi turen na, bogise saraxana. Ninge keden lanma murutu fujin kilo solomanaanin nan

ma. Kontonna, kilo sennin. ²¹ Yεxεε soloferene, kilo saxan saxan. ²² Ε mən xa kɔtɔ keden ba yulubi xafari saraxan na Ala solona seen na ε xa. ²³ Na birin sama lɔxɔ yo lɔxɔ saraxan nan fari naxan bama xɔtɔnni. ²⁴ Sanla xii soloferene birin yi, ε xa na kise donseene nan nali tεen na, e xirin yi rafan Alatala ma, sa lɔxɔ yo lɔxɔ saraxane nun minse saraxane fari. ²⁵ Xii soloferede lɔxɔni, ε mən yi yamaan xili malan sarijanxini. Ε nama ε wanle ke na lɔxɔni.’’

Saraxaraline 23.15-22

²⁶ “Se Xaba Singen sali lɔxɔni, ε na fa bogise singene saraxane ra Alatala xɔn Xunsagine Sanla waxatini, ε xa yamaan xili malan sarijanxini. Ε nama ε wanle ke. ²⁷ Ε xa tura bulan firin nun konton keden nun yεxεεn nεe keden kedenna solofera ba saraxa gan dixin na, a xirin yi rafan Alatala ma. ²⁸ Xuruseene bama nεn e nun murutu fujin naxan namulanxi turen na, bogise saraxana. Ninge keden lanma murutu fujin kilo solomanaanin nan ma. Kontonna, kilo sennin. ²⁹ Yεxεε soloferene, kilo saxan saxan. ³⁰ Ε mən xa kɔtɔ keden ba yulubi xafari saraxan na Ala solona seen na ε xa. ³¹ Na saraxane bama nεn e nun e minse saraxane. E sa lɔxɔ yo lɔxɔ saraxa gan daxine nun e bogise saraxane fari. Ε xa xuruseene ba fε mi naxanye ra e nun e minse saraxane.’’

29

Saraxane Xɔtane Sanli

Saraxaraline 23.23-25

¹ “Kike solofereden xi singe lɔxɔni, ε xa yamaan xili malan sarijanxini. Ε nama ε wanle ke, koni ε xa xɔtane fe na lɔxɔni. ² Ε xa tura bulan keden

nun konton keden nun yεxεen jεe keden kedenna soloferere ba saraxa gan dixin na, fε mi naxanye ra. A xirin yi rafan Alatala ma. ³ Xuruseene bama nεn e nun murutu fujin naxan namulanxi turen na, bogise saraxana. Ninge keden lanma murutu fujin kilo solomanaanin nan ma. Kontonna, kilo sennin. ⁴ Yεxεe soloferene, kilo saxan saxan. ⁵ Ε mən xa kɔtɔ keden ba yulubi xafari saraxan na Ala solona seen na ε xa. ⁶ Saraxan ne sama kike nεnεn saraxane nun lɔxɔ yo lɔxɔ saraxane nan fari e nun e bogise saraxane nun minse saraxane naxan falaxi sariyani. Saraxane nan ne ra naxanye nalima Alatala ma tεen na, e xirin yi rafan a ma.’ ”

*Ala solona lɔxɔn saraxane
Saraxaraline 23.26-32*

⁷ “Kike solofereden xii fude lɔxɔni, ε xa yamaan xili malan sarijanxini. Ε yi sun. Ε nama wali yo kε. ⁸ Ε xa tura bulan keden nun konton keden nun yεxεen jεe keden kedenna soloferere ba saraxa gan dixin na Alatala xa fε mi naxanye ra, a xirin yi rafan a ma. ⁹ Xuruseene bama nεn e nun murutu fujin naxan namulanxi turen na, bogise saraxana. Ninge keden lanma murutu fujin kilo solomanaanin nan ma. Kontonna, kilo sennin. ¹⁰ Yεxεe soloferene, kilo saxan saxan. ¹¹ Ε mən xa kɔtɔ keden ba yulubi xafari saraxan na, sa Ala solona saraxan fari e nun lɔxɔ yo lɔxɔ saraxa gan daxine nun e bogise saraxane nun e minse saraxane.’ ”

*Bubu Kui Sanla
Saraxaraline 23.33-44*

¹² “ ‘Kike solofereden xii fu nun suulunde ləxəni, ε xa yamaan xili malan sarijanxini. Ε nama ε wanle kε. Ε xa sanla raba Alatala xa xii soloferere. ¹³ Xii singe ləxəni, ε xa tura bulan fu nun saxan nun konton firin nun yεxεen jεε keden kedenna fu nun naanin ba saraxa gan daxin na Alatala xa, fε mi naxanye ra. A ralima a ma tεen nan na, a xirin yi rafan a ma. ¹⁴ E bama nεn e nun murutu fujin naxan namulanxi turen na bogise saraxana. Ninge keden kilo solomanaanin, kontonna kilo sennin. ¹⁵ Yεxεε fu nun naaninne, kilo saxan saxan. ¹⁶ Ε mən xa kətə keden ba yulubi xafari saraxan na, sa ləxə yo ləxə saraxa gan daxine fari e nun e bogise saraxane nun e minse saraxane.’ ”

¹⁷ “ ‘Xii firinde ləxəni, ε xa tura bulan fu nun firin nun konton firin nun yεxεen jεε keden kedenna fu nun naanin ba fε mi naxanye ra. ¹⁸ E bama nεn e nun e bogise saraxane nun e minse saraxane, naxanye lanjε turane nun kontonne nun yεxεεne yaten ma. ¹⁹ Ε mən xa kətə keden ba yulubi xafari saraxan na, sa ləxə yo ləxə saraxa gan daxine fari e nun e bogise saraxane nun e minse saraxane.’ ”

²⁰ “ ‘Xii saxande ləxəni, ε xa tura bulan fu nun keden nun konton firin nun yεxεen jεε keden kedenna fu nun naanin ba fε mi naxanye ra. ²¹ E bama nεn e nun e bogise saraxane nun e minse saraxane, naxanye lanjε turane nun kontonne nun yεxεεne yaten ma. ²² Ε mən xa kətə keden ba yulubi xafari saraxan na, sa ləxə yo ləxə saraxa gan daxine fari e nun e bogise saraxane nun e minse saraxane.’ ”

²³ “ ‘Xii naaninde ləxəni, ε xa tura bulan fu nun konton firin nun yεxεen jεε keden kedenna fu nun

naanin ba f   mi naxanye ra. ²⁴ E bama n  n e nun e bogise saraxane nun e minse saraxane, naxanye lanj   turane nun kontonne nun y  x  e  ne yat  n ma. ²⁵ E m  n xa k  t   keden ba yulubi xafari saraxan na, sa l  x   yo l  x   saraxa gan daxine fari e nun e bogise saraxane.’ ”

²⁶ “ Xii suulunde l  x  ni,    xa tura bulan solomanaanin nun konton firin nun y  x  e  n j     keden kedenna fu nun naanin ba f   mi naxanye ra. ²⁷ E bama n  n e nun e bogise saraxane nun e minse saraxane, naxanye lanj   turane nun kontonne nun y  x  e  ne yat  n ma. ²⁸ E m  n xa k  t   keden ba yulubi xafari saraxan na, sa l  x   yo l  x   saraxa gan daxine fari e nun e bogise saraxane nun e minse saraxane.’ ”

²⁹ “ Xii senninde l  x  ni,    xa tura bulan solomas  x   nun konton firin nun y  x  e  n j     keden kedenna fu nun naanin ba f   mi naxanye ra. ³⁰ E bama n  n e nun e bogise saraxane nun e minse saraxane, naxanye lanj   turane nun kontonne nun y  x  e  ne yat  n ma. ³¹ E m  n xa k  t   keden ba yulubi xafari saraxan na, sa l  x   yo l  x   saraxa gan daxine fari e nun e bogise saraxane nun e minse saraxane.’ ”

³² “ Xii soloferede l  x  ni,    xa tura bulan solofera nun konton firin nun y  x  e  n j     keden kedenna fu nun naanin ba f   mi naxanye ra. ³³ E bama n  n e nun e bogise saraxane nun e minse saraxane, naxanye lanj   turane nun kontonne nun y  x  e  ne yat  n ma. ³⁴ E m  n xa k  t   keden ba yulubi xafari saraxan na, sa l  x   yo l  x   saraxa gan daxine fari e nun e bogise saraxane nun e minse saraxane.’ ”

³⁵ “ ‘Xii solomasexede ləxəni, ε xa ε malan. Ε nama ε wanla ke. ³⁶ Ε xa tura keden nun konton keden nun yεxεen nεe keden kedenna solofera ba saraxa gan dixin na fε mi naxanye ra. E xa rali Alatala ma tεen na, naxan xiri rafan a ma. ³⁷ E bama nεn e nun e bogise saraxane nun e minse saraxane, naxanye lanje turane nun kontonne nun yεxεene yaten ma. ³⁸ Ε mən xa kətə keden ba yulubi xafari saraxan na, sa ləxəyo ləxə saraxa gan daxine fari e nun e bogise saraxane nun e minse saraxane.’ ”

³⁹ “ ‘Saraxane nan ne ra ε lan ε xa naxanye ba Alatala xa sali ləxəne yi. E sama nεn ε saraxa gan daxine fari, e nun ε bogise saraxane nun ε minse saraxane nun ε bøjε xunbeli saraxane, ε naxanye ba de tiina fe ra hanma ε nεnige ma saraxane.’ ”

30

Dε tiine sariyana

¹ Alatala Musa yamari naxanye birin ma, a yi ne birin fala Isirayila kaane xa.

² Musa yi falan ti Isirayila bønsønne mangane xa, a naxa, “Alatalaa yamarini ito nan fixi: ³ Xa xemena nde a kələ hanma a a de ti a a xa saraxan ba Alatala xa hanma a xa fena nde raba, a nama a falan kala. A naxan birin falaxi, a xa na raba.”

⁴ “Xa sungutunna nde a kələ hanma a a de ti a a saraxan bama Alatala xa, hanma a fena nde rabama nεn, a mən a baba konni, ⁵ a baba na a mε waxatin naxan yi, xa a mi sese fala, a lan a yi a kələne nun a de ti xuine birin nakamali. ⁶ Koni a baba na a mε waxatin naxan yi, xa a mi tin, a mi

lan a yi a kələne nun a də ti xuine rakamali. Alatala dijama nən a ma, bayo a baba mi tinxi.”

⁷ “Xa sungutunna nde a kələ hanma a a də ti xaxilitareyani, na xanbi ra a yi futu, ⁸ a xəmən na a mə waxatin naxan yi, xa a mi sese fala, a lan a yi a kələne nun a də ti xuine rakamali. ⁹ A xəmən na a mə waxatin naxan yi, xa a mi tin, a xa a kələne nun a xaxilitareya də xuine yikala. Alatala dijama nən naxanla ma.”

¹⁰ “Kaja giləen hanma naxanla naxan xəmən bata a mə a ra, xa na nde a kələ hanma a a də ti a fena nde rabama nən, a lan a yi na birin nakamali.”

¹¹ “Xa naxanla bata dəxə xəmə taa ra, a a kələ hanma a a də ti a fena nde rabama nən, ¹² a xəmən na a mə, xa a mi sese fala a mi tondi, a lan a yi a kələne nun də ti xuine birin nakamali. ¹³ Koni a xəmən na a mə waxatin naxan yi, xa a mi tin, a mi lan a yi a kələne nun də ti xuine rakamali. Alatala dijama nən a ma, amasətə a xəmən bata a kala. ¹⁴ Nayi, a xəmən nəe tinjə nən hanma a tondi a kələne nun a də ti xuine ma. ¹⁵ A na a mə, xa a xəmən mi sese fala a naxanla xa, a bata tin a kələne nun də ti xuine birin ma a dunduni. ¹⁶ Koni xa ləxən bata dangu a xəməna a fe məxi naxan yi, a yi fa a naxanla də ti xuine kala, xəməna a naxanla hakən goronna tongoma nən.”

¹⁷ Alatala na sariyane nan falaxi Musa xa də tiina fe yi naxalan futuxina fe yi hanma dii təmən naxan a baba konni.

31

Midiyan kaane yi naxankata

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ² “Midiyan kaane fe naxin saran e ra, e naxan ligaxi Isirayila kaane ra. Na xanbi ra, i laxirayama nən.” ³ Nayi, Musa yi a fala yamaan xa, a naxa, “Muxuna ndee xa e yitən yenge so xinla ma ε ye. E sigama Midiyan kaane nan yengedeyi, alogo Alatala xa e fe naxine saran e ra. ⁴ Nayi, ε xa yenge soon muxu wuli keden keden tongo Isirayila bənsənne birin yi.”

⁵ E yi muxu wuli fu nun firin tongo Isirayila ganle yε yenge so xinla ma. Bənsən keden, wuli keden. ⁶ Musa yi e rasiga yengeni, bənsən yo bənsən muxu wuli keden, e nun Finexasi, saraxarali Eleyasari a dii xəməna, naxan se rasarijanxina ndee xali e nun xətaan naxanye fema yengeni.

⁷ E yi siga Midiyan yamanan yengedeni alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi. E yi xəməne birin faxa. ⁸ E Midiyan manga suulun fan faxa, Efi nun Rekemi nun Suru nun Xuru nun Reba. E Beyori a dii Balami fan faxa silanfanna ra. ⁹ E yi Midiyan naxanle nun e diine tongo, e nun e xuruseene nun e yii seene birin. ¹⁰ E yi e taane nun e dəxədene birin gan. ¹¹ E yi se tongoxine birin xali e nun muxune nun xuruseene. ¹² E yi fa suxu muxune nun se tongoxine ra Musa nun saraxarali Eleyasari nun Isirayila yamaan fema daaxadeni Moyaba məreməreni Yurudən baan dəxən Yeriko yətagi.

¹³ Musa nun saraxarali Eleyasari nun yamaan mangane yi siga e ralandeni daaxaden fari ma. ¹⁴ Musa yi xələ gali kuntigine ma naxanye muxu wuli xun na e nun naxanye muxu kəmə xun na naxanye yi kelima na yengeni. ¹⁵ Musa yi e

maxədin, a naxa, “Nanfera ε jaxanle luxi e nii ra? ¹⁶ E tan nan Balami a kawandin name, e Isirayila kaane bira tinxintareyani Alatala ra Peyori yi, fitina furen yi so Alatala yamani. ¹⁷ Iki ε dii xəməne birin faxa, e nun jaxanla naxanye xəmə feen kolon. ¹⁸ Koni ε nəe sungutun nasəlonxine ramarə nən ε yetə xa. ¹⁹ Naxanye birin faxan tixi ε yə hanma e yiin din muxu faxaxin na, ne xa lu daaxaden fari ma xii soloferere. ²⁰ Elan ε yi ε rasarijan xii saxanden nun xii soloferede ləxəni e nun ε suxu muxune. ²¹ E mən xa dugine rasarijan, e nun seen naxanye rafalaxi kidin na hanma sii xaben na hanma wudin na.”

²¹ Sofaan naxanye keli yəngəni, saraxarali Eleyasari yi a fala ne xa, a naxa, “Alatala ito nan yamarixi Musa ma a sariyani: ²² Xəmaan nun gbetin nun sulan nun wuren nun yəxəna, ²³ e nun təen mi naxanye birin ganma, ε xa ne rasarijan təen nan na. Na xanbi ra, ε yi e rasin marasarijan igeni. Naxanye ganma, ε ne rasin marasarijan igeni gbansan. ²⁴ E na ε dugine xa xii soloferede ləxəni, ε sarijanma nən. Nayi, ε nəe soe nən daaxadeni.”

²⁵ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ²⁶ “I tan nun saraxarali Eleyasari nun yamaan xabila mangane, ε muxune nun xuruseene birin tengə naxanye tongoxi yəngəni. ²⁷ Na xanbi ra, i xa e yitaxun firinna ra, fəxə kedenna sofane nan gbeen na ra naxanye siga yəngəni, fəxə kedenna yamaan dənxən nan gbeen na ra. ²⁸ I xa ndedi ba sofane gbeen na mudun na Alatala xa: i muxu keden ba muxu kəmə suulunna ra hanma xuruse kəmə suulun e nun jingene nun sofanle nun yəxəne

nun siine birin. ²⁹ I xa muduni ito ba e gbeen na, i yi a so saraxarali Eleyasari yii Alatala gbeen na. ³⁰ Isirayila yamaan dənxən gbeen tan, i xa muxu keden ba muxu tongue suulunna ra, hanma xu-ruse tongue suulun e nun jingene nun sofanle nun yexxe-ne nun siine birin. I yi e so Lewi bənsənna muxune yii, Alatala Batu Bubun taxuxi naxanye ra.” ³¹ Musa nun saraxarali Eleyasari yi a ligalo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi. ³² Sofane seen naxanye tongo yengeni, itoe nan lu yengen xanbini: xuruse xunxuri wuli kəmə sennin wuli tongue solofera wuli suulun, ³³ jinge wuli tongue solofera wuli firin, ³⁴ sofali wuli tongue sennin wuli keden, ³⁵ e nun sungutun nasjənxi wuli tongue saxan wuli firin.

³⁶ Naxan yitaxun yengesone ra na ni i ra: xuruse xunxuri wuli kəmə saxan wuli tongue saxan e nun solofera kəmə suulun, ³⁷ xuruse xunxurin kəmə sennin tongue solofera e nun suulun yi ba a ra mudun na Alatala xa, ³⁸ e nun jinge wuli tongue saxan wuli senninne, jinge tongue solofera e nun firin yi ba a ra mudun na Alatala xa, ³⁹ e nun sofali wuli tongue saxan kəmə suulunna, sofali tongue sennin e nun keden yi ba a ra mudun na Alatala xa, ⁴⁰ e nun muxu wuli fu nun senninna, muxu tongue saxan e nun firin yi ba a ra mudun na Alatala xa. ⁴¹ Musa yi na mudun so saraxarali Eleyasari yii Alatala gbeen na, alo Alatala a yamari a ma kii naxan yi.

⁴² Isirayila yamaan gbeen ni i ra Musa naxan dəxə a danna. ⁴³ Yamaan gbeena: xuruse xunxuri wuli kəmə saxan wuli tongue saxan wuli solofera kəmə suulun, ⁴⁴ e nun jinge wuli tongue saxan wuli

sennin,⁴⁵ e nun sofali wuli tonge saxan k_εm_ε suulun,⁴⁶ e nun muxu wuli fu nun sennin.⁴⁷ Naxan soxi Isirayila kaane yii, Musa yi muxu keden ba muxu tonge suulunna ra, a xuruse keden ba xuruse tonge suulunna ra, alo Alatala a yamari a ma kii naxan yi. A yi e so Lewi b_əns_ənna muxune yii, Ala Batu Bubun yi taxuxi naxanyi ra.

⁴⁸ Ganla kuntigine yi siga Musa f_əma naxanye muxu wuli xun na e nun naxanye muxu k_εm_ε xun na.⁴⁹ E yi a fala a xa, e naxa, “Sofaan naxanye nx_ə yamarine bun, nxu bata ne t_εng_ε. Hali keden mi baxi nxu ra.⁵⁰ Nanara, nxu x_εma seen naxanye s_ət_əxi, nxu bata fa ne ra Alatala x_ən a kiseen na nxu niin xunba saranna ra: k_əe birane, yii k_əe rasone, yii soli rasone, tunla sone, e nun j_ər_əne.”⁵¹ Musa nun saraxarali Eleyasari yi na x_εma muranne birin nasuxu e ra.⁵² Kuntigin naxanye muxu wuli xun na e nun naxanye muxu k_εm_ε xun na, ne x_εma seene binyan yi sig_ε han kilo k_εm_ε tonge solofera, e naxanye fi Alatala ma.⁵³ Sofane tan yi e se tongoxine ramara e yii.⁵⁴ Musa nun saraxarali Eleyasari yi kuntigine x_εmaan tongo, e yi a xali Naralan Bubuni, alogo Alatala xa a j_ənx_ə lu Isirayila kaane x_ən.

32

*Isirayila kaana ndee yi d_əx_ə Yurud_ən sogeteden
binni*

Sariyane 3.12-22

¹ Xuruse wuyaxi yi Ruben nun Gadi b_əns_ənne yii. E yi a to a Yaaseri nun Galadi b_əx_ən yi fan e xuruseene xa.² Nayi, Gadi kaane nun Ruben kaane yi fa Musa nun saraxarali Eleyasari nun yamaan

mangane f_εma, e yi a fala, e naxa, ³ “Alatala yamanan naxanye n_{ox}i Isirayila yamaan xa, Ataroti nun Dibon nun Yaas_εri nun Nimira nun X_εsib_εn nun Eleyale nun Sebami nun Nebo nun Bewoni, ⁴ na yamanane fan xuruseene xa, anu xuruseene nxu tan yii han, nxu tan ε walik_εne.” ⁵ E yi a fala, e naxa, “Xa ε tinj_ε nx_o falan ma, na b_{ox}_εn xa so nxu yii, ε nama nxu xali Yurud_εn baan kidi ma.”

⁶ Musa yi a fala e xa, a naxa, “Ε tan d_{ox}_εn n_{en} be ba, ε ngaxakedenne yi siga y_εng_ε sodeni? ⁷ Nanfera ε Isirayila kaane tunnax_εl_εma sigadeni yamanani Alatala naxan soxi e yii? ⁸ Εfafane fan na nan liga bonni, n to e rasiga yamanan matoden_ε keli Kadesi-Barineya yi. ⁹ E te n_{en} han Esikoli m_εrem_εreni. E to yelin yamanan mato_ε, e yi Isirayila kaane tunnax_εl_ε e ma alogo e nama siga yamanani Alatala naxan soxi e yii. ¹⁰ Na l_{ox}_εni Alatala yi x_εl_ε, a yi a k_εl_ε, a naxa, ¹¹ ‘Muxuni itoe naxan minixi Misiran yi, naxanye barin bata dangu j_εε m_εx_εj_εn na, ne mi b_{ox}_εn toma n na n k_εl_εxi naxan so fe ra Iburahima nun Isiyaga nun Yaxuba yii, amas_εt_ε e mi luxi n f_{ox}_ε ra ki faji. ¹² F_ε Yefune a dii Kalebi, Kenisi kaana, e nun Nunu a dii Yosuwe, bayo e lu n_{en} Alatala f_{ox}_ε ra ki faji.’ ¹³ Alatalaa x_εl_ε gbeen keli n_{en} Isirayila kaane xili ma, a yi e rasiga tonbonna xun x_εn j_εε tonge naanin, han na waxatin muxune birin yi nan naxanye fe jaxin liga Alatala yetagi. ¹⁴ Iki ε tan yulubi kanne, ε faxi εfafane nan ma. Ε Alatala rax_εl_εma n_{en} Isirayila xili ma dangu e ra. ¹⁵ Anu, xa ε x_εt_ε a f_{ox}_ε ra, a m_εn yamani ito birin luma n_{en} tonbonni, ε yi findi yamaan birin halagi xunna ra.”

¹⁶ Na muxune mən yi e maso Musa ra e yi a fala a xa, e naxa, “Nxu waxi sansanne sa feni be nxə xuruseene xa nxu yi taane ti nxə denbayane xa. ¹⁷ Na xanbi ra, nxu yəngə so seene tongə, nxu yi ti Isirayila kaan bonne yee ra, nxu yi e xali e yirene yi. Nayi, nxə denbayane luma nən taa makantanxine kui, e ratanga yamanani ito muxune ma. ¹⁸ Nxu mi xətə nxu konne yi, fo Isirayila kaane birin na dəxə e bəxəne yi. ¹⁹ Nxu mi bəxən sətəma Yuruden baan fəxə kedenni alo e tan, bayo nxu bata nxə bəxən sətə be binni baan sogeteden binni.” ²⁰ Musa yi a fala e xa, a naxa, “Xa ε falani ito ligi, xa ε yəngə so seene tongo Alatala xa, ²¹ xa ε sofane birin Yuruden baan gidi Alatala yetagi han a yi a yaxune birin kedi, ²² xa yamanan lu Alatala nəən bun, nayi Alatala nun Isirayila tinma nən ε yi xətə be. Nayi, yamanani ito findima nən ε gbeen na Alatala yetagi. ²³ Koni xa ε mi na ligi, ε bata yulubin ligi Alatala ra. ε xa a kolon, fa fala ε yulubin saranna ε lima nən. ²⁴ Awa, ε xa taane ti ε denbayane xa, e nun sansanne ε xuruse kurune xa, koni ε xa ε de ti xuine rakamali de!”

²⁵ Gadi kaane nun Rubən kaane yi a fala Musa xa, e naxa, “Nxu tan, i ya walikene a ligama nən alo i a yamarixi kii naxan yi. ²⁶ Nxə diine nun nxə naxanle nun nxə xuruseene birin luma nən Galadi taane yi. ²⁷ Koni nxu tan i ya walikene birin yəngə so seene tongoma nən, nxu siga yəngə sodeni Alatala yetagi, alo nxu kanna a falaxi kii naxan yi.”

²⁸ Musa yi yamarin fi saraxarali Eleyasari ma e nun Nunu a dii Yosuwe ma, e nun Isirayila bənsən mangane ma e fe ra. ²⁹ Musa yi a fala e xa, a

naxa, “Xa Gadi kaane nun Ruben kaane Yuruden baan gidi ε fəxə ra, e birin yi yenge so seene tongo Alatala xa, nayi yamanan na lu ε noon bun, ε Galadi yamanan so e yii e gbeen na. ³⁰ Koni xa e birin mi gidi ε fəxə ra yenge so seene ra e yii, e xa dəxə ε tagi Kanan bəxəni.”

³¹ Gadi kaane nun Ruben kaane yi a fala, e naxa, “Alatala bata naxan fala, nxu tan i ya walikene na ligama nən. ³² Nxu gidima nən Kanan yamanani Alatala xa yenge so seene ra nxu yii, koni nxu kεe bəxən sətəma nən Yuruden baan be binni.”

³³ Musa yi Amorine manga Sixən ma yamanan nun Basan manga Ogo a yamanan so Gadi kaane nun Ruben kaane nun Yusufu a dii Manase bənsənna fəxə kedenna yii, e nun e taane nun bəxən naxanye e rabilinni.

³⁴ Gadi kaane yi Dibon nun Ataroti nun Aroyeri nun ³⁵ Atiroti-Sofani nun Yaaseri nun Yogboha nun ³⁶ Beti-Nimira nun Beti-Haran ti taa makan-tanxine ra, e yi xuruse sansanne sa.

³⁷ Ruben kaane yi Xəsibən ti, e nun Eleyale nun Kiriyatayimi nun ³⁸ Nebo nun Baali-Meyən, e naxanye xiliye masara, e nun Sibima. E taan naxanye ti e yi ne xili sa.

³⁹ Manase a dii Makiri yixətene yi siga Galadi yi, e yi a suxu, e yi Amorine kedi naxanye yi dəxi na.

⁴⁰ Nayi, Musa yi Galadi so e yii alogo e xa dəxə na.

⁴¹ Yayiri, Manase yixətəna nde yi siga, a yi taadina ndee suxu, a yi e xili sa “Yayiriya.” ⁴² Noba yi siga, a yi Kenata suxu e nun a banxidəne, a yi a xili sa “Nobaya.”

33

Isirayila kaane sigatina

³ E keli Ramisesi yi kike singen xii fu nun suulundeni Halagi Tiin Dangu Ləxən Sanla kuye baani. Isirayila kaane xərəyaxin yi mini Misiran kaane birin yətagi, ⁴ Misiran kaane yi e dii singene binbine maluxunma waxatin naxan yi Alatala naxanye faxa e yə. Amasətə Alatala e alane yalagi nən.

⁵ Isirayila kaane yi keli Ramisesi yi, e sa daaxa Suk̥ti yi. ⁶ E yi keli Suk̥ti yi, e sa daaxa Etama yi tonbonna danna ra. ⁷ E yi keli Etama yi, e yi x̥et̥ han Pihahiroti yi, Baali-Sef̥n y̥etagi, e yi sa daaxa Migidoli d̥ex̥on. ⁸ E yi keli Pihahiroti yi, e yi baan gidi tonbonna binni, e yi xii saxan siga ti Etama tonbonni, e yi sa daaxa Mara yi. ⁹ E yi keli Mara yi, e siga Elimi yi, tigi fu nun firin e nun tugu bili tonge solofera yi d̥enaxan yi. E yi daaxa m̥enni. ¹⁰ E yi keli Elimi yi, e sa daaxa Gbala Baan d̥ex̥on. ¹¹ E yi keli Gbala Baani, e sa daaxa Sin tonbonni. ¹² E yi keli Sin tonbonni, e sa daaxa Dofika yi. ¹³ E yi keli Dofika yi, e sa daaxa Alusi yi. ¹⁴ E yi keli Alusi yi, e sa daaxa Refidimi yi, yamaan mi min igen s̥ot̥ d̥enaxan yi. ¹⁵ E yi keli Refidimi yi, e sa daaxa Sinayi tonbonni.

¹⁶ E yi keli Sinayi tonbonni, e sa daaxa Kibiroti-Hatawa yi. ¹⁷ E yi keli Kibiroti-Hatawa yi, e sa daaxa Xaserøti yi. ¹⁸ E yi keli Xaserøti yi, e sa daaxa

Ritima yi. ¹⁹ E yi keli Ritima yi, e sa daaxa Rimɔn-Peresi yi. ²⁰ E yi keli Rimɔn-Peresi yi, e sa daaxa Libina yi. ²¹ E yi keli Libina yi, e sa daaxa Risa yi. ²² E yi keli Risa yi, e sa daaxa Kehelata yi. ²³ E yi keli Kehelata yi, e sa daaxa Saferi geyaan ma. ²⁴ E yi keli Saferi geyaan ma, e sa daaxa Harada yi. ²⁵ E yi keli Harada yi, e sa daaxa Makeloti yi. ²⁶ E yi keli Makeloti yi, e sa daaxa Taxati yi. ²⁷ E yi keli Taxati yi, e sa daaxa Tera yi. ²⁸ E yi keli Tera yi, e sa daaxa Mitika yi. ²⁹ E yi keli Mitika yi, e sa daaxa Hasimona yi. ³⁰ E yi keli Hasimona yi, e sa daaxa Moseroti yi.

³¹ E yi keli Moseroti yi, e sa daaxa Bene-Yakani yi. ³² E yi keli Bene-Yakani yi, e sa daaxa Horo-Gidigadi yi. ³³ E yi keli Horo-Gidigadi yi, e sa daaxa Yotobata yi. ³⁴ E yi keli Yotobata yi, e sa daaxa Abirona yi. ³⁵ E yi keli Abirona yi, e sa daaxa Esiyon-Gebere yi. ³⁶ E yi keli Esiyon-Gebere yi, e sa daaxa Kadesi yi Sini tonbonni. ³⁷ E yi keli Kadesi yi, e sa daaxa Horo geyaan ma, Edɔn yamanan danna.

³⁸ Saraxarali Haruna yi te Horo geyaan ma, Alatalaa yamarin ma. A sa faxa mənni, Isirayila kaane minin jee tongue naaninden Misiran yi a kike suulunden xii singeni. ³⁹ Haruna bata yi jee keme moxjen nun saxan sot siimayaan na a faxa waxatin naxan yi Horo geyaan fari.

⁴⁰ Kanan Manga Aradi naxan yi doxi Negewi yi Kanan yamanani, na yi Isirayila kaane fa feen me.

⁴¹ E yi keli Horo geyaan ma, e sa daaxa Salimona yi. ⁴² E yi keli Salimona yi, e sa daaxa Punon yi. ⁴³ E yi keli Punon yi, e sa daaxa Oboti yi. ⁴⁴ E yi keli

Oboti yi, e sa daaxa Ye-Abarimi yi Moyaba danna ra.

⁴⁵ E yi keli Iyimi yi, e sa daaxa Dibon-Gadi yi.

⁴⁶ E yi keli Dibon-Gadi yi, e sa daaxa Alamɔn-Dibilatayimi yi. ⁴⁷ E yi keli Alamɔn-Dibilatayimi yi, e sa daaxa Abarimi geyane yi Nebo yetagi.

⁴⁸ E yi keli Abarimi geyane yi, e sa daaxa Moyaba mɛremɛrene yi, Yurudɛn baan dɛxɔn, Yeriko yetagi. ⁴⁹ E yi daaxa Yurudɛn baan dɛxɔn Moyaba mɛremɛrene yi, keli Beti-Yɛsimoti yi han Abeli-Sitimi.

⁵⁰ Alatala yi a fala Musa xa Moyaba mɛremɛrene yi Yurudɛn baan dɛxɔn Yeriko yetagi, ⁵¹ a Musa xa a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “ɛ na Yurudɛn baan gidi, ε so Kanan yamanani, ⁵² ε xa yamanan muxune birin kedi. ɛ e suxure gemene nun suxure wurene kala, e nun e taane kidene. ⁵³ ɛ e yamanan tongo ε yi dəxɔ na, amasɔtɔ n bata a so ε yii ε gbeen na. ⁵⁴ ɛ masenseenna ti, ε yamanani taxun bɔnsɔnne ra. Naxanye wuya, ε kεe bɔxɔ gbeen so ne yii. Naxanye mi wuya ε xa a xurin so ne yii. E na naxan sɔtɔ masenseenna xɔn, e gbeen nan na ra. Kεe bɔxɔne yitaxunma εfafane bɔnsɔn yεen nan ma. ⁵⁵ Koni xa ε mi yamanan muxune birin kedi, ε na naxanye lu na, ne ε tɔrɔma nɛn alo tansinna ε yεene xɔn hanma jnla naxanye ε fatin masɔxɔnma. E ε tɔrɔma nɛn yamanani ε dɔxɔma dənaxan yi. ⁵⁶ Nayi, n naxan nagidixi e ma, na ligama ε tan nan na.”

34

Kanan bɔxɔn danna

¹ Alatala yi a fala Musa xa, ² a a xa a yamari Isirayila kaane ma, a naxa, “Ε na so Kanan yamanani, n bəxən naxan soma ε yii ε kəen na, na danne ni i ra: ³ Ε yamanan yiifari fəxən danna findima Sini tonbonna nan na, Edən yamanan danna ra. Na danna fələma Fəxə Daraan yiifari fəxən nin sogeteden binni. ⁴ A bilinma nən Akaribimi geyaan yiifari fəxəni, siga Sini binni, dangu Kadesi-Barineya yiifari fəxən ma han Xasari-Adari han Asimon. ⁵ Keli Asimon yi, danna mən danguma nən sa dəxə Misiran xuden na, a sa dəxə fəxə igen na. ⁶ Sogegodode binni, danna findima fəxə ige gbeen nan na. ⁷ Kəmenna ma, ε xa danna sa fəxə ige gbeen nun Horo geyaan tagi. ⁸ Keli Horo geyaan ma, ε yi a radangu Lebo-Xamata han Sedadi yi. ⁹ A yi siga han Sifiron, sa dəxə Xasari-Enan na. Ε kəmen ma danna nan na ra. ¹⁰ Sogeteden binni, ε xa danna sa keli Xasari-Enan yi siga Sefami binni. ¹¹ Keli mənni, a yi siga Ribila binni, Ayin sogeteden binni, sa dəxə tintin yiren na Kinereti Daraan sogetedeni. ¹² Danna yi sa dəxə Yurudən Baan na siga Fəxə Darani. Ε yamanan danne findin ne nan na.”

¹³ Musa yi na yamarine rali Isirayila kaane ma. A mən yi a fala e xa, a naxa, “Alatala yamanani ito nan yitaxunma bənsən solomanaanin nun a tagiin na masənsənna xən. ¹⁴ Amasətə Rubən bənsənna nun Gadi bənsənna nun Manase bənsənna fəxə kedenna bata yi e kəe bəxən sətə. ¹⁵ Bənsən firin nun a tagini ito bata e kəe bəxən sətə Yurudən Baan sogeteden binni, Yeriko yetagi.”

Yəeratine xa bəxəni taxun

¹⁶ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ¹⁷ “Saraxarali Eleyasari nun Nunu a dii Yosuwe xa yamanani taxun. ¹⁸ I mən xa bənsən manga keden keden sa e fari e malideni.”

¹⁹ E xinle ni itoe ra: Yefune a dii Kalebi Yuda bənsənni,

²⁰ Amixudi a dii Semuyeli Simeyən bənsənni,

²¹ Kisilon ma dii Elidadi Bunyamin bənsənni,

²² Yogili a dii Buki, Dan bənsən mangana,

²³ Efodi a dii Xaniyeli, Yusufu a dii Manase bənsən mangana,

²⁴ Sifitan ma dii Kəmuyəli, Yusufu a dii Efirami bənsən mangana,

²⁵ Parinaki a dii Elisafan, Sabulon bənsən mangana,

²⁶ Asan ma dii Palitiyeli, Isakari bənsən mangana,

²⁷ Selomi a dii Axixudi, Aseri bənsən mangana,

²⁸ e nun Amixudi a dii Pedaheli Nafatali bənsən mangana.

²⁹ Alatala ne nan yamarixi e xa Kanan yamani taxun Isirayila kaane ra.

35

Lewi a taane

¹ Alatala yi a fala Musa xa Moyaba mərəmərəne yi Yurudən Baan dəxən Yeriko yətagi, a naxa,

² “Isirayila kaane yamari a e xa taane ba e kəə bəxəne ra e yi e fi Lewi bənsənna muxune ma, alogo e xa dəxə na. E mən yi na taane rabilin xəene so e yii. ³ Nayi, Lewi bənsənna muxune taane sətəma nən e dəxədene ra, e yi bəxəne sətə e rabilinni e jingene nun e seene nun e xuruseene

xa. ⁴ Ε bəxən naxanye soma Lewi bənsənna muxune yii, ne danne nun taane yinne xa makuya e bode ra han nəngənna ye wuli keden. ⁵ Taan fəxə naaninne kuyan xa lan, nəngənna ye wuli firin sogeteden binni, nəngənna ye wuli firin yiifari fəxəni, nəngənna ye wuli firin sogegododen binni, e nun nəngənna ye wuli firin kəmənna ma. Taan xa lu a tagini. Ε xəeñe danne sama na kii nin. ⁶ Ε taan naxanye soma Lewi bənsənna muxune yii, ε xa sennin sugandi ne ye marakisi taane ra alogo muxun naxan na faxan ti, a xa a gi, a siga mənna nde yi. Ε mən xa taa tonge naanin nun firin gbətəye so e yii. ⁷ A malanxina, ε taa tonge naanin nun solomasəxə nan soma Lewi bənsənna muxune yii e nun e rabilinne xəeñe. ⁸ Isirayila bənsənna birin xa taana ndee so e yii naxan nun a bənsənna lan. Taa gbegbe xa ba bənsən gbeene bəxəne ra, ndedi yi ba bənsən xurine bəxəne ra.”

Marakisi taane

Sariyane 4.40-43 nun 19.1-13 nun Yosuwe 20.1-9

⁹ Alatala yi a fala Musa xa, ¹⁰ a a xa a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “Ε na Yurudən baan gidi ε so Kanan yamanani, ¹¹ ε xa taana ndee sugandi marakisi taane ra. Naxan na faxan ti a mi a rakelixi a ma, a a gima nən a siga mənna nde yi. ¹² A yi ratanga faxa muxun gbeeñəxə muxun ma mənni, alogo a nama faxa benun yamaan yi a makiti. ¹³ Ε taan naxanye soma e yii, taa sennin nan findima marakisi taane ra ne ye. ¹⁴ Marakisi taa saxan xa lu Yurudən baan sogeteden binni, saxan Kanan yamanani. ¹⁵ Muxune ratangama nən taa senninni itoe yi, Isirayila kaana hanma

xəŋen naxan dəxi Isirayila kaane ye. Naxan na faxan ti, a mi a rakeli a ma, fə a xa a gi, a siga mənna nde yi.”

¹⁶ “Xa muxuna nde faxan ti wure ma seen na, faxa tiin nan na kanna ra. A lan a yi faxa. ¹⁷ Xa a gəmən tongo naxan muxun faxə, a muxuna nde gələn a ra, a yi a faxa, faxa tiin nan na kanna ra. A lan a yi faxa. ¹⁸ Xa a wudin tongo naxan muxun faxə, a yi muxuna nde bənbə a ra, a faxa, faxa tiin nan na kanna ra. A lan a yi faxa. ¹⁹ Faxa muxun gbeeŋəxə muxun nan faxa tiin faxama. A na a to, a xa a faxa. ²⁰ Xa muxuna nde a boden nabira, a bata yi a yitən xənnantenyani, hanma a a rakeli a ma, a yi a gələn, a yi a faxa, ²¹ hanma a yi a bənbə xənnantenyani, a yi a faxa, faxa tiin nan na kanna ra. A lan a yi faxa. Faxa muxun gbeeŋəxə muxun na a to, a xa a faxa.”

²² “Koni xa muxuna nde a boden nabira tantanni, xənnantenyaa mi a ra, hanma a a gələn, a mi a rakeli a ma, ²³ hanma a mi a toxi, a yi gəmən nabira a ma naxan a faxə, a yi faxa, nayı bayo a yaxu mi a ra, a mi yi waxi fe naxin ligə feni a ra, ²⁴ yamaan xa faxa tiin nun faxa muxun gbeeŋəxə muxun makiti na sariyane xən. ²⁵ Yamaan xa faxa tiin xun mafala faxa muxun gbeeŋəxə muxun xən, e mən yi a xali marakisi taani a yi dənaxan yi. Faxa tiin xa lu marakisi taani han saraxarali kuntigin yi faxa, naxan masusan ture sarijanxin na. ²⁶ Koni xa faxa tiin mini marakisi taan danna ra, a yi dənaxan yi ²⁷ faxa muxun gbeeŋəxə muxun yi a to marakisi taan bəxən fari ma, faxa muxun gbeeŋəxə muxun nəe nən a faxadeni, a mi yatema faxa tiin na. ²⁸ Amasətə faxa tiin lan nən a lu

marakisi taani han saraxarali kuntigin yi faxa. Fø na na faxa a yi nø xëtë a bøxøne yi.”

²⁹ “E sariyane nan ne ra waxati famatøne birin yi, ε nëma døxi dëdë yi. ³⁰ Naxan na muxun faxa, e xa a faxa xa sereyane sereyaan ba a a funfun na a ra. Koni ε nama muxu yo faxa sereya kedenna fala xuiin ma.”

³¹ “E nama gbetin nasuxu faxa tiin xunba sareñ na naxan lan a faxa. E xa a faxa. ³² E nama gbetin nasuxu muxun yii naxan bata a gi, a siga marakisi taani, alogo a mën xa xëtë, a døxø a bøxøni benun saraxarali kuntigin xa faxa. ³³ E nama yamanan naxësi ε døxi dënaxan yi. Anu, muxu faxan yamanan xësimë nën. Bøxøn mi rasarijanma faxa tixin ma fø faxa tiin na faxa. ³⁴ E nama yamanan naxësi ε døxi dënaxan yi, e nun n tan fan døxi dënaxan yi. Amasøtø Alatala nan n tan na, naxan døxi Isirayila kaane tagi.”

36

Këenafe sariyan dii temene xa

¹ Denbaya xunna ndee yi fa fala tideni Musa nun Isirayila bønsønne yëeratine xa keli Makiri a dii Galadi bønsønni, Manase mamandenna, Yusufu yixëtene xabilane. ² E yi a fala, e naxa, “Alatala to a yamari nxu kanna Musa ma a a xa këe bøxøne yitaxun Isirayila kaane ra masensenna xøn, a mën a yamarixi a ma nën a a xa nxu ngaxakedenna Selofexadi këen so a dii temene yii. ³ Iki xa Isirayila bønsøn gbëte xëmëna e futu, e këe bøxøn bama nën nxu bønsønna gbeen na, a sa e bønsøn nënëna bøxøn fari. Nayi, këe bøxøn naxan soxi nxu

bənsənna yi masənseṇna xən, na nde bama a ra nən. ⁴ Nayi, Isirayila Xərəya Nəen na a li, e kəe bəxən bama nən nxə bənsənna gbeen na, a sa e bənsən nənən gbeen fari.”

⁵ Musa yi Alatalaa yamarine rali Isirayila kaane ma, a naxa, “Yusufu a diine bənsənna muxune jəndi. ⁶ Alatalaa yamarin ni i ra Selofexadi a dii təməne fe yi: Xəmən naxan na e kənən e xa dəxə na xən, koni a xa findi e baba bənsənna xabilan muxuna nde nan na, ⁷ alogo Isirayila kəe bəxəne nama keli bənsən gbetə yi siga bənsən gbetə yi. Isirayila kaane birin xa e benbane bənsənna kəe bəxən nan sətə. ⁸ Xa jaxalan yo bəxən sətə kəen na Isirayila bənsənna nde yi, a xa dəxə a baba bənsənna xabilan muxuna nde xən, alogo Isirayila kaane birin xa e benbane kəe bəxən sətə. ⁹ Isirayila kəe bəxəne nama keli bənsən gbetə yi siga bənsən gbetə yi, Isirayila bənsənne birin kəe bəxəne xa lu e yi.”

¹⁰ Selofexadi a dii təməne yi a ligə alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi. ¹¹ Maxala nun Tirisa nun Xəgala nun Milika nun Noha nan Selofexadi a dii təməne ra. E yi dəxə e baba ngax-akedenne dii xəməne xən. ¹² E dəxə nən e baba Yusufu a dii Manase bənsənna xabilane muxuna ndee xən. Na ma, e kəe bəxəne yi lu e baba bənsənna xabilani.

¹³ Yamarine nun sariyane nan ne ra Alatala nax-anye fala Isirayila kaane xa fata Musa ra Moyaba mərəmərəne yi Yurudən baan dəxən Yeriko yətagi.

Kisin Kiraan Kitabuna

**The Holy Bible in the Yalunka language of Guinea.
La Sainte Bible en langue Yalunka avec le titre: «Kisin
Kiraan Kitabuna» Publié par Traducteurs Pionniers
de la Bible en collaboration avec la mission MCA à la
Préfecture de Faranah, République de Guinée 2012**

**Copyright du texte: © 2012—Traducteurs Pionniers de
la Bible. Cette création est mise à disposition selon le
Contrat Paternité-Pas d'Utilisation Commerciale-Pas
de Modification 3.0 Unporteddisponible en ligne**

**<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> ou
par courrier postal à Creative Commons, 171 Second
Street, Suite 300, San Francisco, California 94105, USA.**

copyright © 2012 Pioneer Bible Translators

Language: Yalunka

Translation by: Pioneer Bible Translators

..

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

47153269-13a8-5fdd-8537-530b29da9f78